מעריב
שבועון
לבית ולמשפחה
יום ד'
י"ז באדר תשמ"ז
18.3.1987
גליון מס' 145
השער:
טלי
הומוסקסואל יכול
להשתנות
ידידי ישראל באמריקה
כלבי חרש
זכרונות מאפריקה
מירושלים לדיסלדורף
רובוטריקים מהסרטים...
של אגפא
חיים! כל אחד זוכה
עם אגפא זה יוצא בדיוק כמו שאתה
זוכר? יופי. עכשיו
פורים אגפא מציגה טריק מהסרטים: מבצע רובוטריקים
מדהים, כל אחד זוכה גיבורי הרובוטריקים ילכו
לביה"ס, לחברים, לחוג ואפילו... לישון. היכנס
מחנויות הצילום המובחרות קח סרטי צילום אגפא
פעמיים: גם סרט צילום מהסרטים וגם רובוטריקים
נ.ב.
אבא יקר, הפאזל הוא גם בשבילך. הזדרז, כל הקודם
AGFA
COLOR
XR100i
36
קח סרט צילום אגפא
וזכה במדבקת רובוטריקים.
קח שני סרטי צילום אגפא
וזכה בפוסטר רובוטריקים.
קח שלושה סרטי צילום אגפא
וזכה בפאזל רובוטריקים.
איך יצא?
Agfa

זה בטוח. גם אצלך בבית, כמו במאות אלפי בתים
אחרים נמצאים המוצרים המעולים של יצהר.
ספרי לנו באיזה יצהר משתמשים אצלך בבית ו...
תוכלי לזכות בפרס נהדר!
5 טיסות לרודוס
ואירוח במלון לשבוע ימים, כולל כל המיסים
15 סופי שבוע זוגיים
במלון 4 כוכבים באילת
100 מגבות רחצה יפהפיות
1000 חבילות שי
ממבחר מוצרי יצהר.
איך משתתפים? פשוט מאוד.
ספרי לנו איזה מוצר של יצהר נמצא אצלך על המדף והיכן קנית, מלאי את כל הפרטים לפי התלוש המצורף ושלחי אל "מבצע יצהר", ת.ד. 1736 תל-אביב (אין צורך להשתמש בתלוש עצמו).
ההגרלה תתקיים ב-30.4.87 בבית יצהר בנוכחות נציג משרד הפרסום ורואה חשבון מוסמך.
ובנוסף: נציג חברת יצהר יפתיע את הזוכים ב-21 הפרסים הגדולים בביתם ו... אם יימצאו בבית לפחות 10 מוצרים שונים של יצהר – יקבל הזוכה בו במקום פרס נוסף – 1000 ש"ח במזומן!
על מנת להגדיל את סיכויי הזכיה, ניתן לשלוח מספר מעטפות. אין לשלוח יותר מתלוש אחד במעטפה. אין לשלוח פעמיים את אותו המוצר.
תקנון המבצע נמצא במשרדי החברה בת"א.
השתתפות במבצע אסורה על עובדי יצהר ופרסום טל ושות'.
שם
כתובת
מיקוד
טלפון
אצלי בבית יש ___ של יצהר. זה נהדר!
קניתי את המוצר אצל (שם)
כתובת
השלימי את הסיסמא: "לכל אחד בבית יש יצהר – ___"
לכל אחד בבית יש יצהר.
זה נהדר!
SOLIDOX
TOOTHPASTE
אבוקדו
קרם לחזות השער
נגד אבן שיניים
MEM
AFTER SHAVE
IZHAR
MEM
SHAMPOO
IZHAR
SHAVING FOAM
MEM
contains
STERILIN
SHAKE BEFORE USE
Net Contents 275cc
Made by IZHAR Ltd.
100X4
איזה יצהר יש אצלך על המדף?
פרסום טל ושות'

כותבים לנו

איוואן האיום – איום השלווה?

את השואה לא עברתי, וגם על קרובי משפחתי דילגה הטרגדיה (במזל) אבל כראותי בטלוויזיה את העדים למיניהם כנגד איוואן האיום, עולה במוחי שאלה: מרוע אין חוק התיישנות? כלומר לא משנאת המן (הגרמנים), אלא מאהבת מרדכי (הרגשות היהודים). אנשים שחוו את מוראות השואה ולאט לאט סגרו את "פצעיהם" וצעד אחרי צעד, בחריקת שיניים, בנו להם חיים חדשים. והנה משהו מאיים מגיע, המשפט: פותח את הפצעים, מזכיר נשכחות רעות וזוועות, מעלה את כל המתים מקבריהם.

הצורך והרצון בנקמה לא יענו על העינוי הרב שבעצם עוברים היום אותם יהודים, וחבל. הגיע זמנם לחיות ולהנות.

עפרה ויינר
נוה־צוף, מודיעין

גם אני נאנסתי

בעקבות הכתבה: „אחרי הארבעים שנה" („סגנון" מס' 143): „... כמה נשים כמוה מסתובבות בינינו?" – אני אחת מהן. ואף אחד (חוץ מהבעל שהיה זקוק להסברים לפני החתונה) – אף אחד לא יודע שאני אחת מהן.

נאנסתי בגיל שש ובגיל שלוש עשרה הייתי קורבן למעשה מגונה בכוח ומאז אני סובבת במעגלים גדולים של פחד סביב הנושא. בחוץ אני שונה, בבית אני אמיתית.

כל מי שמכיר אותי (בחוץ) מפתח כלפיי רגשות של אהבה וקנאה – אני ליברלית, מפלרטטת, לוקחת את החיים בקלות ובנוחות מירבית, אוהבת ונאהבת, מדברת בכיף על מין אהבה ופורנוגרפיה.

אבל זאת לא אני. זאת מעין הסחפות מסחררת, למען לא ידעו עד כמה קשה להתמודד לילה לילה עם הפחדים, הכאב, הזכרון, עד כמה קשה לי לשמוע מסביב בדיחות על הנושא, לחייך, כי כולם צוחקים ולא להסגיר אותי; ללכת ברחוב ולדעת ש"לי זה קרה" ומשום כך זה יכול לקרות לי שוב, להיות חרדה לכל קול צעדים או דמות גברית שצוע־דת מולי, אבל מספיק חזקה כדי להמשיך ללכת (וכל חיי הם מאבק מתמשך של להכנע או להתגבר). להשאר בבית, שם אני מרגישה הכי מוגנת, ולהמציא תרוצים; להתפלל שההריון הזה יביא לעולם בן ולשקר לכולם: „מה זה חשוב בן או בת, העיקר שיהיו בריאים".

לדבר הרבה על מין כדי להוכיח לעצמי שהכל אצלי בסדר, ולהיות חופשיה כי בפנים אני יודעת שאני כבולה חזק חזק, כמו שאמרה האשה בכתבה שלכם: „מאסר עולם!"

קוראה מרמת־גן

★ *אני לא רוצה שידעו מי אני, אבל הייתי רוצה לדעת איך מסתדרות אחרות ואיך חיים עם זה הבעלים?*

הבעל במילואים

במדור „כותבים לנו" („סגנון" מס' 142) קראתי את תגובת ח.ט. למילואים של בעלה ולא נותר לי אלא לרחם עליה: הכיצד עדיין לא חינכה את בעלה שבבית לא רק אוכלים, ישנים ומחליפים בגדים? ישנן גם חובות המתחלקות בין שני ההורים. אם חינוך זה לא בא מבית בעלך היודרזי וחנכי אותו את, ולוא בדרכים הפשוטים ביותר כמו הורדת ותליית כבסים, שטיפת כלים, טיפול בילדים וכמובן תשלומי מסים.

נישאנו לטוב ולרע ולא רק לקומפוט שבחיים...

רונית וייס
קיראון

ג'נטלמנים?

כל הכבוד לאותם שני השוטרים, שבאדיבותם הרבה עזרו לאירית רותם באותו ליל־חושך נוראי, שעבר עליה ביפו („סגנון" מס' 140). אבל, אל לך, אירית, להטיל את אשמת „היעלמות הג'נטלמניות" על הפמיניסטיות. אם רק תפתחי את ספרי־ההסטוריה בביתך ואפילו את הספר־התנ"ך, תמצאי סיפורים שובניסטיים בוטים. (אמנון ותמר למשל...).

לידיעתכם: הרבה נשים (וגם נהגות מתחילות בנות 18–17) לומדות ויודעות להחליף צמיג.

שגית סיגל
רמת דניה, ירושלים

נ.ב.
אני בת 15.

דעה אחרת

ללדת בפרהסיה

יש הלוקחות את בעליהן לעזר כנגד בחדר הלידה ויש כנראה המביאות את כל השכונה. חשיפת הלידה – בעזרת צילום צבעוני שצולם על ידי הבעל כמובן – לעיני־כל, בעזרת מקומון טרומו, הינה לדעת עורכיו 'סקופ בלעדי'. לפחות פרס פוליצר מגיע להם.

בירחון מקומי לנשים בשרון בשם "נשים" הציגו לפני מספר חודשים את גברת רונית פרנק בתמונת שער כשהיתה בחודש התשיעי להריונה. בגיליון ינואר כבר מתפרסמת תמונת אמצע של אותה גברת ללא אדרת. שרועה עירומה לחלוטין (מכורח הנסיבות) בין כסתות מיטתה, כאשר בין רגליה מציץ ראש של תינוק המגיח לאוויר העולם, בביתו. ללדת בבית – זהו שם המשחק. הגברת נראית מאוד מאושרת בתמונה.

„אלוהים ישמור" – היתה תגובתה של האישה, אשר לה החזקתי את היד בלידתה את בנותינו, בראותה את התמונה. מעבר להטעייה ביפוי הלידה בבית, מבלי להתייחס לסכנות החמורות ליולדת ולבנה העלולות לקרות במקרה של סיבוכים בלידה, אשר רק בבית חולים משוכלל ניתן להתגבר עליהם; האם שאל מישהו את התינוקת האם היא מוכנה להצטלם, או להסתכן בלידה ביתית? לאב, הצלם הנלהב, אפשר להציע להתאמן לקראת הילד הבא על צילומי קו־close בבריתות, השלב בו מוסרת העורלה עם שפריץ הדם מאוד מעניין...

חשבתי, שרק הגבר הישראלי אוהב לרוץ לספר לחבר'ה. טעיתי. „בעלי הנציח את המאורע במצלמתו, כשהתינוק הגיח החוצה הוא נשם אבל לא בכה, היה רגוע ושלו, ואני הייתי ברקיע השביעי". היום, כשכל השרון נכנס לה לרגעיה האינטימיים ביותר, בעזרת בעלה, באיזה רקיע היא עכשיו? מה נשאר להם כבר לדברו? הכל כבר מצולם וכתוב בעיתון.

לא האמנו במערכת, כי ישנן ישראליות שמוכנות להחשף בצורה קיצונית שכזאת. מתברר, שרונית פרנק חיה וקיימת וקיבלה תגובות מאוד קיצוניות מתושבי השרון, שזיהו את תמונתה במקומון. לדבריה, אין מישהו שנשאר אדיש לכתבה ולכולם יש מה לומר. וזאת בעצם היתה כוונתה – להוציא את הנשים מאדישות ולהפוך את הלידה מתהליך מיכני ויבש לאירוע מאוד מיוחד לאישה ולמשפחה, משהו כמו לידתה מחדש. רונית פרנק אומרת שאם הצליחה לעורר את דעת הנשים לשקול לידה בבית, הרי שאין היא מתחרטת על חשיפתה.

אבי דר

סגנון

7
ארט בובוואלד:
קונדומים

15–14
אבי דר:
זכרונות מאפריקה

19–18
עמוס לבב:
כלבים לעזרת החרשים

25–23
רותי קינן:
מטעמים בסגנון עולמי

29
רחל אנגל:
מירושלים לפרנקפורט

31–30
רפי יעקובי, פסיכולוג:
הומוסקסואל יכול להשתנות

37
גיל יודילוביץ:
לא ליהודים בלבד

40
נטע שדמי:
זוהר ודוד קרתי

עורכות:
תמר אבידר וליאורה עיני

עיצוב ועריכה גרפית:
כרמית אדלר, רותי בנאי

מודעות: גילה שניידר, סימה בללי
טלפון 439474 (03)

מזכירת הפקה: בתיה אבישי
טלפון 439276 (03)

כל הזכויות שמורות ל"מעריב" ©

סיפור השער:

טלי טייטלבאום בת ה־15 היא שכנתו של עמי ליברמן, צלם חובב, שהתגייס לא מכבר לצה"ל. עמי לחץ על הדק המצלמה ואת התוצאה אתם רואים בשער. טלי לומדת בתיכון עירוני ד' בשיכון דן אוהבת התעמלות ו„מתח על סרטים מפחידים". האם יש לה חבר? „לא רוצה להכנס לנושא, וזה לא צריך לעניין אף אחד". בת מזל אריה.

מועדון מטיילי מעריב

בואו עם עודד קוטלר ל:

חגיגת תיאטרון בלונדון בחופשת הפסח

שני תאריכי יציאה: ● 12.4.87 – 10 ימים (5 הצגות) ● 15.4.87 – 7 ימים (4 הצגות)

מלון מדרגה א' ★ ביקור בסטרטפורד ואוקספורד ★ סיור מאחורי הקלעים של התיאטרון הלאומי בלונדון ★ המלווה: עודד קוטלר. – ביצוע „נאות הכיכר" – פרטים: „מועדון מטיילי מעריב", קרליבך 2, ת"א (☎ 03-439207)

אל תפספס על השייט הזה

ד' ימים על אנית הפאר World Renaissance

במסלול: רודוס, איסטנבול (תורכיה), פיראוס (אתונה), פורט סעיד (קהיר).
היציאה מאשדוד ב־12.4.87

השאר את ימי החול על החוף והפלג לחופשה חגיגית. חופשה המשלבת מנוחה ונופש עם סיורים בשלש מדינות יוון, תורכיה ומצרים. על ספינת הפאר המפורסמת בעולם כולו WORLD RENAISSANCE תמצא חדרים מפוארים, מזוג אויר מלא, מטבח בינלאומי מעולה, 6 ארוחות ביום, כולל מזנון חצות - (האוכל לא כשר) - חנויות DUTY FREE, קזינו, קולנוע, מסיבות קוקטייל, דיסקוטק, נשף תחפושות ועוד ועוד.
סדר פסח חגיגי יערך בליל ה־13.4.87

גם המחירים חגיגיים

החל מ־$450 (לא כולל מיסים)
ליחיד בתא זוגי.
25% הנחה לאדם שלישי ורביעי בתא.
50% הנחה לילדים בחדר ההורים.

★ עד 8 תשלומים לבעלי כרטיסי אשראי ויזה וישראכרט.
★ תנאים מיוחדים לקבוצות.
עלון עם פרטים והרשמה אצל סוכני הנסיעות

תחרויות ברידג' מגוונות בניהולו של מר צבי בן טובים (הקפטן הארצי) יתקיימו באולמי האוניה.

PIROTIKI

אלאלוף ושות' • ספנות בע"מ תל אביב: אנגל 6, טל': 622591, 03-611454
חיפה: הנמל 40 טל': 660911, 04-671742 אשדוד: עורף הנמל, ביתן 16 טל': 6-21165, 055-21321

סמדר בת אדם

דבר מצחיק קרה לי

יש ימים כאלה שמהבוקר: משחת השיניים נגמרה, החלב נשפך, זוג המכנסיים הבודד שאינו בכביסה נקרע (נו, אמא, בחייך, תתקני כבר, אני עוד יאחר ב ג ל ל ך !!), התולה אכלה את הלחם הטרי, האיש מבקש שתגהצי לו ואת נכווית באצבע. ק ט ס ט ר ו פ ה.

אנשים נבונים אינם יוצאים מן הבית ביום שכזה. אחרים נצמדים לבגד בגווני השני נגד עינא־בישא, נשקים למזוזה ומוודאים ש"תפילת הדרך" מצויה בתא הכפפות של מכוניתם. אשרי המאמין.

על פי נסיוננו הפרטי יום שכזה נמשך בערך כך: העורך כועס מפני שלא הבאת את הכתבה בזמן. הצלם מתלונן ששלחת אותו לכתובת שלא קיימת. המרואיין מן הכתבה שפורסמה אתמול מתקשר להודיע שאת הדבר הכי נורא בעולם, ש„הוצאת דברים מהקשרם" שהוא אמר דברים „אוף דה רקורד" ואצלך הם נהיו „און דה רקורד" וש„היום אי אפשר לסמוך על אף אחד, ובטח לא על התקשורת". האיש מתקשר לומר ש„אוברדראפט..." להתעלם בבקשה מחדושי המאה כגון ויזה וכספומט, ונא לא להוציא יותר צ'קים עד סוף החודש.

אמא יהודיה מהזן האופטימי, אומרת במקרים כאלה: העיקר הבריאות.

לפגישה שאמורה להתקיים ב12.00 מגיעים באיחור של עשר דקות (גם כן איחור), וה־date שלך לאותה פגישה אומללה אינו מפסיק להזכיר לך שאצלו זמן זה זמן והוא בכלל לא סובל אנשים שמאחרים לפגישות.

זהו. אחרי זה כבר מגיעים להחלטה שבאמת, היום הוא כנראה אבוד (מוטב מאוחר).

אמאלה! רוצה הביתה! הביתה! ה ב י ת הו סוף סוף, מרחק של חמש־עשרה דקות נהיגה מהבית. הזדמנות פז לראות את הצאצאים באור יום. אפשר כבר להתחיל להריח את המרק. את מנוחת הצהריים (מה זה?), לנער אבק מהספר... בינתיים בכביש.

אוטובוס אחד מזדרז לצאת מהתחנה בלי להיות צודק. חכם גדול. חריקת בלמים של שרשרת מכוניות ובום אחר גדול. מלפנים נראה בסדר. הבעיה מאחור: מכונית מס' ארבע „נכנסה" במכונית מס' שלוש. הנהגת של מס' ארבע – סובארו 83 – מליטה פניה. נבהלה כהוגן. הנהגת של מס' שלוש מנסה לצאת מהאוטו. המכה מאחור, אבל הדלת הקדמית אינה נפתחת. שיט. מזיזים את המכוניות. מס' שלוש משתחלת איכשהו החוצה. מס' ארבע מתנצלת. היא מצטערת. כמובן. בפניה עומדת עכשיו ההתמודדות האמיתית: עם הבעל. מס' שלוש אומרת ש"מה אפשר לעשות. קורה.. רושמת בפנקסה האדום את כל הפרטים הדרושים. נזכרת בריח ההווי של הבית. פאטה־מורגנה. שואלת עצמה אם זה כבר ה„סרט" של היום הדפוק הזה, או שמא רק המנה העיקרית.

הקהל התאכזב שלא ראה דם, מצפה לראות לפחות דמעות. לך תסביר להם שכל הקור־רוח הזה אינו אלא השלמה עם הגורל. כמה שעות אחרי. הטלפונים מגיעים בזה אחר זה. „מכה מאחור? נהדר! פנטסטי!" (נשמע כמעט כמו „מזל־טוב") „היא משלמת הכל! זה ברור! את יכולה לנסוע במוניות, לשכור אוטו...רגע, לא קבלת איזה מכה? ב א מ ת? בטוח כואב לך הראש/ צוואר/ כתפיים. משהו. שהם יוכיחו שלא!"

מנקודת המבט של מכונית מס' שלוש, כל מה שיש לי לומר: אותי זה מצחיק! וזה רק מוכיח שבעצם בכלל אין לי חוש הומור. אגב, מישהו ראה איזה מונית בסביבה? ■

קונדומים ואמצעי מניעה אחרים על המדף בסופרמרקט. בינתיים בלוס אנג'לס. (צילום: ואמא).

ארט בוכוואלד

קונדומים

האם יש להתיר ליצרני קונדומים לפרסם את מרכולתם בראש חוצות של הטלוויזיה הלאומית?

לדעתי כן.

ההכרות הראשונה שלי עם הקונדומים היתה הרבה לפני שהם נהפכו למוצר כה עתיר־פירסומת. אבל ברור שלנו אף אחד לא קרא להם קונדומים אלא „טרוג'אנים". אפילו בימים ההם היה השם מה שעשה את המוצר.

הדבר הראשון שלמדתי בחצר בית הספר היסודי היה ש„טרוג'אנים" הולכים בחבילות של שלושה, ורצוי לשאת אותם עמך כל הזמן מפני שאף פעם אינך יודע מתי יהיה הרגע הגדול.

כל מי שהחזיק בכיסו טרוג'אנים זכה מאיתנו למבטי הערצה, והאמנו לכל מה שסיפר לנו על חיי המין שלו. היו אלה כמובן שקרים גמורים, אבל אנחנו התיחסנו אליהם בכובד ראש. הבעיה הקשה ביותר בענין הטרוג'אנים היתה להשיג אותם בדראגסטור. הנסיון לרכשם מתואר באופן דרמאטי בכל ספר וסרט שתעלו בדעתכם, והוא אינו מוגזם.

אצלי זה הלך ככה: נכנסתי לדרגסטור, פניתי לדלפק הסודה וביקשתי עוגת־גלידה־שוקולד. אחר כך סרקתי את החנות וחיכיתי שתהיה ריקה, או לפחות הכי ריקה שהיא יכולה להיות. מעיין בינתיים בחוברות מצויירות ומחכה שהדלפק של דוק פידלר יהיה ריק.

דוק פידלר החזיק תמיד את הטרוג'אנים מתחת לקופה, על ידי סוכריות המנטה. פעם התכופפתי לשם כדי לראות כיצד הם מסודרים. בסוף אמרתי, בקול דקיק וצווחני, אחרי שקניתי שפופרת קטנה של משחת שיניים: „הו, שכחתי, אני חושב שאקח חבילה של טרוג'אנים, בשביל הדוד שלי".

דוק פידלר הסתכל עלי בחשדנות: „אתה יוצא הערב עם ג'ין הארלו?" שאל.

„יכול להיות. אלה הכי טובים?"

כשאני חושב על זה עכשיו אני בטוח שלדוק היה קשה לכבוש את חיוכו. הוא אמר: „יש להם אחריות, אם הם לא טובים יוחזר לך כספך עבור כל השלושה".

נתתי לו 50 סנט ותחבתי את הטרוג'אנים לארנק שלי, שם הם נשארו 10 שנים כאבן שאין לה הופכין. יום אחד מצאה אותם אחותי, שתבעה לדעת מה הם עושים שם. אמרתי שקניתי אותם למקרה חירום כשהייתי בן 12, אך לדאבון כל הנוגעים בדבר לא נזקקתי להם מעולם. ואחותי אמרה מה שרוב האחיות בעולם היו אומרות במקרה כזה, שאני חזיר.

אפילו בשנות הארבעים, היו אנשים שלא העריכו את חשיבותה של הגנה בהתראה קצרה.

עד כמה שידוע לי ירדו הטרוג'אנים מגדולתם אחרי מלחמת העולם השניה, כאשר כל מיני תרופות פלא תפסו את מקומם. למעשה, ישנה סברה שאלמלא קנו ילדי בית ספר טראוג'אנים כדי לעשות רושם על החברים שלהם, היתה החברה פושטת רגל מזמן.

ועכשיו חוזרים הקונדומים לאופנה, ומנסים למכור אותם בטלוויזיה הלאומית. אני לא מאמין שדוק פידלר עדיין נמצא איתנו, אבל אם כן הוא לא יצטרך עוד לטרוח ולהסתיר את הטרוג'אנים מתחת לדלפק. היום אפשר לערוך תצוגה נאה מהם בחלון הראווה, ואף אחד לא יעשה מזה ענין.

אתם בוודאי חושבים שעכשיו, כשהם כה פופולאריים, אני אקנה כמויות. אך אינכם אלא טועים. הכיף שבקנייתם היה להתגנב לירכתי החנות ולקנות בלי שיתפסו אותי. חוץ מזה, מה החכמה להראות אותם לכל חברי כשהם יכולים לראות אותם בעצמם בחלון הראווה?

אני יודע שיש כאלה שמנגדים למכירת הקונדומים בטענה שהם מובילים ליחסי מין בלי־הבחנה. אין להם מה לחשוש. 98 אחוזים מהגברים הנושאים אותם בארנקם במשך 40 שנה מעולם לא פתחו את האריזה. ■

נילה קראוס

אתמול היה יותר טוב

האופנה של היום עושה את האשה לדמות מאגדות ילדות. נוצות מתעופפות מן האפודה, רצועות בד מבהיקות על הכתפיים כמו גנראל, כוכבים עמומים בחזית השמלה שבאור ניאון הם נוצצים, השיער מנופח מלפנים קצוץ על העורף, עגילים ענקיים על תנוכי האוזן, מכנסי רקדן צמודות לקיבורות רגליים מלאות, נעלי ג'ינס מצויצות עם זהב בחרטום, וגרביים מנוקדות בדוגמת תחרה או פרפרים. היא פוסעת בסערה ועליה שכמיה או מעיל ענק. והאיפור? עפעפיים ורודות כחול בקו העין, סומק עז בלחיים. השיער צבוע לארגמן. וככה היא חולפת ברחוב, אפילו לעבודה למשרד, לבנק.

לי יש געגועים לשיער הצונח על כתפיים או מוחזק בגומיה, לפנים נקיות מצבע, לסוודר חלק בלי ניצנוצים, לעיניים חמות ללא איפור, לחיוך אמיתי ולא צבוע, למכנסי קורדרוי ישרות ולא לסטרנינג או שרוול ברווי. יש לי תמונות כאלה מנעורי. אני משווה אותן לבנות ולאמהות של היום.

מה חבל. הגיבורים שלי היו אנשי ההגנה, ולוחמי המחתרות ואפילו מנהיג ההסתדרות ו ג'יימס דין. אבל גם ירמי וג'ימי היו בספרים למראשותי. המדינה עוברת דברים מעציבים. נדמה לי שעכשיו „יושבים" יותר בבתי מעצר, רוקדים יותר, חסרי סבלנות. ויש הרבה „פרשיות" ופחות מידי מספרים על גרעיני נח"ל שיצאו להקים האחזות, ומה לומדים בבית ספר, ואיזה חברה נפלאים יש בסיירות, וכל כך מעט חוגגים בכפרים, ומעט עזרה מגישים לזר ולעולה בתוכנו. ויש יותר פרסומות על רב בריח מאשר על ספרים חדשים, ויותר על קסטות וידיאו וחנויות סקס מערבי שירה, מועדונים וספריות. הכל השתנה. פעם עמדו בתור לעזור למשפחה חדשה והיום מדברים דרך השרשרת בדלת, וכבר לא נעים לבקש מרגרינה.

אולי נפסיק לחלום על סט־עור־איטלקי־בסלון, שיוואס, וכבד אווז ונזמין לכוס תה ונקרב לבבות שכנינו וידידינו אלינו. אם לא למעננו, למען הנוער אחרינו. בואו נשמור קצת על הערכים שהיו לנו פעם. ■

עיצוב אור

חנות היוקרה למנורות נפתחת היום !

מיטב התוצרת העולמית
באמצעי תאורה ומנורות
לבית הפרטי ומוסדות ציבור
ייעוץ של מעצב ללקוחות.
עיצוב אור תציג
פתרונות מעולים ורבגוניים
באיכות ובמבחר.

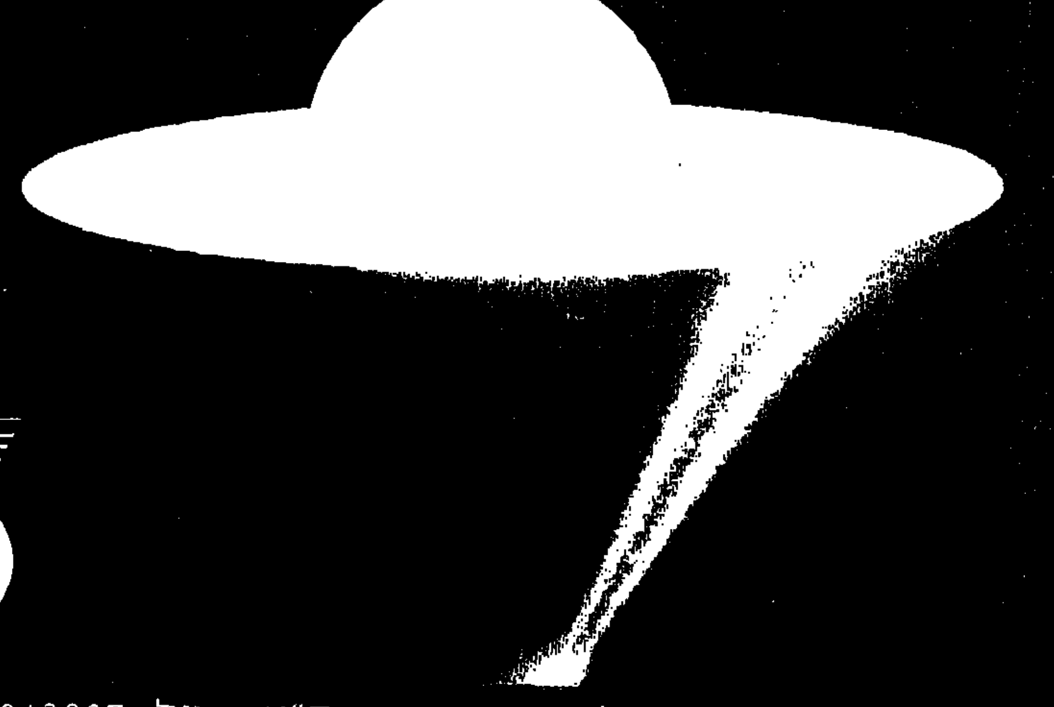

עיצוב אור • נחלת בנימין 119, ת"א • טל. 813807

ברכות לפתיחת „עיצוב אור"

לרפי ואבי

שפע ברכות והצלחה

LUXSTAR
יבואני גופי תאורה וכל סוגי מנורות
יבואן: י. רומלט בע"מ
תל־אביב המלך ג'ורג' 40

לאבי, רפי וצוות העובדים

ברכותינו הלבביות להצלחתכם

שחפור
סוכנויות לביטוח בע"מ
תל־אביב, סמטת בית השואבה 6, טל' 611401

לרפי מוגרבי ואבי דולב

עלו והצליחו !

קמחי נברשות
(תעשיות בע"מ)
תכנון ייצור, יבוא ושיווק גופי תאורה
אולם תצוגה: רח' זבולון 38, תל־אביב, טל' 821136, 824679
לסיטונאים, בתי־מלון ומוסדות: רח' אילת 24, תל־אביב, טל' 831938, 826534

לידידינו רפי ואבי

ברכותינו הלבביות ביום חגכם

קרוסל Carousel
משהו נחמד למישהו מיוחד
קרוסל חפצי נוי בע"מ
יבוא, הפצה ומכירת מוצרי נייר, מכשירי כתיבה ומתנות
מכירה בסיטונות: רח' תוכל 20, רמת־גן, טל' 03-7518156-7, 03-7516180-1
חנויות: קרוסל קניון, טל' 190977; קרוסל דיזנגוף סנטר, טל' 208010

לרפי ואבי

יישר כח

מנורות הגן
חברה ליבוא גופי תאורה
התצוגה: לב האורות
בראשון 3, הרצליה. טל' 052-541826

לרפי ואבי

אחולי הצלחה חמים לרגל פתיחת החנות החדשה „עיצוב אור"

מעדני בן
ייצור ושיווק מוצרי בשר ונקניק בע"מ
תל־אביב, רח' ישראל מסלנט 48, טל' 376761

לרפי ואבי

זר ברכות עם פתיחת חנות היוקרה „עיצוב אור"

קרני תכלת קאי אביזרים
ייצור, שיווק והפצת מוצרי חשמל ותאורה בסיטונות, תאורת גן וגגות
תל־אביב, רח' הירקון 295–297, טל' 449029, 445288, 458594

לרפי מוגרבי ואבי דולב

ברכותינו החמות עם פתיחת חנות היוקרה „עיצוב אור"

חברת גזית יעקב בע"מ
שיווק והפצת נורות חשמל ומוצרי חשמל
תל־אביב, רח' חזקיהו המלך 40, טל' 03-380998

לאבי ורפי

כה לחי המשך הצלחה בדרככם

מיכאל הורוביץ,
אדריכל
רח' ויצמן 50, תל־אביב

לרפי מוגרבי ואבי דולב

שפע ברכות והצלחה לפתיחת החנות החדשה

אורות פ.י.ל.א.ב. 1985 בע"מ
יבואני גופי תאורה ונורות פאר תוצרת גרמניה
„הושטע", „זולקין", „אורמתו"
תל־אביב, אבן גבירול 89, טל' 247359, 223845

לאבי דולב ורפי מוגרבי

שפע איחולים לפתיחת החנות החדשה „עיצוב אור"

דגן אים-אקס-טרא. בע"מ
חלקי תאורה
חקר בע"מ תאורת גן
תל־אביב, רח' החלוצים 56, טל' 03-827644, 03-822562

לרפי, אבי ולכל בית „מאור"

ברכותינו לשנים רבות של הצלחה ושגשוג

זיתוני יעקב
סוכנות לביטוח
מלון דן-אכדיה, הרצליה פיתוח

לאבי ורפי

צרור ברכות

אור־גל
נברשות, טלפונים ורהיטים
חיפה, רח' ביאליק 15, טל' 04-670365

לאבי דולב ורפי מוגרבי

לפתיחת החנות החדשה „עיצוב אור" איחולי הצלחה

גה-גה בע"מ
מפעלי מתכת והנדסה
יצרני כל אביזרי הנברשות, חריטה אוטומטית מדוייקת ומוצרי תעופה
רמת־גן, רח' תוכל 3, טל' 03-7512564, 03-7514701

לאבי ורפי

המשך הצלחה עם פתיחת חנות היוקרה „עיצוב אור"

זאנטקרן ובניו בע"מ
קבלני בנין
ראשון־לציון, רח' ויצמן 3, טל' 03-9644545, 03-9999126

לרפי, אבי וצוות העובדים

לפתיחת חנות היוקרה „עיצוב אור" שאו ברכותינו הנאמנות

אחים אזיקרי
יבואנים כלליים
ויבוא תאורה מודרנית
תל־אביב, רח' וולפסון 22, טל' 837015-6

לאבי ורפי

כה לחי

בידידות רבה
אמנון לזר

לאבי ורפי

ברכות חמות עם פתיחת החנות החדשה „עיצוב אור"

יעקובי אברהם
אדריכל פנים
תל־אביב, רח' מלצ'ט 49, טל' 03-286725

לרפי מוגרבי ואבי דולב

המשיכו לעלות ולשגשג

אורות (רמה) בע"מ
יבואני ERCO
יצרני מערכות תאורה בפרופיל עגול
תל־אביב, רח' פינסקר 50, בורשוב 30, טל' 295044, 297572

לאבי ורפי

לרגל חנוכת החנות החדשה עלו והצליחו !

חברת **מתכות „ארד"** תל־אביב בע"מ
ספקים של כל סוגי האלומיניום
תל־אביב, דרך סלמה 46, טל' 820430

לרפי ואבי

הצלחה רבה

מצבעת שלגיה
עבודות צביעת מתכות בתנור
תל־אביב, רח' המסגר 17, טל' 821368

לאבי דולב ורפי מוגרבי

לפתיחת חנות היוקרה „עיצוב אור" המשך שגשוג פורה

ניסקו
הנדסת חשמל

לרפי ואבי

הצלחה ושגשוג לפתיחת חנות היוקרה „עיצוב אור"

אלברט משולם
ייצור נברשות בע"מ
תל־אביב, רח' קיבוץ גלויות 32, טל' 03-833142

לאחי וידידי אבי ורפי

המשיכו באותו הקו והקצב

D.D.
דוד דלבתח
ייצור וחידוש חלקי חשמל לרכב
רח' המלאכה 25, אזור התעשייה חולון, טל' 802579

מוגש בברכה ע"י פרסום „לאור" תל־אביב, שד' בן־ציון 7, טל' 292288, 288938

מרילין מונרו חוזרת

האם החזה המלא חוזר לאופנה? יש סימנים בשטח, שעידן השטוחות עשוי להסתיים בקרוב. רואים את זה בקטלוג החדש והיפהפה של "גוטקס" (שזכה לפרס ראשון לעבודות גרפיות של המכון לפריון העבודה), אחרי שני עשורים של דוגמניות סטייל טוויגי, שבבגדי־ים נראו כמעט כמו נערים, פתאום יש לדוגמניות חזה בולט. לא כמו של רקל וולש או בט מידלר, אבל בהחלט יותר מאשר בקייץ שעבר.

אולי, מפני שזה הולך טוב עם בגדי־הים החדשים של "גוטקס", שעוצבו בהשראת כוכבות הקולנוע של שנות החמישים. לצד רנה סימונסון ואל מקפרסון, שתי דוגמניות מפורסמות בארצות הברית, מככבת בקטלוג גם ספיר קאופמן, שהתחפשה למרילין מונרו, לג'יין ראסל ולכוכבות קולנוע אחרות מאותה תקופה, תוך חיקוי איפור ותסרוקת וגם פוזות הצילום של תצלומי שנות הארבעים. בתצלום השער מככבת קאופמן עטופה בבגד־הים השחור והצנוע בסגנון שנות הארבעים, שמופיע בעמוד זה.

הצניעות חוגגת גם בבגדי־ים אחרים של "גוטקס", יש כמה בגדי־ים שיעברו אפילו את מחסום חוף הדתיות של "שרתון", עם מכנסונים שמכסים עד הירכיים או משתזפים בבגדי־ים עד הצוואר. איך שלא יגלגלו קצת למעלה וימשכו קצת למטה, בגדי־הים האלה הם חדשים ושונים ושינוי הוא מה שעושה אופנה. כשהציגו אותם בארצות הברית, האמריקאיות אהבו אותם מאוד. אולי, כי הם מאפיינים את העידן החדש, שבשל סיבות רבות, ובראשן האיידס, חוזר לשמרנות. ואולי, מפני שאחרי שגמרו לחשוף את כל מה שאפשר, מה עוד נשאר, אלא לכסות? ■

ספיר קאופמן מתחפשת למרילין. (עיצוב: לאה גוטליב ויהודית גוטפריד. מתוך הקטלוג של "גוטקס", שעוצב, הופק ויצא לאור [illegible]

בגדים עושים קריירה

את יוצאת לפגישה ראשונה עם מעביד חדש. פגישה שאולי תקבע את מהלך חייכן המקצועיים. מה לובשים? האמריקאיים עשו מהנושא הזה של בגדים לאשת הקריירה סיפור שלם, יש ספרים שמדריכים איך להתלבש בדרך להצלחה. הם תחקרו את הנושא הזה מכל ההיבטים, פסיכולוגים תעשייתיים, מנהלי כוח אדם, יועצי־אופנה. ב"רדבוק", ירחון אופנה אמריקאי, נותנים צרור עצות של עשה ואל תעשה לאשה עובדת, שחוברו לאחר שראיינו שורה של מומחים. לא הכל מתאים לנו אבל יש מה ללמוד, גם לא רק בדרך לקריירה.

★ אל תלבשו חליפות עסקים גבריות, אפשר ללבוש חליפה רכה ונשית ולהיראות עניינית.

★ תתעלמו מצעקות אופנה ומכל פריט מופרז. כריות כתפיים גדולות מדי, צווארונים לא סימטריים. לכו על קלאסי אופנתי, אבל לא בהכרח מרובע.

★ קנו בגדים שעשויים היטב מאריגים איכותיים. צמר, כותנה, משי, פשתן. מוטב פחות בגדים אבל שייראו טובים.

★ התייחסו לבגדים כאל השקעה לזמן ארוך.

★ בנו מלתחה מצבעים בסיסיים. בייג', שחור, לבן, חאקי. את אלה קל לערבב וללבוש ביחד.

★ הזהרו מצבעים חזקים. חליפה אדומה מושכת את תשומת הלב, למי שלובשת אותה ולא למה שהיא אומרת.

★ בעדיים, תתמקדו בפריט מרשים אחד או שניים, מזהב או מכסף, מחרוזות ועגילי פנינים. תתעלמו מעדיים משובצים באבנים נוצצות, יהלומים מזכוכית, עגילים גדולים ותלויים.

★ בחרו בפריט אחד עם סגנון כנקודת־מוקד, שעון של סבא, סיכה מיוחדת. צעיף צמר גדול על הכתף.

★ נסו להיראות לבושות היטב, אבל לא כאילו יצאתן מירחון אופנה, את הבגדים הסופר אופנתיים וגם הסקסיים והצמודים, שמרו לשעות שלאחר העבודה. ■

אפשר לגוון צבעי־איפור בשיטת "עשי זאת בעצמך". ("סטייג'לייט")

איפור בגווני פסטל ("רבלון")

יפות יפות

בלומינגדיילס, חנות הכל־בו הניו־יורקית, אחד הלהיטים של דוכני הקוסמטיקה הוא דוכן האיפור האישי, בו מערבבים ומתאימים צבעים לפי גוון העור הפרטי שלך. עכשיו מציעה לך גם "סטייג'לייט" לגוון את האיפור שלך בשיטת "עשי זאת בעצמך". יש להם צלוחית צבע, שכמה טיפות ממנה ישנו את גוון השפתון, צללית העיניים ואפילו הלכה.

זהו אחד מהחידושים שהציגה **מארי אלן קבליני**, יפה ניו־יורקית שהיא מדריכת היופי הראשית של החברה שבקרה לאחרונה בארץ.

ל"סטייג'לייט", המתמחה באיפור בלבד, יש גם שפתונים, שבכל אחד מהם יש שני גוונים ויש גם קבוצות של צלליות באריזה אחת, המאפשרות לשחק בגיוון האיפור, יש לחברה גם מסיר איפור ללא שומן, שאחריו קל יותר להסיר את האיפור. בעיקר מהעיניים. קבליני מציעה לשים את עפרונות האיפור שלכם בפריזר לכמה דקות, לפני שאתם מחדדים אותם, החידוד קל וחסכוני יותר. לפני השימוש חממו אותם קצת בידיים, שיימרחו יותר טוב. יעיל בעיקר בימים חמים. ■

צבעי פסטל ב"רבלון"

שמו של איפור אביב־קיץ '87 של "רבלון" הוא tea silks. ההשראה באה מגווני תה צמחים. העיניים מודגשות באיי ליינר ירוק ושילוב של צלליות בירוק בייג' בהיר ולבן שמנת, השפתיים, בשפתון בהיר, חום ורדרד וגם לכה וורודה. מראה רך וחוור, שמתאים לצבעי הפסטל הרכים של בגדי האביב הראשונים. ■

אביב בוורוד

ואם מדברים על פסטלים, זה מה שכבר רואים בחלונות הראווה. אחרי צבעי החורף, נעים ללבוש וורוד ואפרסק וצהוב בהיר ותכלת, גוונים עדינים של צבעי־מים. החידוש העכשווי הוא שמשלבים את הפסטלים האלה עם אפור. וזה צירוף חדש. חוץ מזה, מה שהולך עכשיו זה שחור ולבן, כל אחד לחוד וצירוף של שניהם ביחד וגם, צבעי סאפארי, בייג' וחאקי בהיר, שגם הם משולבים עם לבן. אם אתם יוצאים לקנות בגדים חדשים והגוונים הרכים של צבעי המים קוסמים לכם, אל תיסחפו, קנו מעט, פריט אחד, כדי להתרענן. אחרי שתראו אותם שוב ושוב העין תתעייף מהם. מהר יורידו עלינו צבעים חדשים ואלה יתיישנו תוך זמן קצר. ללבן, בייג', חאקי ושחור יש חיים ארוכים יותר. ■

צירוף חדש לאביב. אפור הולך עם וורוד (עיצוב, אילוה כרמלי, "ראש אינדיאני").

THE BEST

ד"ה בסט – טכסטיל בע"מ

ברחוב אלנבי 104 תל-אביב

אנו מודים למברכינו המשך פעולה פורה ד"ה בסט בהנהלת יוסי בן דוד

בעזרת השם
עלו והצליחו
מוגה בע"מ
אהרונסון 33 רמת-גן
טלפון 772369

איחולי לבלוב ופריחה
מאחלים: דנון
מוצרי אופנה וטכסטיל בסיטונות
השומר 6 ת"א, טל. 651703, 651349

שפע ברכות והצלחה
פיצי
יצרני אופנה
חפץ חיים 10 תל-אביב
טלפון 219860

עלו והצליחו
זילברשטיין בד"מ
יבואני בדי ג'ינס, ניילון וציוד
מכולות 11 ת"א, טל. 831322

שפע ברכות והמשך הצלחה
מאחלים:
spider ספיידר
יצרני אופנה לגברים
טלפון 65320

אתכם לכל אורך הדרך
מאחלים: שחיבר בע"מ
סוכנות ג'ינס פולגת
ייצור בד כותנה ואופנה
מזרחי 2 ת"א, טל. 831851, 829342

מיטב האיחולים
לפתיחת החנות החדשה
אריג-קלייד בע"מ
מונטיפיורי 26 ת"א, טל.

הברכות והאיחולים
מאחלים:
חברת אצלאן – שהרבני ושות' בע"מ
רחוב הקישון 6 תל-אביב
טלפון 824546

"גאטו" – אופנה"
ליוסי מוטי ואברום
"מברוק"
מאחלים:
גאטו
ייצור ושיווק אופנה בע"מ
רח' יצחק אלחנן 5 ת"א, 65250
טל. 654944

מצטרפים לברכות "ארטל פרסומים"

שפע ברכות לרגל פתיחת החנות החדשה
מאחלים:
א.נ. אליוף
יבואן טכסטיל
דרך יפו-ת"א 6
812489

המשך עבודה פוריה
מאחלים:
סאבי ליין
SABP
אבא הלל 6 ר"ג
טל. 7512651-3

אתכם לכל אורך הדרך
מאחלים
אקס וולף
סיטונאי בדים ג'ינסים וכותנות
יהודה הלוי 18 ת"א, טל. 662955

בברכת הצלחה והמשך שגשוג
מיכה שוורץ
ייצור ושיווק בדי אופנה
טכסטיל בע"מ
רח' רעגן 9 ת"א,
טל. 836641, 820507

ברכות למרכז השעון והתכשיט

לרגל פתיחת החנות ברמת-השרון
אנו מודים לכל המברכים
ומזמינים את תושבי רמת-השרון והאזור
לבקר בחנותנו החדשה, סוקולוב 78 רמת-השרון 03-49487

למרכז השעון והתכשיט
צרור ברכות
עלו והצליחו!
פז-חן בע"מ
החברה המובילה בענף התכשיטים
ריינס 31 תל-אביב
03-242358, 03-243978

למרכז השעון והתכשיט ומשפחת שניידר
צרור ברכות
לפתיחת החנות החדשה
מאחלים:
משפחת ודדי - ידוד
סוכנויות ביטוח בע"מ

למרכז השעון והתכשיט ולמשה שניידר
ברכות הצלחה
עם פתיחת החנות
שעוני שבלייה Chevalier
שבלייה שעון שהוא תכשיט

למרכז השעון והתכשיט
שפע ברכות ואיחולי הצלחה
כל צוות טונים בע"מ
אספקה לצורפים ותכשיטנים
רח' רמב"ם 16
תל-אביב
טל' 03-655914

לטלי, משה ועופר ממרכז השעון והתכשיט
שאו ברכות
עלו והצליחו
יוסי שערים
שיווק תכשיטים

למרכז השעון והתכשיט
איחולי הצלחה
לחנות החדשה
עטרת תכשיטים בע"מ
ירושלים, טל' 02-520598

ברכות לבביות
עם פתיחת החנות החדשה
עלו והצליחו
דורין הס
שיווק שרשראות וצמידים
טל' 052-547283

ארטל פרסומים

ברכות לחזי אלקטרוניקה
לרגל פתיחת החנות החדשה בראשל"צ

לחזי אלקטרוניקה
המשך עבודה פוריה
שאו ברכות חמות
עלו והצליחו!
SONY
ישפאר – חברה אלקטרונית למסחר בע"מ
רח' אחד העם 9 ת"א, טל. 03-652431
העולם מתקדם מסוני לסוני

לרגל הפתיחה מתבצע:
• טלוויזיות • וידאו • מכונות כביסה
• תנורי בישול ואפיה • מקררים •
מקפיאים • מדיחי כלים • מיקרוגל
בתשלומים ובמחירים מיוחדים
תודה לכל מברכינו
והמשך שיתוף פעולה פורה
חזי אלקטרוניקה
רח' רוטשילד 93 ראשל"צ, טל. 03-948803

לחזי אלקטרוניקה
שפע ברכות
ואיחולים לבביים
סילורה טלויזיה ואלקטרוניקה
מוצרי תכן ת"א

לחזי אלקטרוניקה
המשך שגשוג ועליה
פרידמור אלקטרוניקה בע"מ – שיווק
חיים עוזר 1, פתח תקוה
דנמור מעבדות אלקטרוניקה

לחזי אלקטרוניקה
שאו ברכות חמות
עלו והצליחו!
י. ברוש בע"מ
ייצור ושיווק
תנורי בישול ואפיה
אזור התעשיה יבנה

לחזי אלקטרוניקה
איתכם ביד אחת
להצלחה ושגשוג
Pilot
GRUNDIG
Rowenta
חב' פירא בע"מ
רח' הצפירה 19, ת"א

לחזי אלקטרוניקה
איתכם ביד אחת
להצלחה ושגשוג
בלרס
התנור העושה לך מחמאות
אזור התעשיה ראש העין

לחזי אלקטרוניקה
שאו
ברכות חמות
והמשיכו בדרך זו
הולון חברה למוצרי חשמל בע"מ
יבואני: שואבי אבק HOOVER, תנורי חימום Dimplex, מדיחי כלים candy, מזגני אויר SUPERCOOL

לחזי אלקטרוניקה
איתכם
להמשך מוצלח
עמי חסון –
זוהר תעשיות בע"מ
יצרני מכונות כביסה מס' 1 בישראל
ודודי שמש וחשמל
רח' מבצע קדש 68, בני ברק,
טל' 03-706122-3

לחזי אלקטרוניקה
איתכם
ביד אחת
להצלחה ושגשוג
קריסטל
מכונות ומוצרי חשמל בע"מ

לחזי אלקטרוניקה
איתכם לאורך כל הדרך
תכם 555
מס' 1 בתנורי בישול
ואפיה בישראל
יבואני מדיחי כלים DISH-IN
מכונות כביסה "סופרמטיק"
ומוצרי BALAY

לחזי אלקטרוניקה
איתכם להמשך מוצלח
vetrella וטרלה בע"מ
יבואנים בלעדיים של שואבי אבק VET
תנורי מיקרוגל ותנורי בילד-אין
Scholtès
NO-CORD מגהצי
רח' בר-כוכבא 58, ת"א, טל' 03-294099

אבי דר

מסע

קל להתרגל לנוחיות ולניצול, ביחוד כשאתה מהצד החזק. מזל שבילינו שם רק שבוע, התחלתי להתרגל לטובות ההנאה בשל צבע עורי הבהיר...

זכרונות מאפריקה

בהתגנבות יחידים, תוך התכחשות לקשרי עם אמצעי התקשורת, שלא במימון ממשלת דרום אפריקה, ירדתי לטעום מתענוגות החיים בקצה הדרומי והלבן של היבשת השחורה. טיסה בג'אמבו דחוס עד אפס מקום שממריא לטיסת לילה ארוכה עם חניית ביניים קצרה בנאירובי שבקניה. טיסה הנמשכת בעשר שעות של: ארוחת לילה, עגלת duty free, "מה תשתו, בבקשה?", שינה טרופה על מושב מטוס צר, מאחורי אמא עצבנית שתי־נוקה תנברוטי והילד אינו משתף פעולה, נמנום שבסופו מתעוררים עם כאב גב, עיניים בוערות והגרון ניחר מהאוויר היבש שבמטוס. מטלית לחה וחמה, "בלינצס או חביתה?", חיוך מקצועי של דיילת אל־על מותשת, נחיתה רכה ומחיאות כפיים של נוסעים מסוחררים – אנחנו בארץ האפר־טהייד.

האמת, ישנם עוד הרבה מקומות בעולם שכף רגלי לא דרכה שם. כמו איי פיג'י, ממלכת טונגה, ציילון או – להבדיל – גרמניה. לדרא"פ ירדתי בהרגשה שהפעם זאת הינה ההזדמנות האחרונה להכנס ולצאת משם בשלום. את רודזיה הספרדתי, וזימבבואה של היום אינה משתגעת על אורחים לבנים, ביחוד כשהם דוברי עברית. לא אפליל את עצמי. מספיק רק אם אומר כי כל מי שביקש לאחרונה אשרת כניסה לדרא"פ נשאל בשגרירות האם יש לו קשר לאמצעי התקשורת, המוחזקים כאשמים העיקריים בכל הבעיות. לא אומר מה עניתי לשאלתם, תוך הזדקקות לתיקון החמישי של החוקה האמריקאית, אך את האשרה קיבלתי למחרת היום.

עושר ופאניקה

דרא"פ הינה ארץ עשירה עם מליוני תושבים שחורים עניים. מדינה יפהפיה עם תדמית מכוערת. אפרטהייד – יוק, אך החקלאים הלבנים ממשיכים לשלם שכר של 3 ראנד (שני שקלים) ליום עבודה. שמפניה, וצדפות לארוחת בוקר ל"מאסטר" ועוזרת בית צמודה בשכר של 90 שקל לחודש. ירדתי להנות בדרא"פ. יש להם הרבה מה להציע למבקרים – אתרי נופש מטמטמים ביופיים ובמחירים מגוחכים. חבילות נופש המציעות עולם ומלואו תמורת אפס קצהו של הדולר הירוק – מוצר מאוד מבוקש אצל אותם האפריקאנרים, שאיבדו תקווה ומעוניינים להעביר את רכושם לבנקים באירופה בצורה של "ירוק ורחוק". סיפור מוכר.

לא, לסוואטו לא נכנסתי. אני יודע שמצב השחורים שם קשה. לא צריך להכנס לאוטובוס משוריין ולחטוף אבן בשמשה, כדי להבין את בעייתם הקשה, כמצבם של עוד הרבה מאוד עניים ומדוכאים במדינות רבות אחרות. קל כיום לכולם, להומניסטים, למתחסדים ולצבועים, להצביע על הממשל הדרום אפריקאי הקשוח כחבר'ה הרעים, כך אולי יסתירו את הנעשה בחצר האחורית שלהם עצמם. "לא" לסוואטו, כמו שגם בניו יורק סיטי אינני יוצא לסיורים מודרכים בהארלם. "כן" לפרטוריה, ליוהנסבורג ולשכונות הוילות המפוארות

1 גן עדן טרופי בחוף הדרומי של נטאל.

2 סעודה ביוהנסבורג.

3 חמישה כוכבים מבטיחים תענוג לתייר.

4 אריה קלהרי תופס פוזה מול המצלמה.

5 פינת קיט ליד נהר הסקוצי.

6 ז'טינגה – בית הארחה כפרי ליד הקרוגר פארק.

7 ארוחת פירות בלב הסאפארי.

8 מירוצי סוסים בסופשבוע ביוהנסבורג.

9 חופי מאס־טאם באכסניה ליד הקרוגר פארק.

10 קורוזיה נוסח דרום אפריקה.

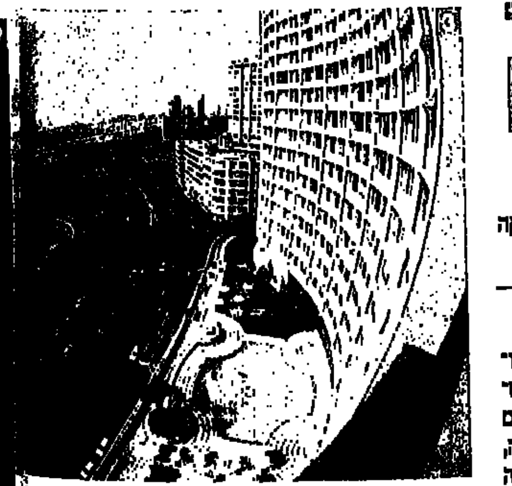

המשתרעות סביב, טובלות בירוק – פרי גשמי הקיץ השוטפים את האוויר בקביעות כל יום בין ארבע לחמש אחר הצהריים. וילות על חמישה ועשרה דונמים, עם עשרה ועשרים חדרים, בריכת שחיה הינה סטנדרט ומבנה קטן בחצר – מגורי המשרתת והגנן.

והשלט "למכירה" על כל בית ועץ רענן בדרא"פ. מי שיכול, יורד. הנשארים, עם הגב לים, מתמודדים עם יבשת שחורה שלמה ובעצם עם כל העולם. אקדחים תגורים מתחת לחליפת העסקים, הרבה כלבים, גדרות ומערכות אזעקה. המהדרין נוהגים גם לסגור את אגף חדרי השינה בדלתות פלדה ובסורגים. לעזאזל הרכוש, העיקר שלא להתעורר בלילה מול פולש זר ושחור. ארונות נשק להגנה עצמית בבתים פרטיים, היכולים להתחרות בנשקיה הפלוגתית שלנו. ובמהדורות החדשות פותחים בתחרות קריקט ומסיימים בוירוס שפעת מסתורי שתקף את סוסי המירוץ.

ספארי

המגבלות החמורות, האוסרות הוצאת הון אל מחוץ לגבולות דרא"פ הניעו חברות ענק מקומיות להשקיע את הונן בפרוייקטים ענקיים לבניה. "סאנדטון סיטי" – קומפלקס קניות, בילוי, מלונאות ומשרדים אדיר בפרבר צפוני של יוהנסבורג, קובע רמת־על לתרבות צריכה ורמת חיים מערבית. מרכז קניות רב מפלסי מצופה בשיש וכרום, שטיחים במעברים, חנויות מרווחות עם מבחר מוצרים מקומיים ומיובאים המלהיב כל תייר ישראלי. קומפלס שאפשר לבלות בו ימים שלמים מבלי להשתעמם. מי שהתפעל מקניון אילון ברמת גן – כדאי לו שיקח נשימה ארוכה לפני כניסתו לסאנדטון סיטי. ואנשי ביטחון שעומדים בכניסה לחנויות ובמעברים ובודקים חבילות מחשש להטמנת פצצות.

זכרונותי מאפריקה יהיו ארוחות שחיתות, stake t-bone השוקל 700 גרם, מלונות פאר ברמת חמישה כוכבים בארבעים דולר לזוג, וקניות קניות קניות. הסופרת איסק דינסן כללה בזכרונותיה מאפריקה גם מחלת מין חריפה, הפניקה כיום מהידבקות חיסלה כל סיכוי למגעים מהסוג ההוא ולזכרונות ומזכרות עגומות מאפריקה. השמרנות של החברה האפריקאנרית, הארוחות הכברות והיין המקומי המצויין פוסלים כל אפשרות למגעים קרובים־קרובים של ישראליים ומקומיים וייבוא מחלות חברתיות מטרידות. בעידן שתיירים חוששים מלטבול באמבטיות של בתי המלון, הנשים יכולות להיות בטוחות בנאמנות הבעלים.

ארוחת בוקר מלאה

נסענו לבקר חיות בפארקים שבסביבת יוהנסבורג. כל תוואי שנמאס לו לגדל כבשים עובר לעסקי ספארי. כשבאנו לשמורה: האריות נמנמו, הלביאות יצאו לקניות, הג'ירפות הלכו לסידורים והזברות לבשו פיג'מה ופרשו לישון – חיות פרא בטבע בקושי ראינו. הנהלת השמורה טענה שהיה חם לחיות וכדאי לבוא מוקדם בבוקר. אי־פייגו אני לא מוותר על ארוחת בוקר במלון.

על פי דיווחי יודעי דבר שבילו שלושה ימים בקרוגר־פארק, שמורה בגודל מדינת ישראל, גם שם צריך להתאמץ בכדי לראות אריה משועמם. חיות פרא מומלץ לראות בקניה, או בספארי שברמת גן.

מלון חמישה כוכבים, בממוצע שני מלצרים על כל סועד, מנהלי חדר האוכל לבנים, רבי המלצרים – צבעונים והמלצרים כושים. אין אפרטהייד, אולי יצא להם ככה במקרה. בקרב הסועדים בוודאי שאין הפליה גזעית, מי שיכול להרשות לעצמו נכנס למלון ללא הבדלי גזע. היום רק הכסף מדבר. גם הכושי רשאי כיום, אם רק יוכל, להיכנס למסעדה היקרה ביותר בעיר ולאכול ארוחה זוגית במחיר משכורת חודשית של פועל חקלאי שחור.

האפריקאנרים אוהבים להתחיל טוב את היום. כך יש להם מספיק אנרגיה ומצב רוח לשים קצוץ על כל העולם בהמשך היום. התפריט הבא הוצע לי ברצינות, ובמו עיני ראיתי רביעיית תיירים זוללת וטורפת אותו בשולחן הסמוך: בקבוק שמפניה צוננת, קנקן מיץ תפוזים טרי, חצי תריסר צדפות על קרח, דג סלומון מעושן, מלון, מבחר לחמים ולחמניות עם ריבות דבש וקונפיטורות, סטייק פילה־מיניון המוגש עם פטריות תפוחי אדמה ועגבניות מטוגנות, ולקינוח – קפה. זוג ישלם על פתיחה מלכותית שכזאת 25 שקלים. אגב, ארוחה שכזאת, בהגשה עצמית מהמזנון, עולה 7 שקלים לסועד.

ארוחה בוקר כזאת מחייבת מנוחת עיכול על שפת הבריכה ואינה מומלצת למי שרגיל בארץ לאכול בבוקר גבינת קוטג' עם טוסט וקפה לפני הכניסה לפקקי התנועה בדרך לעבודה.

במלונות שבדרא"פ אסור לעשות תנועות מהירות עם היד או האצבעות. כל תנועה שלך עלולה לגרום להתקהלות מלצרים סביבך, מתעניינים במשאלותיך. אין אפרטהייד, יש שירות. והשוטר עומד ליד המעלית במלון ומבקש שתזהרה. נוהרים. בשבוע שעבר שדדו שם יהלומן במעלית, יהלומים בשווי מספר מליוני דולרים החליפו בעלות.

הג'אמבו של אל על שהמריא מיוהנסבורג לתל אביב כמעט ו"גמר מסלול" בהמראה. אנשי התחנה שם מגלים הבנה ומאפשרים לנוסעים להעמיס עוד ועוד מזוודות מלאות קניות. דרא"פ הינה גן עדן לתייר הישראלי המכור לקניות.

כתייר המתעניין בבעיות ארצו ומולדתו יותר מאשר בבעיות הבין־גזעיות שלהם, הרי אם מתייחסים לדרא"פ כאורחים לרגע ואין מחפשים כל פגע – זאת הינה אחת המדינות היחידות בהן הישראלי מרגיש רצוי ובאופן זמני השקל שלנו שווה שם משהו.

מודה באשמה: קל להתרגל לנוחיות ולניצול, ביחוד כשאתה מהצד החזק. מזל שבילינו שם רק שבוע, התחלתי להתרגל למעמד ולטובות ההנאה הכרוכות בצבע עורי הבהיר... טיסת אל־על מדרא"פ נוחתת כאן ביום ראשון השכם בבוקר, מספיק מוקדם בכדי שניראה בדרך הביתה את הפועלים הערבים מחשטחים העומדים בצומת שממול לקניון אילון ומחכים לבוס שיבוא לתת להם יום עבודה תמורת עשרים שקל ליום. ■

קורים דברים

אביבה פיבקו (משמאל), פניה דבורין ושורתה וליה, עם אחת מ„נערות מרוקו"

ניחוח המזרח

רקדנית הבטן בארי סימון התפתלה בריקוד סוער לצלילי מוסיקה מזרחית. האורחים ישבו על שרפרפים ליד שולחנות נמוכים, אכלו ממיטב מאכלי מאכלי המזרח, שהגישו מלצרים בגלביות ותרבושים באחד מאולמות ה„הילטון" התל־אביבי, שהפך לשעות אחדות לארמון אוריינטלי, עם יריעות של אוהל שגלשו מהתקרה. כל זה, כדי להשיק את "מארוק", הבושם החדש של "אולטימה", עם ניחוח של פרחי המזרח, שנערות לבושות בגלימות מזרחיות רקומות בזהב התיזו בחלל באולם.

רעיית שגריר מצרים, נאגווה באסיוני, הקדימה את שובה מביקור מולדת כדי להגיע בזמן והשאילה למארחות את השמלה שלה ואת זו שהביאה לחברתה, יצרנית הבגדים שושנה בן־צור, שנלוותה אליה. היו שם גם ח"כ רפי אדרי, יו"ר התאחדות עולי מארוקו סם בן־ שטרית, דויד ביטון שעוסק בתיירות למארוקו, לילית נגר, הדוגמנית חוה לוי, גוגה רג'ואן, אביבה ואילן פיבקו, ישראלה שטיר והמשפטנית פניה דבורין, שאמרה שטוב לנקות את הראש באוירה אחרת. ■

יהודית חנוך

קול ששון וקול שמחה

חגיגת הנישואין המצומצמת שערכו בהר הצופים בירושלים נעמי ואיתן בן־צור, הקונסול הכללי של ישראל בלוס־אנג'לס, היתה מיוחדת במינה: ידיד המשפחה, ח"כ אבא אבן, נתכבד בעמדו מתחת לחופה לשאת נאום ברכה לזוג הצעיר אייל ותקווה. כדרכו, תיבל אבן את דבריו בהומור: הגעתי לכאן עם כמה מחברי מן הכנסת וברצוני לקבוע: אין הבדל בין שני המקומות. גם שם וגם כאן – קול ששון וקול שמחה.

הוא הודה לאיתן בן־צור על לכתו אחריו במדבר, בארץ לא זרועה, והתייחס לתקופת עבודתו של בן־צור עמו, כמנהל לשכתו בהיותו שר חוץ. בקהל ניראו "מעבידים" נוספים של בן־צור בעבר: ח"כ שמחה דיניץ, מי שהיה שגריר ישראל בוושינגטון כאשר בן־צור שירת שם כציר מדיני, והסמנכ"ל הפורש של משרד החוץ חנן בר־און.

החתן, בנם הבכור של הבן־צורים, משתלם במלונאות במיאמי. הכלה, תקווה גריסרו, השתחררה מצה"ל, שם עסקה בתנאי השירות של החיילים „וזה מה שהיא תעשה עתה במשפחת בן־צור", אמר הרב המשיא. ■

תלמה הדר

קטן הגדול

קונצרט חגיגי לטובת המחלקה הנוירוכירורגית של המרכז הרפואי בילינסון, נערך בשבוע שעבר באודיטוריום בר־שירה, באוניברסיטת תל־אביב.

נשיא האוניברסיטה, פרופ' משה מני, נתן את חסותו לאירוע החגיגי אשר בו הופיעו, בהתנדבות, תזמורת קאמרית (מנגני התזמורת הפילהרמונית הישראלית) וכן יהורם גאון ותזמורתו. מחיר הכרטיס היה 150 ש"ח. נמכרו למעלה מ־600 כרטיסים, ונאספו יותר מ־50 אלף דולר.

כל ההכנסות מיועדות לרכישת ציוד ליחידת טיפול נמרץ של המחלקה, אשר בראשה עומד ד"ר יחיאל היילברון, מי שניתח בזמנו את שוש פוליאקוב, אשתו של הגשש פולי. הרוח החיה והפעילה באירגון הערב הזה, היתה אילנה אלקון. בן־משפחה קרוב מאוד שלה סובל מגידול במוח. לפני הקונצרט הסתובבה אילנה בין בתי העסק בעיר ומכרה כרטיסים. היא הגיעה גם לנמל תל־אביב, לבית המימכר לכלים סניטריים של משה קטן. הסיפור האישי שלה, לא השאיר את בני משפחת קטן אדישים. למחרת נסעו משה קטן ובנו סימון לבית החולים, ביקרו במחלקה, שמעו שחסר שם מכשיר הנשמה לילדים ועל המקום תרמו את 12 אלף הדולר הדרושים לרכישתו. ■

אידית רוחם

נירה ציפרוט, חווה חוזה ודינה כרמלי צילום: ראובן קסטרו.

צילה של שטרייכמן

„בבית יש לי עוד 100 צילות", ענה יחזקאל שטרייכמן, מגדולי הציירים בארץ, לשאלה בדבר המספר הרב של דיוקנאות רעייתו בתערוכה המוצגת עתה במוזיאון ישראל. בתערוכה 60 תמונות שמן מתקופות שונות, החל בשנות הארבעים ועד היום, מתוכן 7 דיוקנאות של אשתו צילה. ■

בתיה אבישי

צילה שטרייכמן בציור של הבעל

חוזה עם חוזה

חוזה חוזה, זמר לטיני יליד מכסיקו, כוכב בארצות דרום־אמריקה. בחודש הבא הוא יופיע פעמיים בהיכל התרבות בתל־אביב, ופעם אחת בתיאטרון ירושלים. בשבוע שעבר היה כאן למסע קידום ההופעות הללו. למרות ששר כבר שנים ומכר בערך 25 מיליון תקליטים, הרבה ישראלים גילו אותו רק בששי האחרון, ב„סיבה למסיבה".

את חוזה חוזה מביאה לארץ דינה כרמלי, מי שהפיקה וביימה את טקס הפתיחה של המכביה ה־12. בשביל כרמלי, שתמיד עבדה כשכירה אצל מפיקים אחרים (בין היתר הפיקה ששה פסטיוואלי ילדים), זהו הפרוייקט הראשון כאמרגנית ומפיקה עצמאית. איך הגיעה דווקא לזמר המכסיקני? על כך סיפרה כרמלי, בתה של השחקנית שושנה דואר, במסיבת קבלת־הפנים שערכה לכבוד חוזה הקרן לפיתוח תל־אביב, במלון „דן" בתל־אביב.

אז ככה: לדינה כרמלי יש חברים טובים בלוס אנג'לס (מקום מושבו הנוכחי של חוזה חוזה), נידה ודובדעו צ'יפרוט ואסתי ומייק שפו, שהם חברים טובים של חוזה. החברות הזאת מקורה ברוברטו צ'יפרוט, יליד מכסיקו, כמו הזמר. רוברטו, רופא מומחה לבעיות כבד ומחלות פנימיות, הגיע בזמנו לישראל כסטאג'ר, התחתן עם נירה, לא הסתדר כאן בעבודה ונסע ללוס־אנג'לס. שם התוודע לחוזה, על רקע דיבורים על ארץ־מולדתם. את הדחיפה המעשית להופעות בישראל נתן בני טוכטרמן, אחיה של אסתי שפו: הוא נסע לבקר את אחותו, הכיר אצלה את הזמר – וחשב שזה רעיון טוב להביא אותו לישראל.

לסיפור המסובך הזה, מצטרפת גם הקרן לפיתוח תל־אביב, שאירחה כאן את חוזה חוזה. בני הזוג צ'יפרוט ושפו, שהם מתורמי הקרן, השתתפו כארוחת הערב החגיגית למען הסינמטק התל אביבי. הארוחה, בכיכובה של נגידי הון ובנוכחותו של שלמה להט, נערכה בלוס־אנג'לס. הם הכירו לצ'יץ' את חוזה חוזה, שהתנדב להופיע בפני יהדות מכסיקו בערב שהכנסותיו יוקדשו להקמת גן־ילדים בתל־אביב.

וכן, לאחר שפלאסידו דומינגו התרים את הישראלים לטובת נפגעי הרעש במכסיקו – יתרים חוזה חוזה את המכסיקנים לטובת הילדים הנזקקים בתל־אביב. יש איזון בחיים. ■

אידית רוחם

דניאלה דנצל בחברת מנהל המכון יהודה ודדיאס.

לא הולכים מכות

דניאלה דנצל, הולנדית בת 18, שהייתה אלופת אירופה בבוקס תאילנדי, „הוכנעה" ע"י הישראלי עודד בלומנפלד, אותו הכירה לפני כשנה בגרמניה, כאשר שימשה כשומרת ראש לסולן להקת הרוק הכבד, מוטלי קרו. עודד, שהוזמן למסיבת העתונאים של הלהקה לאחר הופעתה, נדלק על הצעירה היפה ולאחר חיזור עקשני שיכנע אותה באמיתות כוונותיו. מאז הם ביחד. לפני כחודש העלה אותה עודד ארצה. הוא עומד לפתוח פאב ודניאלה מאמנת צעירים בבוס תאילנדי במכבי רמת־חן. ■

זוהר אהליאב

„גוטקס" לבמה ולפוסטר

מי זכה בטבעת עם אבן זרקון דמויית יהלום, שנראית ממש כמו הדבר האמיתי? אסתר זכוביצקי, בתו של איל הכספים שאול אייזנברג. זה קרה בהגרלה שנערכה בסיום תצוגת־האופנה של „גוטקס", באירוע של „המועצה למען ישראל יפה", שנערך בחסותה של רעיית נשיא המדינה, אורה הרצוג.

תעודת הוקרה מיוחדת, בה צילומי חזיתות בתים עתיקים בירושלים, קבלו לאה וארמין גוטליב מ„גוטקס", שתרמו את התצוגה היפהפיה. ביים את התצוגה הבמאי הבריטי אלן ביילי, במאי התצוגות של „גוטקס" מזה כמה שנים. בגדי־הים נעו בין החושפניים („סמאש") – לצנועים ולמכוסים. לאה גוטליב סיפרה כי הבגדים הצנועים, שהוצאו לשוק כגימיק, תפסו במידה כזאת – עד כי מארגני תערוכת ה„איגדו", היריד הגדול בעולם לבגדים המתקיים בדיסלדורף, בחרו את אחד מבגדי הים הללו לפוסטר של התערוכה.

יהודית חנוך

לאה גוטליב, אורה הרצוג חיוה להם תעודת ההוקרה: צילום: ראובן קסטרו.

אברהם טמיר עם מוחמד ונוואה בסיוני צילום: ישראל מלובני.

סטייל מצרים

במלון „דיפלומט" בתל־אביב, חילקו במוצ"ש שחלפה, תרבוש אדום מנייר לכל גבר וכתר מוזהב לכל גברת. האגודה לידידות ישראל־מצרים חגגה שם את נשף פורים, בהשתתפותו של השגריר המצרי, מוחמד בסיוני, ואשתו נגואה. המוזמנים התבקשו לבוא בלבוש ערב, או בתחפושת. היו שם הרבה מאד שמלות ערב נוצצות ומעט מאד תחפושות.

מחיר כרטיס כניסה לאירוע, אותו הנחתה לילית נגר, היה 60 ש"ח. כל ההכנסות קודש למתן מילגה לתואר דוקטורט בנושא „יחסי ישראל־מצרים". וכדברי יו"ר האגודה, לבנה זמיר, „אנחנו משלבים גם חגיגיות וגם תועלת". את הארוחה בנוסח מצרי שהוגשה לחוגגים, כולל מרק המלוחיה המפורסם, בישלה זמיר ביחד עם אשפי המלון שלא בדיוק מתמצאים באוכל הזה. בין החוגגים אברשה טמיר ואשתו תהילה סלע, אייבי נתן וקלריטה, מוריס ורוז סוסי שהיו על תקן של מארחים, שגרירי פינלנד ושבדיה והשגרירה הפיליפינית.

בסיוני דיבר על רוח האחווה והידידות המרחפת על האירוע. זמיר, שהזכירה את עשר השנים שעברו על תהליך השלום בין ישראל למצרים, אמרה, בין היתר: „בתקוה שערב כזה ייערך גם בקהיר". אינשאללה. ■

אידית רוחם

הבגדים עושים

„מאז התחלתי להסתובב בעולם, ראיתי הרבה בגדים וסגנונות לבוש. הייתי בשליחויות בארצות רבות וגיליתי כמה חשובים הבגדים לאשת־ציבור. אם רואים אותך באותם הבגדים – לא מקשיבים לך, חושבים שאת גם אומרת את אותם הדברים. חשוב לשנות, להחליף אפילו פריט אחד, להיות כל הזמן בתנועה", כך גורסת נוגה מרקל, שפתחה בתל־אביב סטודיו לאופנה. פרוייקט משותף לה ולבעלה, משה מרקל, שהיה הבעלים של מפעל גדול לייצור גומי, אותו מכר לפני כשנה לחברת „כלל".

נוגה מרקל, עד לא־מכבר פעילה בויצ"ו וראש מחלקת התיירות

נוה מרקל: פריטים בתנועה צילום: ר. קסטרו.

של ויצ"ו עולמית, החליטה לפרויץ מפעילותה הציבורית לטובת עסק משותף עם הבעל. „הוא הפסיק להיות עסוק בעסקיו – וויצ"ו יותר לא התאימה למצבי המשפחתי. אני לא יכולה לקיים משפחה מסודרת כשבעלי פנוי ואני פעילה בויצ"ו", היא אומרת.

את פתיחת הסטודיו בו נמכרים בגדים של לאנוון, סמארטי, באזלר – חברות שבני הזוג מרקל מייצגים בלעדית בישראל – חגגו בשבוע שעבר על תותים ושמפניה. החוגגים היו תעשיינים מחבריו של הבעל, צמרת ויצ"ו העולמית ובראשה רעיה יגלום מהצד של האשה, שכנים וחברים משכונת מגוריהם (הרצליה פיתוח) – וגם נציגות יפה של אנשי הסגל הדיפלומטי. זאת משום שנוגה מרקל מכהנת גם כנשיאת „מועדון הנשים הבינלאומי", שהוא חוג משותף של נשות דיפלומטים המשרתים בישראל – ונשים ישראליות העוזרות להן להתאקלם בארץ. ■

אידית רוחם

עמוס לבב
צילום: הוס אנגלסמן

דיאנה פרינץ: „פיוי מקלה על חיי. נותנת לי בטחון".

גם חרשים יכולים להיעזר בכלבי־נחיה. דיאנה פרינץ, חרשת מלידה, הגיעה ארצה מארה"ב כדי לאמן כאן כלבים.

כלבי חרש

כשנשמע צלצול בדלת הכניסה, פיוי נובחת וקופצת באחורית תזזית. היא רצה אל דיאנה פרינץ, שבה אל הדלת וחוזרת אל דיאנה ואינה נרגעת עד שגבירתה נענית לצלצול הפעמון. פיוי היא כלבת נחיה לחרשים, היחידה היום בארץ, ו„תושבת זמנית". דיאנה מקווה שבעקבות שנת השבתון שלה בישראל, יהיו כאן בעתיד כלבי נחיה נוספים שיקלו על חרשים את חייהם.

פיוי, כדיאנה, מבינה אנגלית. היא הגיעה ארצה עם דיאנה ובעלה של דיאנה, בריאן, והורשתה לשבת לידם במטוס, מפני שחוקי ארה"ב מכירים בנחיצותם של כלבי נחיה לחרשים לא פחות מאשר כלבי נחיה לעוורים. פיוי גם לא הטרידה את בעליה במשך כל זמן הטיסה הארוכה מארה"ב לארץ. היא אומנה לעשות את צרכיה על פי פקודה, ואינה מטרידה את דיאנה בנסיעותיה הארוכות, לא בטיסות ולא בבתי מלון.

דיאנה פרינץ נולדה בשיקגו וגדלה בניו יורק. היא חרשת מלידה. למדה בבית ספר רגיל בניו יורק, וסיימה לימודיה באוניברסיטה בהצטיינות. „ישבתי בשורה הראשונה וקראתי את השפתיים־של המורים", היא מספרת. „גם חברי לכיתה עזרו לי ורשמו למעני. הרי לא יכולתי גם להביט במורים וגם לכתוב".

אחר כך למדה מחשבים באוניברסיטה ("רוצ'סטר אינסטיטיוט אוף טכנולוג'י") . 15000 סטודנטים לומדים שם, מתוכם 1000 חרשים, שלומדים בכיתות לחרשים כלבד, עם מורים „רגילים", עם מתרגם לשפת הסימנים ועם אדם מיוחד הכותב את הדברים למען התלמידים המרוכזים בשפת הסימנים של המתרגם. כלומר, צוות של שלושה אנשים מלמד בכיתת החרשים, וזה יקר פי שלושה מכיתה „רגילה". זוהי אוניברסיטה פרטית, אך הממשלה מסבסדת את כיתות החרשים. „הממשלה מבינה, שאם התלמידים האלה לא ירכשו השכלה, הם יהיו תלויים בה כל חייהם כמקרי סעד", מסבירה דיאנה.

היא מדברת אנגלית ועברית, אך קשה להבין אותה. לכן היא מלווה דבריה כל העת בשפת הסימנים ובריאן בעלה, שאינו חרש, מתרגם. גם כאשר הוא מדבר ידיו נעות ללא הרף. השיחה מתנהלת בשטף. עיניה של דיאנה נעוצות בבעלה כל העת. כאשר היא נכנסת לדבריו בשיחה הוא עושה סימן קטן ומהיר והיא מפסיקה מיד. אחרי כמה דקות של שיחה כבר ניתן להבין אותה בלי עזרתו של בריאן. גם בינם לבין עצמם הם מדברים בשפת הסימנים, אך גם משמיעים קול. בריאן אומר שאחרת היה משתגע מהשקט הנצחי בבית.

פיוי הנמרצת מפירה את השקט הזה מדי פעם. כאשר תנור המיקרוגל מסיים את פעולתו ומצפצף – פיוי רצה אל גבירתה בנביחות עזות ומושכת אותה לכוון המטבח. כאשר השעון המעורר מצלצל בבוקר, פיוי מעירה את דיאנה. גם כשבריאן נמצא בקומה השלישית בביתם שברוצ'סטר, הוא שולח את פיוי לקרוא לאשתו.

„פיוי מקלה מאד על חיי", אומרת דיאנה. „היא גם מקנה לי בטחון רב. בארה"ב, החרשים רותמים את כלבי הנחיה שלהם ברצועות מיוחדות, כמו רצועות של כלבי נחיה לעוורים, ויש להם גם תעודה מזהה מיוחדת. כך אנשים יודעים שאני חרשת, וזה מונע מצבים מביכים".

כשסיימה לימודי מחשבים החלה דיאנה לעבוד כמנהלת מחשבים. „אין היום כמעט מקצוע שחרש לא יכול לעשותו", היא אומרת. „פרט אולי לעבודת המרכזן, אבל גם במקצוע הזה יוכלו חרשים לעסוק בעתיד, עם התפתחות ענף המחשבים".

מתכתבים במחשב

כאשר הטלפון בביתה מצלצל, היא עונה. בעזרת פיוי כמובן. הכלבה מושכת אותה לכוון הטלפון, המחובר למחשב. גם לבריאן, אף הוא איש מחשבים, יש מחשב כזה, והוא לוקח אותו בנסיעותיו הרבות. השיחה הטלפונית מתנהלת בהתכתבות בין מחשב למחשב. לידידיה החרשים של דיאנה יש מכשירים דומים, וכך היא יכולה לשוחח עמם.

„באמריקה יש היום מנהלים חרשים, טייסים חרשים (רק במטוסים קלים) ואפילו שחקנים חרשים", היא אומרת בגאווה. „החוק האמריקני אוסר הפליה. חברה שלא תעסיק חרש בגלל חרשותו, תובא למשפט". את התואר השני עשתה בתכנון קורסים לחרשים, תכנות תכניות לימוד בשבילם ופיתוח שיטות הוראה לחרשים. כיום היא מלמדת באוניברסיטה ברוצ'סטר. „מובן שהרבה אני יודעת מנסיוני האישי", היא מחייכת.

עכשיו היא נמצאת בארץ בשנת שבתון. ארבעה חדשים חלפו עד שגורמים בארץ הצליחו לעכל את התופעה הנמרצת הזו שקוראים לה דיאנה פרינץ ואת הכלבה החכמה שלה. היום מלאו ידיה עבודה. היא עובדת בחוג לחינוך של אוניברסיטת תל אביב, יועצת לארגוני החרשים השונים ומציגה את כלבתה פיוי בפני חרשים ברחבי הארץ. היא גם מלמדת אותם איך לאלף את כלביהם. „כל כלב עם אישיות נוחה יכול להפך לכלב נחיה לחרשים", היא אומרת. „הוא לא צריך להיות בן גזע מיוחד".

פגישה בריקודי עם

פיוי, למשל, היא כלבה מעורבת ולא גזעית. כיצד למדה לגרור את דיאנה לדלת? בתחילה לימדה אותה דיאנה לציית לפקודות שיגרתיות (לשבת, ארצה, תני שלום, לכי למקום, להשאר) . אחר כך, כשפיוי ידעה כבר מי הבוס, החלה דיאנה ללמד אותה להביאה לדלת. „בתחילה הייתי מראה התלהבות ושמחה מוגזמות למראה כל אורח שנכנס הביתה", מסבירה דיאנה. „פיוי ראתה שכל אורח מאד משמח אותי ורצתה לעשות כך בעצמה. אחר כך נתתי לה אוכל בכל פעם שהיא הפנתה את תשומת ליבי שמישהו עומד בפתח. בשלב הבא נתנו לה גם האורחים אוכל כאשר היא ניגשה עימי לדלת".

פיוי למדה, באינטואיציה הכלבית שלה, להבחין מיהו ידיד ומיהו אויב. אך דיאנה לא לקחה סיכון, ולימדה

אותה לתקוף רק על פי פקודה. „תודה לאל, עד היום לא נאלצתי להעמיד זאת במבחן", היא אומרת בתנועות ידיים מהירות ובריאן מתרגם. הוא מניע את ידיו גם כאשר הוא מתרגם או מדבר וכך דיאנה, המרוכזת מאד, יכולה לעקוב גם אחרי דבריו.

דיאנה עובדת עם ארגון החרשים אח"א, ואף מלמדת חרשים מבוגרים ועולים חדשים. יש לה תלמיד פרטי למחשבים, חייל, המלמד אותה עברית בתמורה. „הילדים החרשים מקבלים היום חינוך טוב יותר בישראל", היא אומרת. „פעם לא ידעו איך להתמודד עם זה בארץ, ולכן המבוגרים לא יודעים עברית".

בריאן ודיאנה, שניהם מבתים יהודים, נפגשו במרכז הקהילתי היהודי ברוצ'סטר, שבמדינת ניו יורק. „זה היה בחוג לריקודי עם ישראלים", נזכרת דיאנה. „ראיתי את בריאן, וחשבתי שהוא נחמד. ניגשתי אליו..."

בריאן: „צחוק הגורל. עשר דקות לפני שהיא ניגשה אלי, שוחחתי עם בחורה שמלמדת את שפת הסימנים. מתוך סקרנות ביקשתי ממנה ללמד אותי איך מסמנים – 'שמי בריאן'. ואז ניגשה אלי פתאום בחורה חרשת, והתחילה לדבר איתי".

דיאנה בריאן ופיוי. החוט המשולש.

דיאנה: „כל כך שמחתי כשהוא הציג עצמו בשפת הסימנים. חשבתי שגם הוא חרש. התחלתי לדבר בתנועות ידיים מהירות, עד שראיתי שהוא לא מבין אותי".

מאז היא לימדה את בריאן את השפה. זה לקח שנה, וחלפו עוד שנתיים עד שהם נישאו. בריאן מסיים בימים אלה את לימודי התואר השני בקומוניקציה של מחשבים, הוא גם קוסם מעולה (סבו היה קוסם), יוצר כסאות קטנים וקישוטים מפחיות משקה, ונגן מחונן. „אני מאד אוהבת להקשיב לנגינתו", אומרת דיאנה ושניהם צוחקים.

ילדים עוד אין להם, אך דיאנה בטוחה שכאשר הם יגיעו, הקטנים, לפיוי תהיה עבודה נוספת.

הטה אוזן לדממה

מבצע „הטה אוזן לדממה" ייערך ביום ב' הבא, 23.3.87. המבצע יקיף את כל ארגוני החרשים בארץ ו־30 אלף תלמידים יקחו חלק במבצע ההתרמה.

פרסום אלי בע"מ - חיפה

אוטו שמפו שומר על ערך המכונית

מאת ד. מור

המילה הממש אחרונה בניקוי מכוניות היא "פנטסטיק אוטו שמפו".

תכשיר המבוסס על הטכנולוגיה של מוצרי פנטסטיק הידועים בארה"ב ובעולם. "פנטסטיק אוטו שמפו" מכיל חומר ניקוי המסיר בקלות כל לכלוך מבלי לפגוע בצבע המכונית: "פנטסטיק אוטו שמפו" מכיל גם ווקס מעולה המעניק למכונית ברק ובוהק של מכונית חדשה, מגן עליה מפני קרני השמש, אבק ופיח. "פנטסטיק אוטו שמפו" משווק בקבוקי פלסטיק המכילים 500 מ"ל, המספיק ל־15 שטיפות ומחירו נמוך ממוצרי יבוא דומים המוצעים בשוק. דרוש "פנטסטיק אוטו שמפו" בכל רשתות השיווק ובתחנות הדלק ושתהיה לך מכונית נקיה ומבריקה!

המחיר לצרכן 4.05 ש"ח.

מוגש ע"י "קידום פירסומאים"

אונים - הפתרון שלך לבעיות האזנה, ציתות וריגול

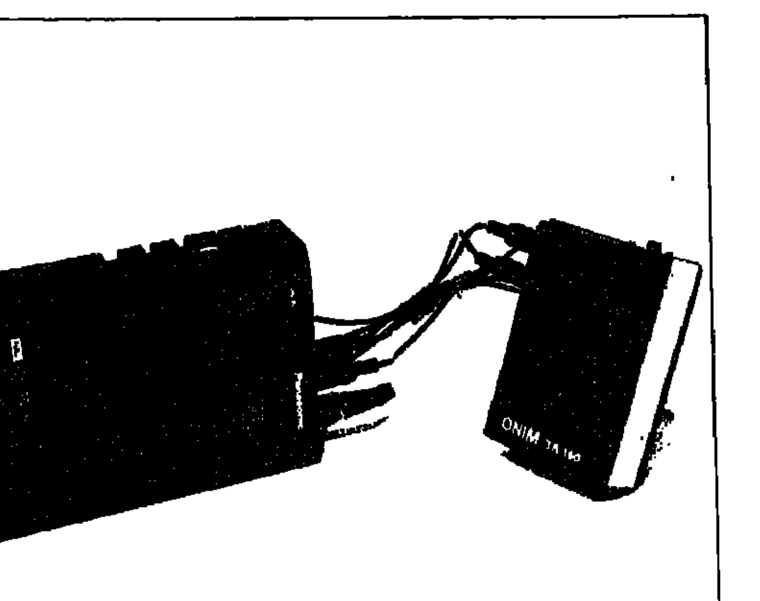

מתאם הקלטה לטלפון

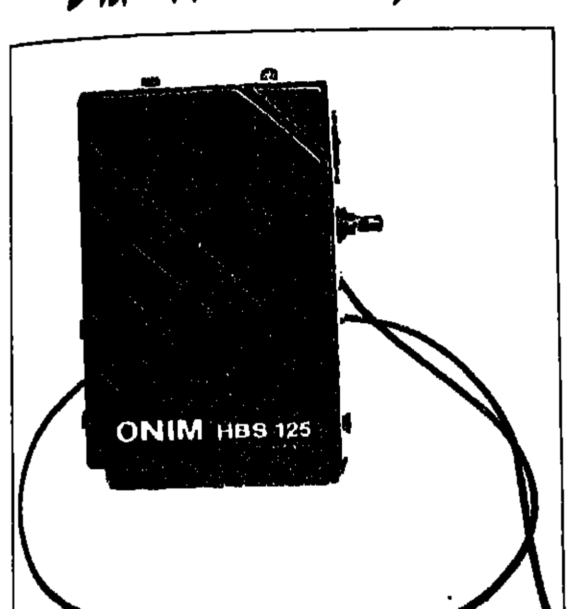

שמרטף אלחוטי

– אונים – פיתוח של מיכשור אלקטרוני מתוחכם.

– אצל אונים מלכודות למטרידים טלפוניים, חוסמי חיוג, מתאמי הקלטה בין טלפון לטייפ, מכשירים לריגול טלגרד ומכשירי בייבי סיטר.

– כל המוצרים באונים יחודיים, קלים להרכבה והחשוב מכל – הכל תוצרת כחול לבן.

* רות א., גרושה תל אביבית, סבלה בחודש האחרון מהטרדות טלפוניות. מטריד אלמוני גילה דרך לא מקורית לספק את הנאותיו בטלפון. לא נעים.

אבל לרות יש ידיד ויום אחד הוא הביא אליה עם חיוך מכשיר חדש: „מלכודת נגד מטרידים טלפוניים". מכשיר קטן, פשוט וקל להרכבה. רות הצמידה אותו באופן קבוע אל הטלפון שלה, וברגע שהתקשר המטריד ורות זיהתה אותו, היא לחצה על הכפתור. המכשיר צפצף בהיסטריה מחרישת אוזניים. מאז נעלמו עקבות הטרדן.

„מאז שיש לי מכשיר ‚**אונים**' השתנו חיי", אומרת רות בקול רגוע בהרבה.

תוצרת כחול לבן

חברת **אונים** היא משלנו. הכל שם תוצרת כחול לבן. המכשירים כולם יחודיים וקלים להתקנה. כל אחד יכול. אצל **אונים** חושבים על כולם. כך, למשל, יש מוצרים העוסקים בנושאי ציתות והאזנה, חוסמי חיוג מתוחכמים ביותר ואפילו מתאמי הקלטה. זהו, אגב, מכשיר המחובר לטלפון ומקליט את שיחות הטלפון. המכשיר מתחיל ומפסיק לעבוד באופן אוטומטי ברגע הרמת השפופרת והנחתה. מתאים לאנשי עסקים ולכל אדם הרוצה לתעד את שיחות הטלפון שלו.

מכשירים קלים להרכבה

עוד למי שפוחד מציתותים יש ל**אונים** מכשיר בלעדי בארץ ובעולם, המאתר ומגלה ומונע כל ציתות אפשרי. המכשיר הזה של **אונים** הוא כמו שאר המכשירים שלהם: קל להרכבה. וזאת בניגוד לחברות אחרות, שבהן יש צורך לפרק את שקע הטלפון ולהתחבר מכנית עם חוטים. מה עוד שבמכשיר של **אונים** כל פעולות האיתור ומניעת הציתות מתבצעות במכשיר אחד.

ל**אונים** יש מכשיר נוסף, הנקרא „טלגרד". בעזרתו ניתן לשמוע מה קורה בדירה או בעסק, וזאת על ידי חיוג חיצוני, אפילו כשהחיוג מתבצע מחו"ל.

יחודו של המכשיר הזה הוא בכך שהוא עובד על כל סוגי המרכזיות המתוחכמות, הקיימות בארץ ובעולם, בניגוד למכשירים אחרים, העובדים אך ורק על מרכזיות מיושנות. כן קיימים מכשירי האזנה להטמנה בחדרים, לשמיעת הנעשה בחדר מרוחק.

הבייבי סיטר האידיאלי

להורים הרוצים לצאת לקניות בסופרמרקט או לשכנים, יש ל**אונים** תשובה גם לכך: שמרטף אלחוטי. זהו מכשיר המחובר למקלט רדיו או טרנזיסטור. על ידי הפעלת המכשיר יוכלו ההורים לשמוע את המתרחש.

אונים היא חברה צעירה, הקיימת רק חצי שנה ועובדת כל העת על פיתוחים חדשים. זה עתה היא יוצאת לשוק ויש לה כבר הזמנות מחו"ל. ל**אונים** פיתוח בלעדי, וגם פיתוחים ספציפיים לפי הזמנות מיוחדות, של מכשירי אבטחה, האזנה ותקשורת. את החברה מנהלים שלושה, בעלי רקע במחשבים ואלקטרוניקה: בארי נמרוד (ניהל בעבר חברה בענף האלקטרוניקה), אורן מלץ (איש עסקים) ובני שי ארז (מהנדס אלקטרוניקה ומחשבים, מהנדס הפיתוח הראשי של החברה). השלושה לא שוקטים על השמרים ומתעדכנים מדי פעם בחידושים האחרונים. לצורך זה הם נוסעים לתערוכות ותצוגות בעולם הרחב. ל**אונים** מיכשור מעבדתי מהמשוכללים בעולם, והצוות עסוק כל העת בשיפור ופיתוח של מוצרים חדשים. בשל ההתקנה הפשוטה והקלה יכול כל אחד, גם ללא כל ידע ורקע טכני, להשתמש במכשירים.

לסיכום, מוצרי **אונים** באים לענות על מגוון דרישות לא שגרתיות – חול בהטרדות טלפוניות וכלה במכשירי האזנה מתוחכמים. **אונים – בן יהודה 246 טלפונים 443914, 453933.**

חוסם חיוג אלקטרוני

מתאם הקלטה – מכשיר לחיבור חטיים למכשיר הטלפון (מוטווה)

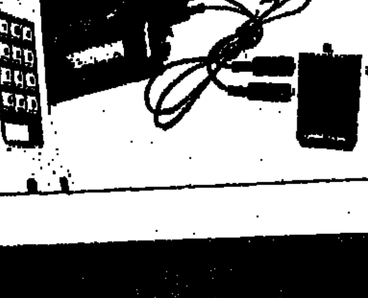

מכשיר למניעת הטרדות טלפוניות

נפתח עידן חדש בירושלים

סנטר 1

הסגנון האירופאי לקניות בילוי והנאה במרכז 1

מה זה סנטר 1?

המרכז הגדול והחדיש בירושלים לבילוי קניות והנאה במרכז 1. מיבנה מרשים, מרווח וממוזג עם עיצוב פנים מהודר המכיל אלפי מטרים רבועים של חנויות, עסקים ושרותים, חלקם יחודי בירושלים - מהמובחרים בארץ.
בסמוך לסנטר 1 יפתחו סנטר 2 וסנטר 3 אשר יחד יהוו קומפלקס יחיד מסוגו בארץ.

מי ומי בסנטר 1?

אופנה, הנעלה, תכשיטים, אביזרי אופנה, פרוות, טיפוח יופי, כלי בית ותאורה, מתנות, רהוט, מוצרי אלקטרוניקה לבית ולמשרד, מזכרות וספרים, מוצרים לתינוק ולילד, באזר, תשמישי קדושה, אביזרי צילום, שרותי תיירות, קפטריות, מעדניות, מסעדות, בתי קפה, תחנת טלויזיה מקומית בשידור חי ועוד. בתי קולנוע, בית מלון, מסעדה אקסלוסיבית, חנויות ושרותים נוספים מתוכננים להיפתח בקרוב בסנטר 1.

מדוע מרכז העיר עובר לסנטר 1?

• נוחות - מיקום מרכזי, קרוב לתחנת האוטובוסים המרכזית, חנות השקיים ובנייני האומה. כבישי גישה נוחים מכל העיר ולבאים מרחבי הארץ, חניה מסודרת, שעות פתיחה רצופות 10.00-22.00, במוצ"ש מ צאת השבת עד 24.00
• מגוון - ריכוז עסקים וחנויות מהמובחרים בארץ המציעים מגוון רחב של מוצרים לכל טעם.
• מחירים - שפע החנויות בסנטר 1 מאפשר לך לבחור מוצרים ושרותים ברמת המחיר המתאימה לך. בנוסף נערכים בסנטר 1 מבצעי מכירות ותשלום מיוחדים. בתקופת הפתיחה הנחות עד 30%, תשלומים, מתנות והגרלות.
• בילוי - בתי קפה, מסעדות, תחנת טלויזיה מקומית בשידור חי, מוסיקה, תצוגות ושפע ארועים ומופעים יהפכו את הביקור והקניה בסנטר 1 לחוויה של בילוי והנאה לכל המשפחה.

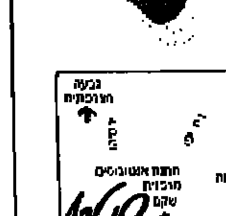

רח' ירמיהו 43 פינת דרך יפו 234, ירושלים

מברכים את חב' חפציבה וסנטר 1 בהצלחה

• **"שידורים"** - תחנת הטלויזיה ובית ההפקה הירושלמי בסנטר 1, 02-383502
• **"רוניתה"** - בוטיק לאופנת נשים אקסלוסיבית בסנטר 1.
• **"קפה סנטר"** - יוסי נאמן - בית קפה מהודר, ארוחות קלות, עוגות ומשקאות בסנטר 1, 02-383507
• **"באזר העיר העתיקה"** - מוצרי נחושת, זכוכית אומנותית, מח' בדואית וממתקים בסנטר 1, 02-383496.
• **"עיצוב שיער תמי"** - תכשירי שיער, פרפומריה וטיפול מיוחד לכלות בסנטר 1,
• **"בייגל נאש"** - "אמריקן קוקיס" בסנטר 1
• **"לי"** - האופנה שלי - אופנת גברים ונשים משובחת בסנטר 1.
• **"פוטו מיקי"** - שרותי וצרכי צילום, צילום מסמכים, קלטות וידאו ואודיו בסנטר 1, 02-383480.
• **"ד. אר. ג'ורדן"** - אופנת עור בינלאומית בסנטר 1.
• **"חירבאווי "ג'רוזלם לדר"** - אופנת עור מקורית בסנטר 1, 02-383538
• **"י. צברי"** - תשמישי קדושה תכשיטים ומתנות בסנטר 1. 02-383511.
• **"מק דיוויד"** - מסעדה ומזנון מהיר בסנטר 1, 02-383542.
• **"חווית"** - לקנית דברים יפים לבית. רשת חנויות מובחרות ומתנות, פרטי רהוט, תאורה ומוצרי טכסטיל בסנטר 1.
(רשימת חלקית)
• **משרד נסיעות רג'ואן** - שלומציון 1, י"ם, 02-242424
• **"צוקים" סוכנויות לביטוח** - משעל ויקי, רח' שמאי 16, ירושלים.
• **עבודות אספלט ירושלים** - אמסלם יעקב קבלן זיפות, צרת מסי 3, י"ם.
• **בן חרוש שאול** - סוכנות לביטוח - רח' יפו 33, ירושלים. 02-248065.
• **"סיקורית"** - בקרה וביטחון בע"מ, יוסי פדבה - יועצי ומתכנני המערכת בסנטר. 03-288642.
• **חב' ירושלים המאוחדת לפיתוח**, של ארגון הקבלנים והבונים בירושלים בע"מ.
• **נחום חזי, קבלן בנין** - היסמין 60 מבשרת ירושלים, 02-341618.
• **חב' כהן מאיר ובניו** - קבלני עפר ופיתוח
• **ניברשות אורל יצחקי** - יבוא יצור ושווק, הרכבת מעקים דקורטיביים, מפעל - רח' אילת 16, ת"א. 03-827003
• **אלקטרו מנוע ירושלים בע"מ** - חמרי בנין ויבואני כלי עבודה חשמליים.
• **קוטלר - עדיקא חב' לבניה בע"מ** - רח' ינאי 6, ירושלים.
• **טולל בונה משק עצמי י"ם** - מפעל לבלוקים שיש ובטון. 02-717111.

סנטר 1 - פרויקט מוצלח נוסף של חפציבה בירושלים

גלרון חברה להובלה (1976) בע"מ

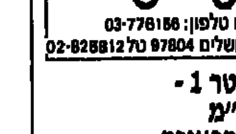

אספקת חומרי מחצבה - חצץ, זיפזיף, חול מחצבה לטיח ולשפריץ. חול מילוי וכורכר באזור המרכז, השומרון וירושלים.
רח' החמה 9 רמת גן 52364 טלפון: 03-776186
סניף ירושלים רח' ששת הימים 51, ירושלים 97804 טל 02-826812

מרכז העיר עובר לסנטר 1

פתוח מ־10.00-22.00 ובמוצ"ש מצאת השבת עד 24.00

ניהול סנטר 1 - רונית בע"מ מקבוצת חפציבה.

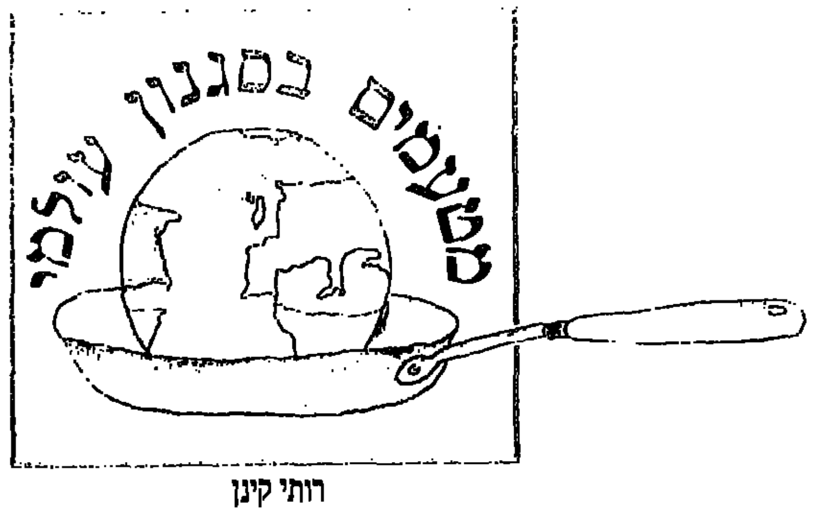

רותי קינן

מרק פטריות וכרשה

שני מרכיבים עונתיים מאוד, המשתדכים יחדיו למרק קטיפתי, עשיר ומעודן. טבעות הכרשה הירקרקות הן תשובה מתאימה לפרוסות הפטריות הבהירות והטעמים מבטיחים רק טוב בפתח כל ארוחה.

התומרים:
כרשה אחת
350 ג' פטריות (פקועיות פריס) טריות
75 ג' חמאה
4 כפות קמח
ליטר מים
2 כוסות חלב
מלח, פלפל
קורט אגוז מוסקט מגורד

ההכנה:
מנקים ופורסים את הכרשה לפרוסות דקות. מנקים את הפטריות ופורסים גם אותן. מתיכים את החמאה בסיר רחב ומוסיפים את הכרשה. מאדים על להבה נמוכה, כ־10 דקות, או עד שהכרשה רכה. מקפידים שהכרשה לא תזהיב. עליה להתרכך בלבד. מוסיפים את הפטריות הפרוסות ומאדים יחד עוד מספר דקות, תוך בחישה זהירה. מוסיפים את הקמח ובוחשים. עד שיבלע היטב ביתר המרכיבים. מוסיפים מעט מים ובוחשים היטב. יוצקים את יתר המים ואת החלב, מתבלים, מביאים לרתיחה תוך בחישה תכופה ומעבירים ללהבה נמוכה ביותר. מבשלים כ־30 דקות, על סף הרתיחה, ותוך בחישה מדי פעם.

מרק עם ברק

לא תאמינו איך אירוח חמים יכול לקבל משמעות כפולה בעזרת צלחת מהבילה של מרק. כדאי לכם לנסות, עוד לפני שהעונה החמה פולשת והחמים המרווים הללו נדחקים להם לקרן זווית.

המרקים הם אחד התחומים שבהם אפשר לחדש עוד ועוד ולא להשתעמם אף פעם, כי במרק הירק או מרכיב עיקרי אחר – עושה את העניין, והעניין הזה אינו צורך מאמצים רבים, בדרך כלל.

סתם מים בתוספת תיבול וירקות מניבים אמנם גם הם מרק משביע. אבל מרקים מעודנים ואנינים משאירים חותם בל ימחה של טעם טוב ויוקרה. קישוטים יפים ותוספות מעניינות ובלתי שגרתיות כמו למשל אגוזים פריכים או ירקות שסולסלו קודם לכן באמבט מי קרח – יכולים לתרום אף הם להידור ולמירקם. נסו להוסיף תלולית של קצפת למרק חלבי או כף שמנת חמוצה, שאותה תמשכו בתנועה סיבובית בעזרת ידית של כף מהמרכז לכיוון הקצה של כל צלחת. יזכרו לכם את זה.

עוד דרך צרפתית להרשים: מכסים צלחות חסינות אש של מרק מהביל בבצק עלים ואופים מספר דקות בתנור. מהממ!

ועם הקדמה מבטיחה כזאת – מה הפלא שהתעשרנו בימים אלה בשני ספרים העוסקים אך ורק במרקים: על שניהם וכל אחד לחוד ב„מדף הספרים" שלנו.

תוספות פשוטות מעלות מרקים רגילים לדרגת מעדנים: קרוטונים (קוביות לחם מטוגנות), בצקיות, איטריות בצורות שונות, ירקות חתוכים לרצועות דקות (ג'ולייו), גבינה קשה מגוררת, שמות ועשבי תיבול.

מרק עקרת הבית (בון פאם)

סתם מרק ירקות חורפי אבל הפשטות הצרפתית מעניקה לו נופך נוסף של טעם ועידון. כדי להשיג תוצאות אופטימליות, כדאי לעקוב אחר ההוראות במדוייק ולפסוח על קיצור הדרך (סיר לחץ למשל).

התומרים (ל־6 מנות):
2 כרישות
¼ ק"ג גזר (כ־4 בינוניים)
40 ג' חמאה או מרגרינה
½ ק"ג תפוחי אדמה
1½ ליטרים מים חמים
מלח, פלפל שחור
½ כוס שמנת מתוקה או שמנת צמחית

ההכנה:
שוטפים את הכרישות ופורסים לפרוסות דקיקות. קולפים את הגזרים וחותכים לקוביות קטנות מאוד. מתיכים את החמאה או המרגרינה בסיר רחב ומוסיפים את הכרישות והגזרים. מאדים, בסיר מכוסה על להבה נמוכה עד שהירקות רכים – אך לא מוזהבים.

קולפים את תפוחי האדמה וחותכים לקוביות. מוסיפים לסיר הירקות את המים, תפוחי האדמה, מלח ופלפל לפי הטעם. מביאים לרתיחה על לחבה גדולה ומנמיכים לבשל על להבה

מעט תכשירים קוסמטיים עומדים בקריטריונים של RoC

הרכב המוצרים ותאריך אחרון לשימוש מודגשים על האריזה.

RoC PARIS
נוסחה היפואלרגנית לטיפוח בטוח

42.8% מהאלרגיות בפנים נובעות ממוצרי קוסמטיקה
דווקא את המקפידה כל כך לטפל בפניך עלולה להפגע...
מגע עם מוצר קוסמטי תמים וריחני עלול לפתע למלא את פניך בכתמים אדומים. וההסבר לכך פשוט. תכשירי הקוסמטיקה הרגילים מכילים חומרים מורכבים. במצב של רגישות או חולשה מאבד העור את כושר ההגנה שלו, ואז עלול אלרגן מסויים לחדור ולעורר אלרגיה שהיתה רדומה עד כה. מרגע זה את בבעיה לכל החיים. משום כך עלייך לטפל בפניך בחוכמה ולהשתמש אך ורק בתכשירים סופר בטוחים.

RoC פריז פיקוח רפואי קפדני
מוצרי "ROC פריז" מיוצרים תחת בקרה של מוצרי רוקחות בפיקוח רפואי קפדני. כל מרכיב העלול לגרות את עור הפנים מסולק מיד. לבחירתך עשרות מוצרים לניקוי, טיפוח איפור ושיזוף המותאמים לסוגי העור השונים.

הכניסה לבשמים אסורה
חבשמים חינם בעלי הרכב עשיר של חומרים טבעיים וסינטטיים, קשה לשלוט על מידת האלרגניות שלהם. מוצרי "ROC פריז" נקיים לחלוטין מבשמים.

רק 12 צבעים מותרים
רשות המזון והתרופות האמריקנית מאשרת כ־100 חומרי צבע, למאכל, קוסמטיקה ותרופות. המומחים של "ROC פריז" אישרו רק 12 מתוכם כבטוחים לחלוטין. לדוגמא: צבעי הכחול־ירוק העשויים מכרום וקובלט עשויים לגרות את אזור העיניים לכן תמצאי ב"ROC פריז" צבעי כחול־ירוק נטולי כרום וקובלט.

כמה שפחות חומר משמר, יותר RoC פריז
ב"ROC פריז" מקפידים להשתמש במרכיבים שנבחרו בקפדנות לאחר מחקר ופיתוח. השימוש בחומרים משמרים צומצם למינימום ונבחרו רק חומרים בעלי פוטנציאל גירוי נמוך ביותר. מדיניות זו מחייבת את החברה לפתח תהליכי ייצור מיוחדים וחדשניים.

ייצור סטרילי עד האריזה ועד בכלל
חדרי הייצור במעבדות "ROC פריז" אטומים והציוד עובר סטריליזציה לפני כל תהליך ייצור. האויר המוחדר לחדרים מסונן ומטוהר על ידי קרניים אולטרא סגוליות. האריזה מתבצעת באותו אגף ללא מגע יד אדם.

אריזות מיוחדות - בטוחות יותר
שמירה על טריות תכשירי קוסמטיקה ונקיונם מחייבת אריזות מיוחדות. מרבית מוצרי "ROC פריז" נארזים בשפופרות אלומיניום מצופות מבפנים או בקבוקי זכוכית ולא בצנצנות מצועצעות בעלות פתח רחב המאפשרות חדירת זיהום חיצוני.

חפשי את RoC פריז בבתי המרקחת
ברחבי העולם, בפריז, פרנקפורט, ס.ד. ואה"ב, תמצאי את מוצרי "ROC" אך ורק בבתי מרקחת.
"ROC פריז" מקפידה על כך שמוצריה, המיוצרים ברמה רפואית, ימכרו במקום שתבטיח פיקוח מירבי וייעוץ מקצועי.

RoC פריז - תכשירים היפואלרגניים לטיפוח בטוח.
פניך חשובות מכדי שתעשי בהם נסיונות. טפלי בהם במוצרים טובים ובטוחים שיעשו אותם יפים יותר וינטו עליך מפני הפתעות בלתי נעימות... עברי ל"ROC פריז".

משתלם להצטרף למועדון RoC
כרטיס חבר במועדון ROC יזכה אותך בהנחות ובמבצעים במשך השנה.
גזרי את התלוש, מלאי ושלחי לפי הכתובת: מ.ד.י. פרמצבטיקלס, ת.ד. 2096, הרצליה פיתוח 46120.

שם ______
כתובת ______
קבוצת גיל:
□ 40+ □ 30-39 □ 20-29
סוג העור ______
עיסוק ______
לא משתמשת/משתמשת במוצרי טיפוח
פירוט ______
אין לי / יש לי בעיות בעור
פירוט ______

הטיפוח הבטוח

* פרט לסבון, מקלון שיזוף ועפרון לעיניים

נמוכה, על סף הרתיחה עוד 45 דקות, בסיר בלתי מכוסה.
בינתיים, מקציפים את השמנת המתוקה לקצפת יציבה.
לפני ההגשה טועמים את המרק ומשפרים את הטעם על ידי תוספת מלח ופלפל. מועכים את תפוחי האדמה בעזרת מזלג אל דופנות הסיר.
יוצקים מהמרק לכל צלחת הגשה ומערימים במרכז תלולית של קצפת. לארוחה חלבית, אפשר להחליף את הקצפת בשמנת חמוצה ולחלק בכף ממנה לכל צלחת.

מרק שום ספרדי

המרק הזה משתייך דווקא למחלקת המרקים העניים – מרקים שאינם כוללים מצרכים יקרים ואפילו להיפך. הוא עושה שימוש בשאריות של לחם לבן ובמרכיב עממי מאוד כמו השום. לאוהבי ירק התבלין הזה זוהי חגיגה אמיתית אך גם אלה שאינם בין חסידיו יאהבוהו. אם לא תכריזו מראש על מרכיביו – טעמו לא יסגירם.

החומרים:
4 כפות שמן זית
4־5 שיני שום גדולות
10 פרוסות (כ־200 ג') לחם לבן, לא טרי
ליטר מים
4 עגבניות בינוניות (כ־250 ג'), קלופות וקצוצות
מלח
כפית פפריקה מתוקה
קורט פלפל קאיין או פפריקה חריפה
2 ביצים
2 כפות פטרוסלינון קצוץ

ההכנה:
מחממים מעט את השמן ובינתיים קוצצים את שיני השום לקוביות קטנות. מטגנים את השום בשמן כדקה. מסירים רק את החלקים הקשים ביותר של קרום הלחם (בעיקר מתחתיתו) ומפוררים אותו. מוסיפים לשום שבסיר ובוחשים. מטגנים רק עד שהלחם מזהיב מעט – אך לא משחים.
מוסיפים את המים, העגבניות, המלח, הפפריקה והקאיין ומביאים לרתיחה. מעבירים ללהבה נמוכה ומבשלים, על סף הרתיחה, כ־½ שעה. טועמים ומתקנים את התיבול.
טורפים את הביצים היטב בקערה קטנה. מערבבים את המרק בכף עץ ומועכים את פיסות הלחם על דפנות הסיר. מוסיפים את הביצים הטרופות תוך כדי בחישה נמרצת. מסירים מיד מהלהבה. אין להרתיח את המרק לאחר שהוספו הביצים. זורים פטרוסלינון ומגישים מייד.

מרק אבוקדו עדין

המרק הזה, שמתכונו נמסר לי מידי השף אורי גוטמן ממסעדת „פנורמה", הוא אחד המעדנים המשובחים ביותר שאני מכירה. תוכלו להפתיע בו ישראלים מובהקים אך אורחים מחו"ל פשוט לא ישכחו לכם אותו.
תרומתי הצנועה למרק של אורי הוא קישוט פשוט להכנה, שמשפר את טעמו של המרק ומוסיף לו מראה ייחודי: פרח ענוג עשוי מפלפלות אדומות חריפות מאוד, שאותו מניחים על פני המרק הירקרק. יש להזהיר את הסועדים לבל יטעמו מהפלפלת. עצם מגעה הקצר במרק מותיר בו חריפות מסויימת המוסיפה מגע נוסף לטעם.
להכנת הפרחים, חורצים חריצים לאורך פלפלות אדומות חריפות טריות, מהקודקוד ועד לבסיס. אפשר לעשות זאת בחוד סכין או בעזרת מספריים. רצוי להשתמש בכפפות גומי בעת הטיפול בפלפלות. משקיעים את הפלפלות המחורצות במי קרח למשך מספר שעות בטרם ההגשה. החריצים יפתחו ויסתלסלו למעין פרח יפה. מניחים את הפרח בכל צלחת מרק ממש בזמן ההגשה.

החומרים (ל־6 מנות):
2 אבוקדו בשלים
3 כפות מיץ לימון טבעי
50 ג' מרגרינה או חמאה
½ בצל בינוני, קצוץ דק
3 כפות קמח
4 כוסות חלב
מלח, פלפל לבן
1 כף שמיר טרי, קצוץ
2 שיני שום כתושות
½ כוס שמנת מתוקה
2 חלמונים

ההכנה:
קולפים את האבוקדו. אחד מהם מרסקים בבלנדר עם 2 כפות מיץ לימון והשום הכתוש ואילו את השני חותכים לקוביות, מניחים בקערה ומטפטפים עליו את שארית מיץ הלימון.
ממיסים את המרגרינה או החמאה בסיר בינוני. מוסיפים את הבצל הקצוץ ומטגנים עד שמזהיב. מוסיפים את הקמח ומערבבים. מוסיפים את החלב תוך בחישה ומקפידים שלא יווצרו גושים. מבשלים על להבה קטנה, תוך בחישה מתמדת במשך כ־10 דקות. מתבלים במלח ובפלפל לבן.
ממש לפני ההגשה מוסיפים את מחית האבוקדו למרק. מערבבים בעדינות ומוסיפים גם את קוביות האבוקדו והשמיר הקצוץ.
מביאים את המרק עד לנקודת הרתיחה (אין להרתיחו). מערבבים את החלמונים בשמנת ומוסיפים למרק החם מאוד. מתבלים שוב ומגישים מייד.
הערה חשובה:
לאחר שמוסיפים את האבוקדו והחלמונים אין להניח למרק לרתוח.
אין לחמם את המרק שנית (הרתיחה והחימום מחדש יגרמו לאבוקדו להיות מריר והמרק לא יהיה בעל מירקם קטיפתי).

שירות עולמי
הצימוקים לא ישקעו

אחת הקוראות פנתה אלינו בשאלה, מה עושים כדי שהצימוקים לא „יטבעו" בעוגה בחושה. לדבריה, הכינה כהמלצתנו עוגת צימוקים והנה שקעו אלה בקרקעית העוגה. ובכן, הדבר קורה בדרך כלל, כשתערובת העוגה דלילה מדי. ולכן, אפשר פשוט לעבות את התערובת במעט קמח נוסף. אם רוצים לשמור על מירקם.לחלוחי לעוגה אפשר לעשות אחד משני הצעדים הבאים:
א. מפזרים את הצימוקים על פני התערובת לאחר שמעבירים אותה לתבנית. כך ישקעו הצימוקים בתערובת במהלך האפייה ויגיעו לכל גובה העוגה.
ב. מערבבים את הצימוקים במעט קמח (כ־2 כפות) ורק אז מוסיפים לתערובת העוגה. הקמח ימנע את שקיעתם של הצימוקים.
נ.ב. הדברים אמורים גם בפירות ותוספות אחרות שמוסיפים

מדף ספרים

מרקים כפול שניים

שני ספרים חדשים על המדף עוסקים שניהם במרקים. האחד הוא ספר המרקים של קובי בר, הידוע לנו מהדגים והפשטידות, שיצא בהוצאת „כנרת" וכולל למעלה ממאה מתכונים של מרקים מכל הסוגים. מלבד זאת יש בו הקדמה מאלפת של העורכת, עירית רוזנבלום, על תולדות המרקים והרבה תמונות צבע.
השני, ספרה של חנה שאולוב, בהוצאת „מודן", במתכונת אלבומית מפוארת המייחדת כל כפולת עמודים לצילום ולמתכון אחד. הספר כולל כ־70 מתכונים שונים של מרקים מכל הסוגים, מונצחים בעין מצלמתו הרגישה של הצלם נלי שפר שהתעלה על עצמו בספר זה.
מתוך ספרו של קובי בר בחרנו במתכון שבו מככב ירק עונתי, הכרובית, ביחד עם עלי נענע המשמשים לתיבול ולקישוט כאחד.

מרק כרובית בחלב

החומרים (ל־4 מנות):
כרובית בינונית, מופרדת לתפרחות
3 כוסות מים
25 ג' חמאה
1 כף קמח
2 כוסות חלב
¼ כפית אגוז מוסקט טחון
¼ כפית קימל טחון
מעט פלפל לבן
מלח, לפי הטעם
1 כפית נענע קצוצה דק

ההכנה:
מבשלים את הכרובית במים בסיר בינוני עד שיתרכך. מוציאים את התפרחות בעזרת כף מחוררת ומועכים במִמחה, ביחד עם כוס ממי הבישול. מחזירים לסיר וממשיכים לבשל על להבה נמוכה.
בסיר אחר מכינים רביכה: ממיסים את החמאה ומערבבים עם הקמח. מוסיפים תוך כדי בחישה כוס מהחלב. מערבבים עד שהרביכה מתעבה ומבעבעת.
יוצקים את הרביכה לסיר הכרובית ומערבבים היטב. מוסיפים את כוס החלב הנותרת, את אגוז המוסקט, הקימל, הפלפל, המלח והנענע. מבשלים יחד במשך כ־15 דקות.

מתוך ספרה של חנה שאולוב בחרנו במתכון בלתי שגרתי למרק בוטנים.

מרק בוטנים

החומרים (ל־10 מנות):
בצל בינוני, חתוך לקוביות קטנות
6 כוסות מים
3 כפות אבקת מרק פטריות
300 ג' בוטנים טחונים
כפית פלפלת מתוקה
קורט מלח
קורט פלפל שחור
3 טיפות טבסקו
1 כף פטרוסלינון קצוץ
6 כוסות חלב
2 כפות עמילן תירס
כף קמח

ההכנה:
שמים במעבד מזון את הבצל, 3 כוסות מהמים, אבקת המרק, הבוטנים הטחונים, הפלפלת, מלח ופלפל ומעבדים לעיסה אחידה.
מעבירים את התערובת לסיר ומוסיפים את הטבסקו, הפטרוסלינון ויתרת המים. מביאים לרתיחה על אש נמוכה, תוך כדי בחישה.
בקערה נפרדת בוחשים היטב יחד את החלב, עמילן התירס והקמח. יוצקים את התערובת למרק, בוחשים ומבשלים 5 דקות נוספות.

מרק הבוטנים של חנה שאולוב.

מרק הכרובית בנענע של קובי בר.

הנהירה הגדולה לרהיטי אלקל

טיסה לארה"ב תוגרל בין לקוחות אלקל. רהיטי אלקל יוצאים מן הכלל ועכשיו יש עמם גם מבצע יוצא מהכלל. הנחות מיוחדות. 4 תשלומים ללא ריבית והגרלת פרסים ענקית. במסגרתה יוגרלו בין הלקוחות טיסה לארה"ב ובחזרה, טיסות להולנד ובחזרה ועשרות פריטי ריהוט יקרי ערך. מי שלא רץ לקנות לא מבין מהי קניה טובה.

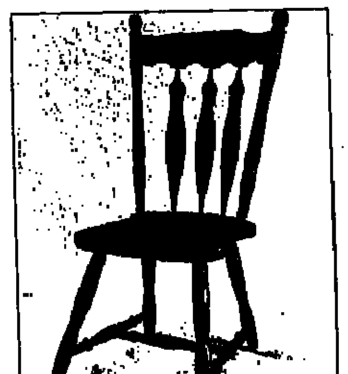

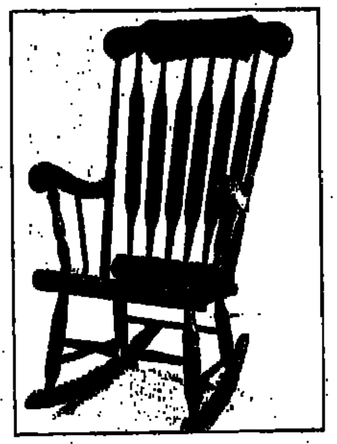

זה שאלקל הוא יבואן הרהיטים הגדול ביותר בישראל כבר סיפרתי. זה שהתוצרת היא מאיכות ראשונה במעלה ושמי שקונה אלקל קונה אמינות בצרוף של אחריות ושרות כבר כתבתי. זה ש־25 שנות מוניטין לא הולכות ברגל ציינתי. נדמה לי שאפילו על מבצע הפרסים החודש הספקתי לדווח. מה שאני רוצה להדגיש הפעם זה את פינות האוכל ואת מערכות הישיבה. שניהם דברים שיש בהם עניין מיוחד לקראת הפסח. בעניין פינות האוכל לא רק שאין לאלקל מתחרים, אין מי שיוכל להתקרב לחיות מתחרה. לא האמנתי, לא למשמע אוזני ולא למראה עיני אבל עובדה: אלקל מייבא יותר מ־130 דגמים שונים של כסאות כולם עשויים עץ, ובאיכות מעולה. ועכשיו נראה מי הגיבור שיגיד לי שלא ימצא לעצמו דגם כלבבו: צרפו לכך מגוון גדול של שולחנות אוכל מייצור עצמי ומיבוא – עגולים, מלבניים, אובליים ובדגם „טלויזיה", שכל אחד מהם יכול להשתדך עם כל דגם של כסא ותבינו למה אני אומרת שאין מתחרים. גם המחירים באלקל הם בפרוש לא גבוהים ובהתחשב באיכות אפילו נמוכים ממה שהייתי מצפה. מכיוון שבליל הסדר „כולנו מסובים" אני בפרוש ממליצה בזה סביב איזה שולחן ועל אילו כסאות ראוי להסב.

נושא מערכות הישיבה זוכה לאחרונה לתנופה גדולה. באלקל אפשר למצוא מגוון מרהיב ומרשים של פינות ישיבה בהן מערכות עור באיכות שכמותה לא ראיתי בשום מקום אחר וגם הם במחירים שבפרוש אינם עולים על המוכר והמקובל. אני מציעה לכם לא לקנות במקום אחר לפני שאתם מבקרים ומנסים את אלקל, ומשוכנעת שעוד תודו לי על עצה זו.

אלקל מייצגת בישראל את DUFEX אגוד יצרני הרהיטים בהולנד, את חברות הבלגיות VELDA•DIVA (שהינה גדול היצרנים של מערכות סלון באירופה ושני בגודלו בעולם כולו ו־EUROOM (המובילה הגדולה באירופה בייצור מזנונים מסוגננים) הוא היבואן הבלעדי לישראל של תוצרת האיגוד

תקואופרטיבי הרומני ILEXIH ICECOOP ומייבאת מוצרים בלעדית מהחברה הממשלתית הרומנית לייצור ושיווק רהיטים TEHNO FOREST. אלקל היא גם היבואן הבלעדי של LIGNIM PEX החברה הממלכתית המרכזית לייצור רהיטים בהונגריה, היבואן הבלעדי של כל הרהיטים המיובאים ארצה מפולין, של כל הרהיטים המיובאים מצ'כיה ושל כל יבוא הרהיטים מבולגריה.

ההבנה המקצועית העמוקה וקשריו הרחבים של בעל החברה מר אלקלעי בחוגי הענף בארץ ובעולם פשוט ניכרים ברהיטי אלקל.

בשורה חשובה היא העובדה שמי שקונה באלקל עכשיו יזכה בהנחות מיוחדות: באפשרות לשלם עבור הקנייה ב־4 תשלומים ללא ריבית ולהשתתף בהגרלה בה ניתן לזכות בכרטיס טיסה לארה"ב ובחזרה וכרטיסים להולנד ובחזרה ובעשרות פריטי רהוט יפהפיים ויקרי ערך. על החנויות המוכרות אלקל הודבקה מדבקה עם סמל אלקל. הקפידו לדרוש רק אלקל ולקבל כרטיס השתתפות בהגרלה בחנות או במחלקות הרהיטים של חנויות השקם. מהרו כי אם תפספסו לא תוכלו להגיד שלא הזהרתי בכם.

אלקל. אולם תצוגה מרכזי רח' שלבים 8, תל אביב (מול מגרש החניה של איצטדיון בלומפילד) טל. 827949, 824230.

רמת־גן ב„ביתילי" מול קניון איילון. אלקל ירושלים – רח' שלומציון המלכה 9 טל. 02–222196 וכן ב־167 חנויות רהיטים מובחרות בכל רחבי הארץ וברשת השקם.

אלקל החדש בקרית אריה – אינטרליין ובית פריסמה אפעל 23 פ"ת.

מוגש ע"י „שיווק" מוספים פרסומיים ב„מעריב"

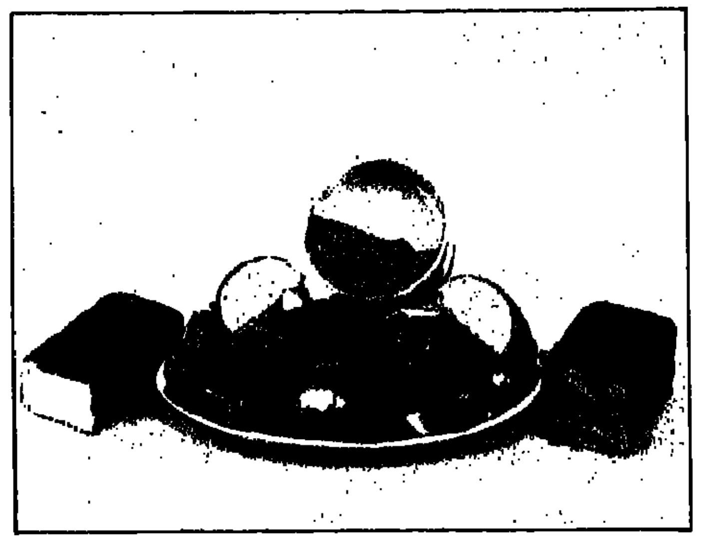

לא מוצרים רבים זכו לכך שמי שנהנו מהם לפני שנים רבות, ממשיכים ליהנות מהם יחד עם ילדיהם. ממרח השוקולד המצויין של „השחר העולה" הוא מוצר כזה. שני דורות של ילדים כבר גדלו איתו.

כל המוצרים השוקולדיים של החברה הם כשרים לפסח, ומתאימים מאוד לחג ולחופשה.

הממרחים שילדים אוהבים

ממרח שוקולד מתקשר בתודעתי עם תוצרת „השחר העולה", המנהל מפעל כבר 40 שנה, ויכולה ציין בסיפוק ששני דורות של ילדים כבר גדלו בארץ על ממרח השוקולד שלהם, האהוב כל כך על זאטוטינו (ואם להעיד את עצמי – גם על הוריהם...). אני זוכרת את הטעם הזה עוד מהכריכים שנשאתי עמי לבית הספר ואכלתי בהפסקות האוכל. עתה אני נהנית ממנו, כאשר אני קונה אותו עבור ילדי שלי, ואוספת את המחוזמי ההנאה שלהם.

„השחר העולה" מייצר גם פרלינים ענוגי טעם, סוכריות נהדרות, נוגט בטעם נפלא, שעל כולם מתענגים אצלנו ואצל אחרים גם הקטנים וגם „הגדולים" וכן שוקולד לבישול המהווה חלק בלתי נפרד מהצלחותי המטבחיות.

מה שחשוב לציין בימים אלה הוא שכל המוצרים השוקולדיים של החברה כשרים לפסח, ומתאימים מאוד לחג ולחופשה.

ממרח חדש שילדי יאהבו

מפעל „השחר" המוכר במיוחד בזכות הטחינה הטעימה, החלבה, וממרח החלבה שלו, מביא לנו עתה מוצר חדש: ממרח „שוקו וניל".

זהו ממרח מעורב, בו נוסף לממרח השוקו על בסיס אגוזים וקקאו, ממרח וניל שבבסיסו אגוזים ושומשום.

האמת היא שפגשתי בעבר בממרחים מיובאים פחות טעימים. אני מניחה שלילדים יקרצו גם הטעמים השונים. ילדים אוהבים את הגיוון הזה, ולפחות את ילדי וילדי שכונתי אני יכולה להעיד בעניין הזה. מה שחשוב לי באמת כאמא זו התכולה התזונתית, וגם מבחינה זו אין ספק שהשומשום והאגוזים – מאבני היסוד של התזונה הבריאותית, עדיפים על הרכיבים המיובאים. הממרח משווק בקודמו השוקולדי, בקופסאות פלסטיות עגולות בנות 400 גרם.

צריך איפוא פשוט להרים כוס של ברכה לחיי „השחר העולה" ו„השחר" – המפעלים החיפאים הוותיקים, בזכותם אנו יכולים לתת לזאטוטינו ולנו ממרחים וממתקים שהם גם טעימים, גם מזינים וגם כחול לבן. כשאני חושבת על עדיפותם לעומת התוצרת הגרמנית, ההולנדית והאיטלקית, אני אפילו מתמלאת בשמם בשמץ של גאווה לאומית, ומרשה לעצמי להמליץ עליהם בכל פה ובכל לשון...

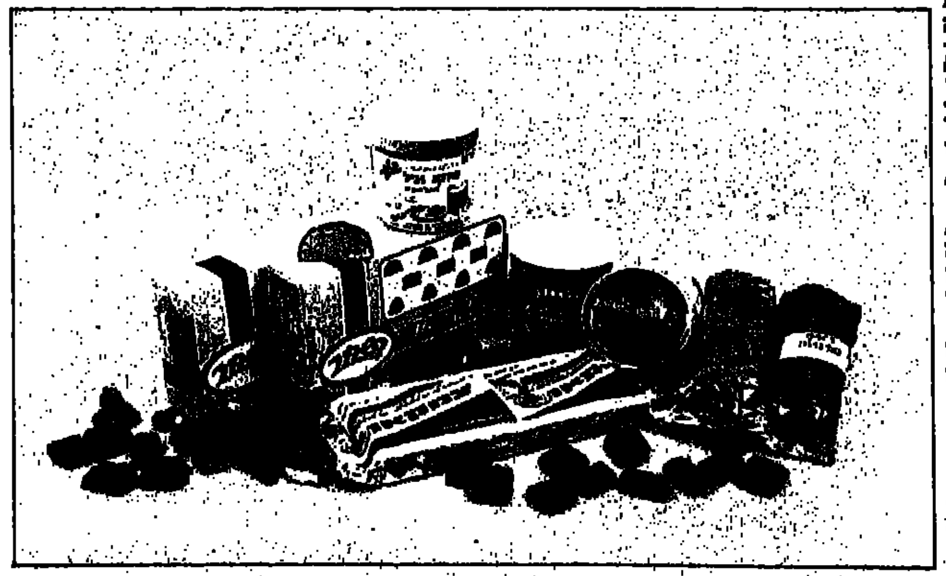

יום

רחל אנגל

דורית לויטה ובתה שלי. מה עושה לה משפט דמיאניוק? צילום: צביקה ישראלי

מירושלים לדיסלדורף

לפני שבע שנים הגיע לארץ יורגן הרטן, מנהל מכון האמנות של דיסלדורף. כאן הכיר את דורית לויטה, מבקרת־אמנות ישראלית. השניים נישאו, וחיים בגרמניה. מעבר לא־קל לאשה שנולדה ביום העצמאות של מדינת ישראל, אבל „לומדים לחיות עם זה".

את מקום הפגישה ואת השעה הציעה דורית לויטה. שמונה וחצי בבוקר, אם אפשר; בבית־קפה בקטע הצפוני של דיזנגוף, אם אפשר, בבקשה. השעה נקבעה משום שבשמונה עליה להביא את הילדה לגן; המקום, כיוון שהגן נמצא לא־הרחק משם. הילדה שעשתה לנו את הפגישה היא שלי, בתם בת החמש של דורית לויטה הישראלית (למהדרין) ושל יורגן הרטן, הגרמני הנוצרי (למהדרין). שלי מדברת עברית צברית בשטף, אף על פי שנולדה בדיסלדורף שבגרמניה המערבית, ושם גם ביתה.

אבל, אל נקדים את המאוחר:

דורית לויטה נולדה לפני כ־39 שנים ברמת־גן, למדה בבית הספר „א.ד. גורדון" בתל אביב ובתיכון עירוני ד'. בת 15 עברה לירושלים, והפכה לירושלמית גמורה לכל דבר. גימנסיה בית הכרם. האוניברסיטה העברית, בה עשתה את הבי.אי. שלה באמנות, ולאחר מכן מ.א. בדתות השוואתיות, תוך התמחות בדתות אפריקניות. הרצתה על אנתרופולוגיה של האמנות ב„בצלאל". ב־1977 התחילה לכתוב בקורת אמנות ב„הארץ", עד 1980. בשנה זו חל המיפנה הגדול בחייה: הפגישה עם יורגן הרטן, מנהל ה„קונסהאלה" (מכון האמנות) בדיסלדורף.

הוא הגיע אז לירושלים, לכנס בינלאומי של ה־cimam, איגוד מנהלי מוזיאונים לאמנות מודרנית. דיסלדורף, ואת לדעת, הנה כיום מן המוקדים החשובים בעולם של האמנות המודרנית, ומוקד הפעילות בעיר הזאת הוא ב„קונסהאלה". דורית לויטה אומרת, שלמן ההתחלה, מן „המבט הראשון" המפורסם, ידעה שיורגן הרטן הוא האיש שעמו היא רוצה לחלק את חייה, ואם יציע לה נישואין – תגיד הן. לא עברו ימים רבים והוא הציע, היא אמרה הן. עוד באותה שנה עברה לדיסלדורף, ושם היא חיה עד היום.

איך מתיישבים חיים של ישראלית, ירושלמית, עם בן העם הגרמני על אדמת גרמניה?

המעבר לא היה קל, אומרת דורית לויטה. והיא מדגישה, כי עד למיפנה לא היתה כף רגלה דורכת על אדמת גרמניה. בכל מסעותיה באירופה היתה תמיד עוקפת את הארץ ההיא. אמה (אשר חיה בתל אביב) לא תבקר בגרמניה עד עצם היום הזה. אבל במשך הזמן לומדים „לחיות עם זה". לא שוכחים, אבל מוצאים דרך להתגבר. מה שמקל עליה מאוד את המאמץ להתגבר, הוא העובדה שביתה בדיסלדורף פתוח לאמנים מכל העולם. חוג ידידיהם של הזוג לויטה־הרטן הוא בינלאומי. הם מרבים בנסיעות בעולם (שלי, כמובן, מצורפת לכל מסעותיהם) – יפן, ברזיל (בסאו פאולו־היתה דורית לויטה מוזמנת להרצות על אמנות ישראלית). עכשיו הם מקווים להגיע לביקור ברוסיה.

ואגב, אומרת בת־שיחי, אני לא „סתם ישראלית": „נולדתי ביום העצמאות, ב־14.5.48 ומדי שנה הייתי מוזמנת לבית הנשיא, עם כל הילדים שיום הולדתם חל ביום העצמאות".

היום היא כותבת מאמרים המתפרסמים בכתבי־עת לאמנות ובקטלוגים היוצאים לאור בגרמניה, אוסטריה וצרפת. הנושא בו היא מתמחה – האספקט הדתי של האמנות. ביקוריה בארץ, עם בעלה בדרך כלל, ועם הבת הקטנה, הם תכופים: אחת לכל כמה חודשים, והשהות מתמשכת שבועות. הקשר האמיץ עם הבית כאן ועם הידידים הוותיקים נשמר היטב. גם על דירתה בירושלים מימי רווקותה היא שומרת.

הפעם הגיעה לארץ לקראת מועד הופעתו של הספר שכתבה על הציירת אביבה אורי (סדרת „אמנים ישראלים", בעריכת מרדכי עומר, הוצאות „הקיבוץ המאוחד" ו„כתר"). אין זה ספרה הראשון של דורית לויטה. בזמנו פרסמה ספר על הצייר הופשטטר, וכהזמנתו של בנימין תמוז כתבה, יחד עם גדעון עופרת, את „סיפורה של אמנות ישראלית" („מסדה").

מה יהיה על הבת, שלי? האם תגדל כיהודיה, כגרמניה? לאיזה לאום תשתייך, לאיזו מדינה?

„שלי היא יהודיה כשרה. היא לומדת בגן יהודי ואני מדברת אתה רק עברית", אומרת אמה, „אלא אם כן יורגן מצטרף לשיחה – הוא אינו שומע עברית – ואז השפה המשותפת לכולנו היא גרמנית. כשתגדל, יבוא יום בו יהיה עליה להחליט, לבחור. לפי שעה היא יהודיה לא־פחות ממני".

במשפחתו של הבעל אין ה„פלישה" היהודית בבחינת סיפור גדול: אחותו של יורגן היתה נשואה ליהודי, יש לה בת ממנו. „לאחר נישואינו בקרה כל המשפחה של בעלי בארץ, כדי להכיר את הרקע שלי. בנסיעה זאת השתתפו גם אשתו הראשונה, הגרמניה, ממנה התגרש לפני שנים רבות, וגם הילדים שנולדו מן הנישואין הללו".

מה עושה לה משפט דמיאניוק? „מה שהוא עושה לך ולכל ישראלי אחר. נסינו להיכנס לדיונים, אבל העמידה בתורים התארכה שעות וויתרנו".

ולבסוף, איך נראית לה, מן הזווית החדשה שלה, האמנות הנוצרת כיום בארץ? „יש היום בארץ אמנים מצויינים. אבל הארץ כמו 'סגורה' עליהם. אין להם מרחב, הם אינם מגיעים אל מרכזי האמנות בעולם. המחדל הוא של המוזיאונים בארץ, שאינם טורחים די הצורך, כדי להביא את היצירה הישראלית לפני הקהל בעולם. יש יוזמות של אנשים בודדים, אך אין בכך די. הפניה החוצה חייבת להיעשות על־ידי גוף ציבורי מייצג – מטעם המוזיאונים בארץ". ■

מוגש ע"י „שיווק" מוספים פרסומיים ב„מעריב"

מאת קרן ניב

כלי מיטה ברמה של Lady

אפשר להלביש את חדר השינה בסגנון אקסקלוסיבי, בטעם מעודן וניחוח של "שיק".

רעיה אשר, בעלת LADY R, חנות לייצור ושיווק כלי מיטה, מאמינה שלמוצר יפה, מסוגנן ומרשים ובאיכות מעולה יהיה תמיד ביקוש. והיא צודקת. האישור הטוב ביותר לכך היא העובדה שרעיה הוזמנה "להלביש" את חדרי התצוגה של החברות היוקרתיות ביותר בארץ בענף הריהוט. כיסויי המיטה היפהפיים שאתה רואה, למשל, בתצוגת הרהיטים של "דניש" לחדרי שינה ולחדרי ילדים ונוער הם מתוצרת LADY R.

כמו בכל תפירת עילית גם כאן יכול הלקוח לבחור, לפי הזמנה, דגם וצבע כרצונו, אם בסגנון רומנטי מעוטר תחרה רקומה ואם בסגנון ספורטיבי נקי קו. לרשותו עומדים קטלוג בדי יבוא עשיר ומגוון והייעוץ המקצועי מאיר הפנים של רעיה וכמובן, הטעם המעולה שלה.

וכמו בתפירה עילית חגימור מעולה, יש תשומת לב לפרטים וסדרות הייצור הן קטנות ולא המוניות. כל תהליך הייצור מתבצע במקום ותחת עינה הפקוחה.

פריטים יחודיים ל־LADY R, הם כיסוי מיטה עם תיפורים (קוולטט) המשמש גם כשמיכה קלה וגם נפתח ומשמש כציפה לשמיכה חורפית, וכן "חצאיות" למיטה, מה שנקרא באנגליה ובארה"ב DRESSING ובדרום אפריקה NIGHT FRILL.

השפעת "שושלת" ניכרת בסדיני הסטין וסטין־כותנה, בקשת מדהימה של צבעים. יש, כמסתבר, מי שמעריך דברים טובים.

בחנות LADY R, הממוקמת ברח' נחלת־בנימין 52 תל אביב, אפשר להשיג, נוסף למבחר העצום של כלי מיטה, גם מיטות מסוגננות מנחושת ומתכת של BRASS SUPER ומזרונים (סילי פוסטורפדי). כן יש מבחר של שידות, מראות, וילונות. בקיצור – מ"מ LADY R את יכולה לצאת עם חדר שינה מהודר וייחודי על כל ציוד.

לכן, אם את רוצה לרכוש חדר שינה או לחדש את חדר השינה או את חדר הילדים, או הבת מתחתנת במז"ט ואת מחפשת רהיטים וכלי מיטה מסוגננים בטוב טעם ובאיכות מעולה – LADY R היא הכתובת.

LADY R, ייצור ושיווק כלי מיטה מפוארים רח' נחלת בנימין 52 תל־ אביב טל' 03-650889, פתוח בימים א'–ה' בשעות 09.00–17.00 רצוף.

משתלת מלצר

שתילי פרחי עונה
ירקות, צמחי בית
חומרי דישון והדברה
אדניות ואביזרים לצמחיה

כפר ידידיה – טלפון 053-44382
שעות פתיחה: א-ד 8.00-17.30
ה-ו 8.00-13.30 סגור בשבתות ובחגים

מועדון מטיילי מעריב

בואו עם עודד קוטלר ל:
חגיגת תיאטרון בלונדון בחופשת הפסח
שני תאריכי יציאה:
● 12.4.87 – 10 ימים (5 הצגות) ● 15.4.87 – 7 ימים (4 הצגות)
מלון מדרגה א' ★ ביקור בסטרטפורד ואוקספורד ★ סיור מאחורי הקלעים של התיאטרון הלאומי בלונדון ★
המלווה: עודד קוטלר. – ביצוע „גאות הכיבר" –
פרטים: „מועדון מטיילי מעריב", קרליבך 2, ת"א (☎ 03-439207)

רפי יעקובי, פסיכולוג

פניים פניות

ההומוסקסואל יכול להשתנות!

הבעיה אינה כיצד להפוך הומוסקסואל להטרוסקסואל – אלא כיצד להפוך את ההומוסקסואל לבוגר בנפשו, להוציאו מההסתגרות הילדותית בתוך נטייתו. עם הבגרות, עשויה להגיע גם ההחלפה, מבני לבנות־זוג. בלעדיה, אין לנסיון כל סיכוי להצליח.

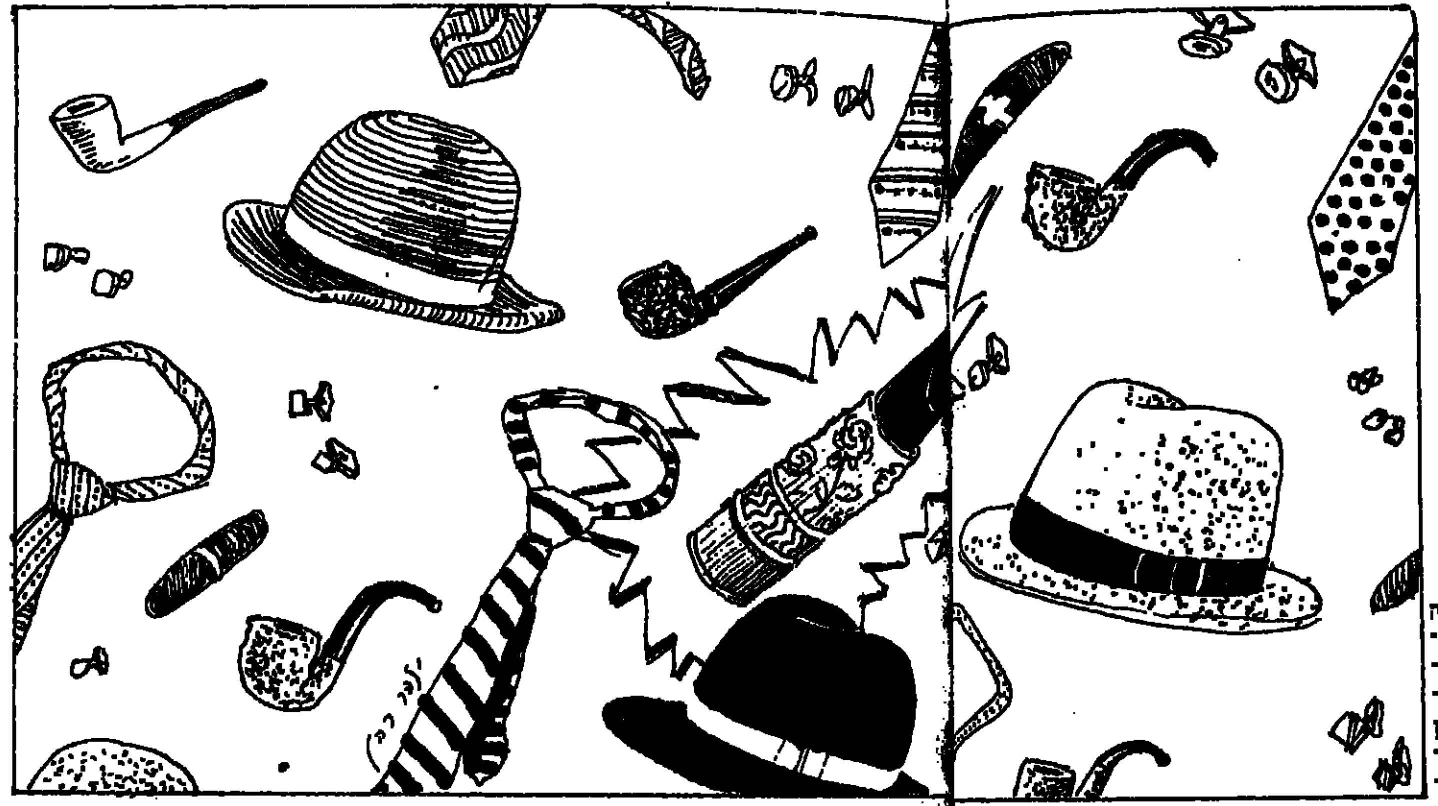

איור: יזהר כהן.

שני מרכיבים שלובים זה בזה באישיותו של ההומוסקסואל: האחד – קושי או חסימה בהתייחסות אל בן המין השני. השני – יכולת התבטאות עם בן אותו המין.

זוהי כמובן הכללה רחבה, המתאימה לאנשים השונים במידה רבה זה מזה. הקושי בהתייחסות אל בן המין השני יכול לנוע מהעדר משיכה ואדישות, ועד לסלידה, שנאה ואלרגיה. וכמובן, במקביל יש אין־ספור גוונים בביטוי היחס אל בן אותו המין. יש היוצאים לציד כשהם מתוחים, נסערים ונרגשים. משוטטים ברחובות ובגנים עד שנתקלים באדם זר, שניהם מכירים זה בזה באותות נסתרים את הרעב ואת הצורך לפורקן. יש להם מעין עיסקה קיצרת טווח, אנונימית. מאחר שההתקלות הינה בין זרים, קורה לעיתים שאחד מהשניים יוצא מהפגישה חבול, מוכה ושדוד (מה שבאופן מוזר, דווקא מגביר את הריגוש בחוויה). ויש שני הומוסקסואלים מבוגרים המקיימים ביניהם, במשך שנים רבות, קשר מורכב ומפותח – כזוג נשוי לכל דבר. אלו ואלו הומוסקסואלים, אך השוני הפסיכולוגי ביניהם עצום. כמו כן, יש הבדל משמעותי ביניהם, ההומוסקסואלים המכירים במצבם, ובין זה שאינו מקבל את עצמו כהומוסקסואל, חי במחתרת, חושש שיתפס ויתגלה, מוכן היה לתת את הכל כדי לקיים חיים רגילים. משתוקק להקים משפחה וללדת ילדים, אם רק היה יודע איך עושים זאת.

להומוסקסואל שהכיר בהיותו כזה, יש אורח־חיים מורכב המשלב בתוכו חיי חברה ומקצוע. הוא כבר לא מנסה שום דבר אחר. ואם ישקיע מאמץ כלשהו – אזי יהיה זה כדי להיות הומוסקסואל עוד יותר מוצלח. בדרגה הקיצונית, נוצרים ההומוסקסואלים היהירים. אלו הרואים בעצמם מהדורה מוצלחת מהרגיל: מיוחדים ולא מרובעים, נועזים ולא פחדנים. יש להם אידיאולוגיה המעניקה טעמים וניחוחות לחייהם כהומוסקסואלים. הם יוצרים לעצמם מעין גטו תרבותי, וגודרים את עצמם בחומות. עולים על בריקדות, נגד משפחותיהם המאכזבות. ואחר כך כנגד החברה, כנגד הממסד, כנגד הכל. ובכך הם מצטרפים, למעשה, לעוד כתות ותנועות המצויות בשטח. אז לידיעתינו: יש גם כת הומוסקסואלית.

גירויים על סף ההתבגרות

פעם היתה איזושהי חשיבות להבחנה בין ההומוסקסואל "גבר", לבין ההומוסקסואל "אשה". מחד הוצב הטיפוס האקטיבי, החודר, בעל הזהות־העצמית הגברית הנמשך משום־מה לגברים ולא לנשים. ולעומתו – זה שהתבלבלה עליו זהותו, והוא רואה עצמו כאשה. בבר־ההומוסקסואל דבקה בציבור הרחב איזושהי אסוציאציה נשית, ואילו אשה הומוסקסואלית נתפסת כיותר גברית. יש משהו, לדעתי, בתפיסה זאת – אך אין היא משנה כיום: הזרם התרבותי המרכזי נוטה למורכבות הרבה יותר גדולה ומסובכת מאשר החלוקה המגושמת משכבר הימים, בין גברים ונשים. כיום גברים עושים גם מה שנשים עושות, מבלי שהדבר יפגע כהוא־זה בזהותם, ולהיפך, נשים רבות עושות מה שגברים עשו פעם. בגדים ססגוניים ועדיים על גבר אינם בהכרח סימנים לנטיות הומוסקסואליות, אלא צווי האופנה האחרונה. ולעומתו גראות ברחוב אותן נשים בעלות שיער קצוץ וכתפיים מתאגרף, בגלל הכריות. דווקא נשים מאיימות אלו עשויות להתגלות כנשיות להפליא. הגבר החושש והנסוג עלול להחמיץ מלוא הטנא חמוקיים רכים.

במרבית המקרים, מגלים הגבר והאשה שעל סף גיל ההתבגרות כי קשה להם להתייחס אל בני המין השני. ובמקביל, נוצר איזשהו מגע הומוסקסואלי המקדים את הנסיון ההטרוסקסואלי.

ההזדמנות נוצרת או באמצעות פיתוי של קטין על ידי מבוגר ומנוסה יותר, או תוך כדי התנסות עם חברים בני אותו המין. שני בנים או שתי בנות מבלים רבות ביחד. מתרגלים זה לזה, מתגברים על הבושה, ומוסיפים ליחסים מגעים, ליטופים, מזמוזים ההופכים לאוננות משותפת. הגרויים המיניים צצים ומתבטאים ביחסים הומוסקסואליים. כאשר הקושי בהתייחסות עם בן המין השני איננו מטופל – הבעיה נשארת, מוזנחת ותקועה במקומה. הוא הולך ונאטם ביחס לאשה, והיא ביחס לגבר. במקביל, מתרגלים לאופציה ההומוסקסואלית ההופכת לקלה יותר, באופן יחסי. מתחפרים באמצעי ההופך בהדרגה לדרך לקשר ולפורקן מיני.

נכון, אמנם, שהתנסויות אלו שוכנות על גב התנסויות מוקדמות עוד יותר בילדות. כלומר, יתכן שנער אחד יגיב בהיענות, לאותה הזדמנות שמישהו אחר ידחה על הסף. אך אינני סבור שכדאי לעסוק באין־ספור ספקולציות, אודות מה שהשפיע על נפשו הרכה של הילד, מה מידת הקשר בין רחצת הילד על ידי הוריו באמבטיה וסיבון אבריו האינטימיים, לבין התפתחות מתכונות־התנהגות מאוחרות יותר. הבה ונשוב לענין עצמו.

מרבית ההומוסקסואלים החלו להתפתח ככאלו בתחילת גיל ההתבגרות. רק לעיתים רחוקות, קורה שבנסיבות חיים רגילות, מישהו יהפוך להומוסקסואל בגיל מבוגר. אם ישנה תנועה של "הסבה מקצועית", היא ניכרת יותר בהשתנות ההומוסקסואל לכיוון ההטרוסקסואלי, מאשר להיפך.

האם בכלל הומוסקסואליות היא מצב הניתן לשינוי? הבה נתפטר מן השאלה הזו במהירות, שכן לא הייתי רוצה להשמע כמי שמטיף:

יש בוודאי יותר מצורת־חיים מספקת אחת עלי אדמות. מי יודע כיצד נכון יותר לחיות? המודל התרבותי הקיים, המבוסס על תא משפחתי, נבנה, קרוב לוודאי, מתוך הצו הביולוגי של חיבור גבר עם אשה למטרות הולדה. יתכן שיימצאו פתרונות אחרים וחדשניים להולדה, ואז אולי באמת לא יהיה כל־כך חשוב מי יחיה עם מי. לפי שעה, נחזור למציאות החברתית הקיימת, לטוב או לרע. על רקע המציאות החברתית, ההומוסקסואליות תיחשב כחסימה קשה בנתיב הקשר עם בני המין השני. תופעה השייכת לשוליים החברתיים. על כן, מי שרק יכול – אולי כדאי לו להשתנות.

בזבוז המשאבים על מציאת־חן

הייתי מוותר על ויכוח עם מי שבנה לו כבר אידיאולוגיה הומוסקסואלית שלמה, מי שחש עצמו מאושר כפי שהוא. אולי אין סיבה לשדל אותו להשתנות. הוא בוודאי לא יותר גרוע מהטרוסקסואלים החיים ללא ילדים. גם לא הייתי מנסה להתווכח עם מי שסבור שהמצב אינו ניתן לשינוי משום שמצבם הוא גזירה גורלית, הבאה בתורשה כלשהי. אנשים מלקטים לעצמם גירסאות כלשהן הנוחות להם, ואחרי שהם חוזרים ומפזמים אותם איש לרעהו ואיש לעצמו, ומרשרשים בהם פעמים רבות – אפילו גירסאות המורכבות מפטפוטי הבל, מקבלות תוקף כאילו היו עובדות מוצקות של ממש.

לא כל אחד יכול להשתנות – אך בעיקרו של דבר הומוסקסואליות ניתנת לשינוי, בהשקעה סבירה יחסית. בואו ננער כמה מיתוסים רווחים.

באורח הנראה לכאורה פרדוקסלי, דווקא זוג הומוסקסואלים ותיקים החיים שנים רבות יחדיו ופונים לטיפול, יכולים בקלות יחסית לעשות "הסבה מינית". אם הם הצליחו לקיים ידידות ממושכת – הרי שיש להם יכולת מורכבת ורבת פנים. וממילא הם מצויידים במרבית הכישורים המאפשרים להם לחיות גם עם אשה. ומה נשאר? טירחת ההתרגלות המינית לאשה. ובעיקרו של דבר, מאמץ ההתרגלות המינית לא עולה בהרבה על זו הנדרשת בכל היכרות מינית חדשה עם אדם שהיה זר עד כה.

חשוב לזכור: התמונה האידיאלית של זוג הומוסקסואלים מבוגרים, החיים יחדיו שנים רבות, איננה משקפת את המצוי בשטח. לעיתים אמנם נוצרים קשרים כאלה, אך הרוב הגדול של ההומוסקסואלים נשארים אינפנטילים־למדי כיחידים. דווקא מסיבה זאת יחסיהם מאופיינים בסבל רב, פגיעות, תקוות שווא ואכזבות. הם מכבידים זה על זה ומכאיבים זה לזה. אם תימצא מדי־פעם ידידות שהיא יחסית נעימה יותר – הרי זה בגלל המינון הנמוך של פגישות בין בני־הזוג. נפגשים מעת לעת, שוהים איש במחיצת רעהו זמן קצר, ונפרדים. דלילות המפגשים, היא השומרת להם על איכותם הסבירה. אך מפגשים אלו לא צומחים ומגיעים לכלל חיים משותפים.

אם תרצו לדעת יותר על חוויות היסוד של ההומוסקסואלים, תצטרכו להציץ בתוך עצמכם, ולהזכר בתקופת חיים מוקדמת יותר, איש־שם בתחילת גיל ההתבגרות. כאשר "חצ'קון" היה יכול לעשות אתכם לאומללים ימים רבים. כאשר טיפחנו בסתר ליבנו אהבה נואשת כלפי מי שאפילו לא ידע על קיומנו. הוא חייך אלינו או החליף אתנו כמה משפטים – והיינו ברקיע השביעי ימים רבים. מקווים. אך עד מהרה שקענו בתהומות של סבל ויאוש מכך שהוא מתעלם מקיומנו. וכה הלאה והלאה.

ההומוסקסואל יכול להאמין בתום לב, כי אם היה יותר יפה, או היה הולך לו יותר בחיים. הוא מסוגל להשקיע מאמצים רבים כדי להשיג את מה שהוא מאמין שחשוב לו. למשל, יעשה נתוח פלסטי יקר – ואחר כך יצפה לתמורות גדולות ונצורות בחייו. אך כשאהובו יוצא מן המועדון ונכנס למכונית עם מישהו אחר שיפנק אותו באותו הלילה – הוא ייפגע פגיעה קשה ביותר. הוא נפגע ונבגד שוב ושוב. מיותר לומר, שאם יש מישהו שמעוניין בו – הוא הודף אותו כבוז גמור, ועתה תורו של הנרדה להיות המיוסר. אתם הרי מכירים את המרשם הבדוק לסבל: לרצות את מה שאי אפשר, ולהדוף את מה שניתן להשגה.

ההומוסקסואל מבזבז את מרבית משאביו בפעולות־שווא של השתדלות ומציאת חן. עד כי לא נותר בו כוח להצליח בתחומים יותר רלוונטיים. אפשר אולי לתאר זאת כך: אנו מבחינים בחשיבות של הראיון להשגת עבודה. ואכן נשתדל להיות בעת הראיון במיטבינו. אך ההתקבלות איננה המטרה העיקרית של הבוגר: העבודה היא המטרה. הראיון הוא רק אמצעי להשגת המטרה. אצל ההומוסקסואל התבלבלו היוצרות: הוא מעמיד את ההתקבלות כמטרה, ומשקיע בה את כל מרצו, ללא לאות. העבודה עצמה נראית לו חשובה פחות.

לא להתחיל עם גמילה

מאחר ולא בגרו, רבים מהם עדיין מסובכים עם הוריהם, לטוב או לרע. טוענים כלפיהם, מצפים מהם, הכל מאותה זווית נצחית. כמו עמד הזמן מלכת. ילדים נצחיים להורים נצחיים. הומוסקסואלים רבים הולכים ומכבידים על הוריהם ההולכים־ומזדקנים, ואינם יכולים יותר לשמש כעריסה לילד מגודל כל כך. בנסיבות החברתיות הרגילות, זוג צעיר ממשיך להתפתח ולהתבגר. ממשיך תוך כדי התנסות משותפת עם בת זוג. ילדיהם הופכים אותם להורים ולמבוגרים עוד יותר. רובנו אמנם לא אדישים כליל לחיבה ולהתקבלות – אך ההשקעה במציאת־חן הינה שולית, סבל הדחיה אינו מגיע לממדי שואה. בגרותנו דוחקת לשוליים את חוויות ילדותינו, ומביאה נופים חדשים אל תחום חלוננו. אצל ההומוסקסואלים, אותן חוויות מצויות במרכזו ההוויה שלהם. וכך הם מבוססים סחור־סחור בחומרי הבוסר של הילדות.

וכאן אנו מגיעים אל העיקר: הקושי אינו בלהפוך להטרוסקסואל – אלא בלהפוך למבוגר.

לרוב, ההומוסקסואל ננעל במעגל טרגי של הזנחה. הוא מתרגל לחייו, הסבל הופך לאופציה קלה לעומת המאמץ הדרוש כדי להתגבר.

אם הומוסקסואל מוכן להשקיע בטיפול ובשינוי, המאמץ חייב להיות מושקע לא בהפיכתו להטרוסקסואל – אלא בהפיכתו לבוגר. הומוסקסואל שילמד להיות חבר טוב יותר, מעלה את סיכוייו להצליח גם כהטרוסקסואל. אבל טיפול לא־נכון יכול להפכו להטרוסקסואל לא־מבוגר, ואז כל המאמץ אינו כדאי: גנון הטרוסקסואלי אינו עדיף על גנון הומוסקסואלי.

כיצד, אם כן, ניתן להצליח להשתנות? מי שבגר כהומוסקסואל והגיע להחלטה על שינוי, אפשר לייעץ לו ש ל א להתחיל במאמצי גמילה. אין טעם להרוס את ערוצי־הביטוי הנוכחים שלו, כשאין לו עדיין ערוצים חלופיים. הפגיעה הנפשית עלולה להיות קשה מדי. חייבים להשאיר לו זהות כלשהי. את המאמץ כדאי למקד בפיתוח כלי־התבטאות מינית עם אשה. (את הלסבית, כמובן, להפנות אל הגבר).

מיותר אולי לציין שאם הומוסקסואל ותיק ימתין בסבלנות ש"יבוא לו" על אשה, הוא יכול להמתין עד אין־קץ. מאידך, אין טעם להעמיס על ההומוסקסואל מבצעי־בזק שאינם מתחשבים במגבלותיו ובמעצוריו. הומוסכסואל שיקום מרבצו בהחלטה נחושה ונמרצת שהלילה יבתק חמש בתולות וכך יגמל סוף סוף מ"סטייתו" – לא יפתור דבר.

ההשקעה צריכה להיות רצינית וממושכת. היא גם חייבת להיות אינטנסיבית. חמש דקות של מגע פעם בחצי שנה, לא יעזרו. דרך אידיאלית לטיפול היא ניצול ידידות עם אשה סבלנית, המוכנה ללוות את ההומוסקסואל כבת־דרך ארוכה וסבלנית במסלול הזה. ביחסים כאלה, יכול ההומוסקסואל ליצור נקודות־מגע יומיומיות וחשובות: ריקוד, שינה משותפת וכד'. לא נורא אם ההנאה מיחסי־מין עם אשה תחל רק לאחר עשרות מפגשים: מרכיב ההנאה נמצא בשיא סולם היכולת, בפסגתו ולא בתחתיתו. כמעט שהייתי אומר, שלהומוסקסואל אין סיבה שיהנה מיד. אם יצליח להנות מהר – זו הפתעה מבורכת אך בהחלט לא צפויה. כשם שלימוד מוסיקה מתחיל מתרגול, ולא מהפקת מוסיקה ערבה. ההנאה היא תוצאה של השקעה ניכרת. ואפילו אם התרגלת לאשה, תמצא את עצמך זמן רב נהנה ביתר־קלות מיחסים עם גבר. אז מה? צריך לקבל את זה כנתון.

לסיום, ננסה להעניק לתופעה מימדים מדוייקים יותר בתוך ההקשרים החברתיים.

ההומוסקסואל שפיתח יהירות טווסית, והוא ממש גאה בלהיות כזה – עושה מעצמו צחוק. אך גם מי שמאוד גאה בעובדה שאינו הומוסקסואל, מעיד על עצמו דווקא את ההיפך. מי שמתעצבן, רועד ורוטט מסלידה ושנאה מול ההומוסקסואל, מעיד על מרכיב־גירויי גבוה. עליו להדוף ולעקור מקרבו את הרע הלוחץ והמושך.

ישנן תיאוריות הגורסות שבכולנו מצוי מרכיב הומוסקסואלי, אלא שאצל רובנו הוא לטנטי, חבוי ונסתר. תיאוריה זו יש לה על מה להסתמך, אך אין להגזים במשקלה: אנו אפופים גרויים בתחומים רבים ושונים, הרבה יותר מכפי שיש בנו כלים לפגוש ולהגיב. אנו חשופים ומתחככים כל הזמן בסביבתנו. בין השאר, אנו מתחככים בבני אותו המין. אז מה?

אתה לא יותר הומוסקסואל לטנטי מאשר מוסיקאי לטנטי, צייר לטנטי, או אפילו אם תרצה גנב לטנטי. וכי למי לא מדגדגות האצבעות לפעמים והוא חומד דבר מה שאינו שלו? הגירויים קיימים כל הזמן, מכל כיוון, והשאלה היחידה היא, האם תתן לעוצמת הגירוי להכריע עבורך מה תהיה ומה תעשה – או שתפעיל שיקול־דעת מורכב יותר, ותנווט את ספינתך בים הגירויים אל נמל זהותך. ■

סקס

חתום בנשיקה

יש רטובות ויש נמרחות, יש קטנטנות ויש ארוכות, יש צרפתיות ויש הוליוודיות, יש של דודות ויש של אוהבים. נשיקות. לא מכבר הקדיש הבי.בי.סי. תכנית דוקומנטרית שלמה להיסטוריה של הנשיקה, וה„דיילי מירור" הקדיש לכך שני עמודים.

הנשיקה הראשונה – של האנושות – נזכרת כמובן בתנ"ך: נשיקת החיים שמפיח הבורא באדם הראשון. משם והלאה, מנשיקה לנשיקה כוחנו עלה, והגיע לשיאים שנראים קצת אחרת מנקודות שונות על הגלובוס. הבריטים – איך לא? – חושבים שנשיקת הנסיך והנסיכה שלהם (בלי צפרדע) ביום נישואיהם היתה שיא השיאים. ג'ון הודג'סון, מורה לדרמה המלמד קורסים בנישוק לתלמידיו ונחשב מומחה לנושא, סבור שהזוג המלכותי „מצליח להפגין חיבה למרות עינו הפקוחה של הציבור".

ד"ר אלפרד קינסי האמריקני, שאל 18 אלף אמריקנים מה משמעות הנשיקה עבורם. את התשובות מנתחת יורשתו, ד"ר ג'ון ריינויש, והיא מגלה: רוב הנשים נהנות יותר מנשיקות בפה סגור על העיניים, הצוואר או האוזניים, בעוד שגברים נהנים יותר מנשיקות בפה פתוח. יש נשים שמסוגלות אפילו להגיע לאורגזמה רק מנשיקות, ללא כל מגע מיני.

„התייחסות לנשיקות משתנה בהתאם למעמד חברתי. גברים בעלי השכלה גבוהה יותר מתנשקים יותר, ובאורח יותר סדיר, בעוד בני המעמד הנמוך חושבים שיותר מדי נשיקות זה מזיק, ועלול לגרום מחלות".

הדוקטורית המלומדה בנשיקות מסבירה כי השפתיים והלשון הם איברים רגישים ביותר בגוף האדם, ו„כשנאהבים מתנשקים, קצות העצבים בלשון וחומרים כימיים ברוק שלהם שולחים איתותים למרכז המעורר במוח, ששולח מסרים מיניים לגוף".

כמו הרבה דברים נחמדים אחרים, גם את מקורות ההנאה שבנשיקה יש מדענים שמוצאים בילדות, אפילו בינקות. כתימוכין הם מביאים את מנהג ההאכלה תוך־כדי־נשיקה, שרווח עדיין בשבטים מסויימים, וגם אצל לא־מעט אוהבים רומנטיים, שאולי לא מאכילים זה את זו דווקא בבננה...

היסטוריון הוליוודי אחד מספיד את ירידת כוחה של הנשיקה הקולנועית – בראשית הקולנוע היא היתה בעצם סמל ליחסי המין כולם, שהתרחשו תמיד אחרי שהמצלמה עשתה „פייד אאוט" על הזוג המתנשק. היום, עם כל הסקס והעירום הזה, הנשיקה היא בסך הכל הקדמה להתחלת ה„אקשן".

מי שמחפש התמחות רצינית בנושא, יכול ללכת ל„קאמה סוטרה", שם ימצא פירוט מצוייר של יותר מ־30 סוגים שונים של נשיקות, או לטוס לבריטניה, לקחת את הקורס בנישוק של ג'ון הודג'סון בווסט־יורקשייר.

ואנחנו, שנשארים בארץ, יכולים תמיד להדק איזו ידידות מקומית. ■

אורית הראל

צ'דלס ודיאנה. נשיקה נסיכותית מאד.

אלטון ג'ון ורעייתו רנטה. נשיקת פופ עליזה.

מתנה שאינה משמינה

ספרי בישול ואפיה ב- 30% הנחה

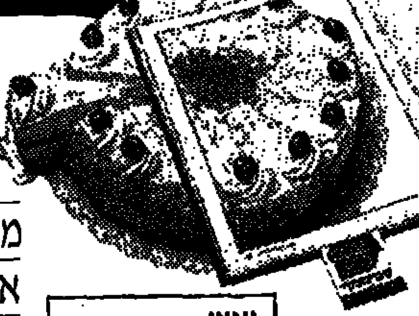

מבחר ענק של מאות ספרי בישול, אפיה, דיאטה וצמחונות, בשפות שונות ב־30% הנחה.

ירושלים של מטעמים
ש"ח 21.80 ~~31.80~~ ש"ח

תן במתנה ספר בהנחה!

גייאן
אריק וואן לוסטבאדר
(מחבר הנינג'ה) 2 כרכים
~~47.60~~ ש"ח 33.— ש"ח

The Birds of ISRAEL
Uri Paz
Photo: Yossi Eshbol

בחזרה יורים קנרות
~~22.80~~ ש"ח 15.90 ש"ח

אהבה במנהטן
סירל רוגובין ליהי
~~23.20~~ ש"ח 17.70 ש"ח

גורם זר
לורנס סנדרס
~~20.90~~ ש"ח 13.50 ש"ח

KOSHER HUMOR
Rabbi H.R Rabinowitz
~~14.80~~ ש"ח 8.90 ש"ח

The New Observer's Book of Aircraft 1986
William Green
~~12.~~ ש"ח 6.— ש"ח

אקסודוס
ליאון יוריס

אגדה של מגילה
The Animated Megillah
~~25.80~~ ש"ח 18.80 ש"ח

מספריה של סמדר שיר
עוגת ואני ~~11.~~ ש"ח 7.— ש"ח
פסטיבל הילדים ~~11.90~~ ש"ח 5.— ש"ח
עוד שיחות עם עוגת ~~11.90~~ ש"ח 5.— ש"ח
עין אחת בוכה ~~11.~~ ש"ח 7.— ש"ח

כופרי חולית
פרנק הרברט
~~23.80~~ ש"ח 16.50 ש"ח

תרופה מרה
ארתור היילי
~~26.20~~ ש"ח 16.90 ש"ח

Jewish Days and Holidays
Greer Fay Cashman
Illustrated by Alona Frankel
~~23.60~~ ש"ח 12.— ש"ח

Picture History of Jewish Civilization
Dr. Bezalel Narkiss
מחיר מבצע 22.50 ש"ח

המבצע בתוקף 31.3.87 – 6.3.87 / הספרים שבמבצע עד גמר המלאי

תן סטימצקי במתנה

ספרים זה סטימצקי

מבחר הספרים הגדול בישראל

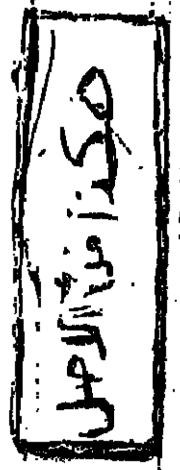

אנו שמחים להודיעכם שלאחר מאמצים הגיע זה עתה משלוח ראשון של תה צמחים "Ricola" שהציבור חיכה לו זה זמן רב.

בארץ שווקו עד כה מוצרי "Ricola" רק כסוכריות.

בעולם כולו התפרסם משקה הצמחים "Ricola" הן בגלל טעמו הטוב והמרענן והן כמשקה צמחים טבעי לבריאות ולהרגשה נעימה.

עכשיו פנק את גרונך עם מוצרי "Ricola" למען בריאותך!

את התה ניתן להשיג בפחיות של 200 גרם בכל בתי־המרקחת, חנויות טבע ומעדניות במחיר פרסום.

במקרה של מחסור, נא לפנות ליבואנים: חברת שוקוטרייד בע"מ, רמת־גן, דרך בן־גוריון (מודיעין) 32 טל. 03-7514776

לבריאות!

אטלינגר־דנאור

בימים אלו מלאו 30 שנה לבית ספר לנהיגה „תמיר" בתל־אביב, רח' שטריקר 68, טל. 448833 בהנהלת צביקה תמיר, קצין בטיחות בתעבורה מטעם הטכניון ומשרד התחבורה.

בתמונה: מר צביקה תמיר, מקבל משר המדע והפיתוח, גדעון פת, את תעודת המקום הראשון במשאל בתי ספר לנהיגה בתל־אביב.

פנאי ומוקלץ

עשה זאת בעצמך – החסכון משתלם

המצב הכלכלי מחייב פתרונות מועילים לתקציב המשפחתי וכל אחד יכול והחסכון המושג מצדיק את התעלויות העברת אצל הצרכן הישראלי בדומה לעמיתו האירופאי והאמריקאי אפשר לעשות הכל גם רהוט – וזה משתלם מאת דור ציסלר

עקבתי אחר הכתבות והפרסומים בנושא. ההתפתחות החלה אצל הצרכנים בארץ. שבדומה לעמיתם האירופאים והאמריקאים מתעניינים יותר ויותר ב„עשה זאת בעצמך" או „עשה זאת בעצמך", כלומר בצוע תקונים, ייצור וכיוח דברים לבית מחומרי גלם או חומרים מעובדים למחצה

כדי לחזות מה משמעות החסכון בפועל „עשה זאת בעצמך" פניתי לעסק הגדול ביותר בתחום להרהיטים להרכבה עצמית בשם „המחסן לנגר החובב".

ראיתי אנשים החושבים ליד שולחנות ובסיוע של מתכנן רהיטים העובדים בחנות משרטטים את הרהיטים הדרושים לפי מידות החדר בו יוצב הרהיט. לאחר שמגיעים לדגם הטוב לדרישות, בוחרים בסוג העץ, הצבע, צפוי וכחומה. ממלאים הזמנה ו„המחסן לנגר החובב" מספק תוך מספר ימים את הלוחות החתוכים, עם קאנטים. בתוספת הפרזול (ברגים, מסמרים, צירים ידיות וכו') והנחיות להרכבת הרהיט.

שאלתי את הלקוחות האם הם ערים והשתכנו כולם היתה שלילית. מתכנן עורב האנשים הפונים לחנות שייכים למעמד הבינוני ומעלה, בעלי מקצועות חופשיים, פקידים ובעלי מקצוע שונים, אך לא נגרים במקצועם. אז, מהכן המיומנות? שאלתי. התשובות מסתכמות בכך שלא דרושה מיומנות מיוחדת. הכל מוגש בצורה כזו שכל אחד יכול להרכיב בעצמו את הרהיט המיוחל.

ומה עם המחירים? תלוי באיזה רהיט מדובר. החסכון יכול לנוע בין 20% ל־60% (!!!) וזאת על פי הערכת הקונים. כאשר שאלתי את יחיאל שרקי מבעלי החנות תשובתו היתה: בוא ותראה במו עיניך. הוא הראה לי מתוך עשוי אם.די.אפ. להרכבה וצביעה עצמית ב־210 ש"ח. שולחן למחשב אישי מאמדיראום גלי ב־255 ש"ח (!!!), שולחן ומוך לסלון ב־55 ש"ח, מדף לתליה החל מ־50 ש"ח לאחד, מגוון גדול מאוד של ספריות החל מ־69 ש"ח. והדבר שהרהים אותי היה חדר ילדים מודולארי, הכולל מיטה, ארון בגדים שולחן כתיבה וספריות. כולו קומפלט ב־1,262 ש"ח – פרחם ראה מסגרת ופרוח. כל המחירים שציינתי לא כוללים מע"מ.

עליך לקומה השנייה המלאה כולה במטבחים מרהיבי עין והוסבר לי שכשעה שרוצים לחדש את המטבח אין צורך לבנות מטבח מחדש. מספיק להחליף את הדלתות והמטבח מקבל מראה חדש לחלוטין לפי טעמך האישי ובמחיר מצחיק. „המחסן לנגר החובב" מוכר דלתות ימהציות במגוון רחב ביותר של גדלים, צורות ואפילו חרוטות (!). הייתי חייב להודות שזהו פתרון מהפכני שלא תשכחי עליו מעולם ויתן להסנה בהוצאה מינימאלית.

הלא יכולתי לעמוד בפתוי ובו במקום הזמנתי שולחן למשרדי לפי מידות מיוחדות (שולחני הקודם היה קטן עלי) ועל הנוהג של לחחויק כל האירוע העבודה על השולחן קיבלתי שולחן משרדי גדול ויפה ב־150 ש"ח בלבד הרכבתי אותו כרבע שעה והאמינו לי שידיעותי בנגרות היו מצומצמות ביותר.

באתי לסקור נושא והפכתי לנגר חובב. איננו מתחרט, ההפך הוא הנכון. יצאתי מרוצה מתקוה ונוכחתי לדעת שגם שהצרכן הישראלי חכם. שהתופעה ההולכת ומתפשטת הקרויה „עשה זאת בעצמך" מוצדקת.

לכל שמעוניים להצטרף לשיטה ולבדוק במו עיניו „המחסן לנגר החובב" נמצא ברחוב תפמיש 4 בתל אביב (בין הרצל לקרית המלאכה בארזר אבו כביר). מה הטלפון? 821795. החנות פתוחה בין השעות 9 עד 18 וביום ששי עד 13. האם מוסלין ? בוודאי

חדר ילדים מודולארי מושלם ב־1,262 ש"ח

המיטות והמחולים מסולסין להרכבה עצמית (ניתן להזמין גם מורכבים).

מיטה + ארגז מצעים 207 ש"ח

ארון בגדים (2 דלתות למעלה ו־2 למטה) 217 ש"ח

ספריה עם 2 דלתות למטה 257 ש"ח

שולחן כתיבה עם מדפים ומגרה 138 ש"ח

ספריה עם 3 מגרות 164 ש"ח

מגרת מדפים 117 ש"ח

ספרית מדפים ו־2 דלתות 162 ש"ח

המחירים לקנות כל מודול בנפרד או חלק מהם או את החדר קומפלט.

בית העסק הראשון בתל־אביב למוצרי תינוקות, חוגגת 60 שנה להווסדה

חלמיש
מבחר עגלות ילדים מתוצרת הארץ
ועגלות איטלקיות PEG
מיטות וריהוט לתינוק
תל־אביב, רחוב הקישון 41, טל. 821631

לכל ידידינו וקהל לקוחותינו
על האמון הרב שקיבלנו מהם
תודה ! ! ! !

לחלמיש
מיטב הברכות
א.מ.י רהיטי ילדים ונער בע"מ
★ מיטות התינוק היחידות המיוצרות זה 4 שנים בהשגחת מכון התקנים
★ השידות היחידות שעברו את בדיקות מכון התקנים

ברכות ואחולים לבביים
ביום חגכם ה־60
יובל מצפה בע"מ
(יפה ובריא לתינוק)
רח' רבינזון 12, פתח־תקוה
טלפון 03־917435

לחלמיש
אתכם לאורך כל הדרך
יורם זילברמן
סוכנות לביטוח בע"מ
רח' מרכז בעלי מלאכה 40 ת"א
טלפון 03־281191

לישראל ידידנו !
שא ברכות ביום חגך
אנו אתך לאורך כל הדרך
אבי, ראובן
וכל צוות „דקלית"

לחלמיש
צרור ברכות ואחולים מקרב לב
ביום חגכם ה־60
AyaBaby
מאחלים :
איה בייבי בע"מ
ייצור ושיווק עגלות ילדים ומוצרי תינוק
רח' היסוד 1, בנין מרכוים, יפו, טל. 03־828929

לחלמיש
טנא ברכות ואיחולים
ש. סגל ירושלים
יבואן בלעדי של מוצרי איכות לתינוקות מוצרים בינלאומיים
אגריפס 8 ירושלים (מול קולנוע עדן) טל. 02־226443

לחלמיש
עלו והצליחו
נ. שואף – בגדי תינוקות בסיטונות
דגמים בלעדיים
הקישון 2, תל־אביב

לחלמיש
מיטב האיחולים
פנג
יצור ושווק מוצרי תינוקות בע"מ

לחלמיש
אתכם לאורך כל הדרך
מיסטר בייבי – איכות למוצרי תינוקות
סירקין 20 גבעתיים, טל. 03־726877

לחלמיש
מיטב האיחולים
חברת רהיטי טוב לי לנוער (1985) בע"מ
ייצור ושיווק:
חדרי נוער, ארונות,
שידות ומיטות תינוק
מפעל ותצוגה: בת־ים,
הסוללים 9, טל. 5513558

לחלמיש
מיטב ברכותינו ביום חגכם
אריה – יצור בגדי תינוקות
רח' הקישון 6 ת"א, טל. 03־823185

ברכותינו
לחלמיש
דפוס א.א.
מבצע כל סוגי עבודות דפוס
השוק 40 ת"א, 03־824931

לחלמיש
המשך עבודה משותף ופורה
חפץ ישעיהו
רח' חובבי ציון 10 ת"א

לחלמיש
שפע ברכות ואחולים ביום חגכם ה־60
„טריקו אגם"
עמק יזרעאל 30 ת"א, טל. 03־826358

דריכמר גרטנר ושות'
יבואני עגלות יוקרה פג־פרגו
העגלה מספר 1 בישראל

Peg PEREGO

משתתפים בשמחת
בית „חלמיש"
במלאות 60 שנה לפעילותם

אחים אלעזר – 10 שנות אמינות
רהוט מרפסת וגן
רח' חיל השריון 87, ת"א, טל': 03־373906
לכל מברכינו – תודה !

זר ברכות ביום חגכם ה־10
מאחלים
תומר מפעלי רהיטים
רהיטי מרפסת וגן
רח' שלבים 20, יפו (בנין מרכזים)
טל': 03־8129267

בית הבטוח – אשכנזי ישראל
סוכנות לבטוח
שד' העצמאות 64, בת־ים, טל' 03־587470
מאחלים **לאחים אלעזר**
הרבה הצלחה
בהמשך הדרך

לאחים אלעזר
במלאות לכם 10 שנים
המשך שתוף פעולה פורה
מאחלים:
אליהו זלמן ובניו בע"מ
תעשית צנורות ופרופילים
צינורות לריהוט ותעשיה מרובעים ומלבנים
המפעל: אזור התעשיה ראש העין, טל' 03־9367459
המשרד: רחוב נמה 49, יפו, טל' 826215, 825186

לאחים אלעזר
ברכות מקרב לב
במלאות לכם
10 שנים בייצור רהיטי גן
בידידות
מקנומט – חב' ליבוא מכונות
וציוד לתעשית המתכת
רח' צ'לנוב 40, ת"א,
טל' 03־383904 (רב־קווי)

לאחים אלעזר
מיטב ברכותינו בחגכם
מאחלים **הדופלסט בע"מ**
פקקים לרהיטי מתכת
רח' שלבים 18, יפו, טל': 03־829605

זר ברכות **לאחים אלעזר**
ליום הולדתם ה־10
מאחלים **כל־בו אלומיניום בע"מ**
חברה לשיווק פרופילים
רח' המנוע 12, יפו, טל': 837360, 03־829069

יוחאי טקסטילים בע"מ – יצרני בדים
מאחל **לאחים אלעזר**
הצלחה רבה בהמשך הדרך
כתובתנו: לילנבלום 46, ת"א, טל' 03-614038

לאחים אלעזר
אתכם לאורך כל הדרך
פלדוריט (1966) בע"מ
סוכני הענגנפלסט לבדי שמשוניות, סככות ושמשיות
רח' השוק 24, ת"א, טל': 03־823288

ברכותינו הלבביות
ביום ההולדת העשירי
מאחל: **לרפד – שלמה בהגן**
מזרונים וציפויים
רח' וולפסון 19, ת"א, טל' 03-828754

הרבה הצלחה בהמשך הדרך
מאחלים
דלל עיבוד נתונים
כצנלסון 116, גבעתיים
טל': 314467, 03־314472

דפנה – רהיטי מתכת וציפוי בע"מ
מפעל לייצור כסאות ושולחנות מתקפלים
מיוחדים להשכרה לאירועים
רח' סלמה 38, ת"א, טל': 03־822631
מברכים את **אחים אלעזר**

לאחים אלעזר
שאו מירב הברכות ביום חגכם
מאחלים **„פרופילאר בע"מ"**
מפעל לצינורות ופרופילים
רח' ברוך הירש 14, בני־ברק

המתנה שרצית לקבל...
MONT BLANC
THE ART OF WRITING

לחשיג בחנויות המובחרות
ברשת ·המשביר לצרכן
והמשביר המרכזי.
להזמנת מסחריות טל' 03-830591

פרסום שלומי

מני
3 אולמות
תצוגה
ממיטב הריהוט
תוצרת איטליה, דנמרק
ותוצרת הארץ

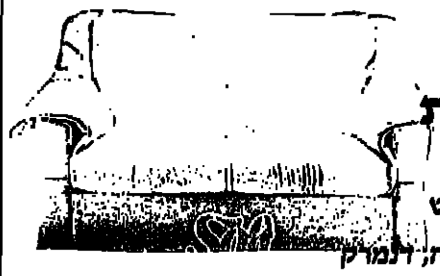

רמת־גן, ז'בוטינסקי 93
טל. 751555, 7513914
פתוח
גם במוצ"ש

שרוולי הגנה מדי־פק

בימים אלה הגיע לארץ מגרמניה שרוול מגן חדש אשר משמש כהגנה בשעת רחצה, מפני פגיעה באיזורים דלקתיים, מחלות עור, גבסים ונדמים פגועים.
קיימים ארבעה סוגים: כף יד, יד, כף רגל ורגל. שרוול המגן מוכר על־ידי משרד הבטחון אגף־השיקום וניתן לרכישה בבתי מרקחת מובחרים וברשת ה„סופר־פארם".
פרטים אצל היבואן מ. פיינגרש ושות' בע"מ טל. 03־378730, 03־370454.

מועדון מטיילי מעריב
סופשבוע
חרמון
20-21/3
פרטים: „מועדון מטיילי מעריב", קרליבך 2, תל־אביב, ☎ 03־439207

ניל יודילוביץ

מנהיג כנופיית בריונים מהארלם, שהפך ל„ציוני" המגן על קרבנותיו לשעבר, הוא אחד מרבבות אמריקאים שאינם יהודים, החברים בליגה לידידות ישראל־אמריקה, ארגון המנוהל ע"י הישראלית אילנה ארטמן.

אילנה ארטמן. לדעת לתת צ'אנס.

לא ליהודים בלבד

צעיר אמריקאי ממוצא פורטוריקני, לבוש חליפה בהירה ובידו תיק מנהלים, התהלך בשכונת הארלם בניו־יורק, כשהוא מוקף צעירים שחורים לבושים מעילי עור, עליהם סמל הכנופיה אליה השתייכו. „לעולם לא תכו עוד יהודים", אמר דיויד.

התמונה בשכונה האלימה היתה שונה לגמרי רק שנה אחת קודם. דיויד עצמו הנהיג כנופיית בריונים, שמצאו פורקן בהכאת יהודים מגודלי פאות בברוקלין. „הצעיר הזה קיבל צ'אנס. הוכיחו לו שהוא שווה משהו והחברה שנתנה לו את ההזדמנות יצאה נשכרת", מסבירה אילנה ארטמן.

ממשרדה שבקומה הרביעית בבית קטן במזרח מנהטן מסתייעת אילנה ארטמן ביותר מ־30 אלף אמריקאים, הסבורים כי מדינת ישראל חיונית לאמריקה. כמנהלת בפועל של הליגה לידידות ישראל־אמריקה, ארגון לא יהודי, יוצא דופן, שולחת ארטמן לישראל מידי שנה משלחות מנהיגים צעירים ונוער, כדי שילמדו להכיר את ישראל ואת תושביה ויפיצו ברחבי ארה"ב את חשיבותה. אחד הצעירים, שביקר בישראל לפני מספר שנים היה אותו נער שכונות, דיויד, שחזר לשכונת מגוריו ציוני נלהב.

ילדות במחנה כפיה

דרך ארוכה עשתה אילנה ארטמן ממחנות הכפייה הרוסיים, דרך עיריית ירושלים כמזכירתו של טדי קולק בימיו הראשונים כראש עיר, ועד לפעילות בארה"ב למען ישראל. בימים אלה, כשהיא נוסעת בין ביתה בחיפה לדירתה במנהטן, משדלת האישה הנמרצת הזו את ראשי הממשל האמריקאי להנהיג תכנית לימודים חדשנית בקרב רבבות בני הנוער הניגשים מידי שנה לתחרות, בסופה נשלחים כמה עשרות לישראל, אשר במסגרתה ילמדו כולם, כי ישראל איננה גמלים וחול מדבר.

סיפור העימות עם הזהות היהודית שלה החל בגיל צעיר. כשפרצה המלחמה כבשו הרוסים את האיזור בו התגוררה משפחתה בפולין. המשפחה האמידה איבדה את כל רכושה והאב, מהנדס במקצועו, סרב לסייע לרוסים. „המשפחה שלי היתה עד אז יהודית רק בשמה. העניין היהודי לא נגע להם. רק כשהועברו למחנה כפייה, שם אני נולדתי, הבינו יותר את המשמעות של להיות יהודי", אומרת אילנה.

שלוש שנים גדלה במחנה כפייה ליד הים הלבן. אחר כך הצטרף אביה לצבא הפולני ברוסיה ואילו אילנה ואמה הועברו לאוקראינה המשוחררת, שם קבלו מכתבים מהאב, ובין היתר את הבשורה שכל משפחתם נכחדה. בסוף המלחמה חזרו האם ובתה לפולין והתאחדו עם האב. „חזרנו כפליטים. אני זוכרת את הדרך היטב. מעולם לא היו לי צעצועים ובדרך אני זוכרת תחנות רכבת וחיילים רוסים שחוזרים הביתה. הייתי יורדת מהרכבת להובלת בהמות, שבה נסענו, מסתובבת בין החיילים ואוספת חוטי חשמל צבעוניים, שבשבילי היו צעצועים נהדרים".

היא זוכרת היטב את וורשה ההרוסה אליה הגיעו. הקרח על הנהר החל להיסדק. זה היה בדיוק אחרי חג המולד של 1946. „אני שבפעם הראשונה בחיי ראיתי עיר חשבתי, שכמו עליסה בארץ הפלאות גיליתי עולם חדש", היא נזכרת.

שנה אחר כך נולד אחיה מיכאל. המשפחה התגוררה בבית־חולים, בו עבד האב. את אילנה הכניסו לבית־ספר נוצרי דתי. „אבא שלי היה אתאיסט ואסר עלי להשתתף בשעורי הדת. בפעם הראשונה בחיי התחלתי להבין מה זו אנטישמיות. אני זוכרת אחת המורות שהתנכלה לי". כשנפתחו בתי־הספר הממשלתיים עברה אילנה לבי"ס בו למדו בניהם של ראשי המפלגה ובהם הרבה יהודים.

ב־1947 הגיע לפולניה אחד מקרובי המשפחה שחזר מביקור בישראל. „זו היתה הפעם הראשונה ששמעתי על ישראל. אותו בן־דוד לקח אותי לגטו וורשה והסביר לי מה קרה. קבלנו את הניירות ותוך שבועיים כבר היינו בדרך לישראל".

בארץ החל האב לעבוד במשרד העבודה ובמשך השנים הפך למהנדס חשמל ראשי של מחוז חיפה. בקיבוץ תל־יוסף אליו נשלחה למרה אילנה להיסתגל לישראל הצעירה. בצבא היתה מזכירת מפקד בסיס אספקה גדול בצפון. עם שחרורה מצה"ל עבדה בעבודות שונות עד שהתקבלה למוזיאון ישראל, שם פגשה את טדי קולק. ביחד איתו עברה את התקופה הראשונה שלו להיותו ראש העיר ואחר כך שבה למוזיאון.

את בעלה הכירה באיטליה ובסוף 1970 נסעה עימו לארה"ב. היא החלה לעבוד בליגה נגד השמצה. שלוש שנים לאחר שהליגה לידידות ישראל־אמריקה הוקמה החלה לעבוד במסגרתה.

הליגה הוקמה במטרה ליצור עובדה שישראל אינה עניין ליהודים בלבד והתמיכה במדינה הינה עניין אמריקאי. ליצור מצב שהתמיכה בישראל תהייה לאו דווקא בשל העובדה כי כמה יהודים יושבים בוואשינגטון ומשפיעים שם.

בין המייסדים היו אנשים כמו טיפ אוניל, יו"ר בית הנבחרים, הנרי ג'קסון והנשיא הנוכחי של הארגון חבר הקונגרס לשעבר הרבט טנזר. פרנק צ'רץ' והנרי פורד היו גם הם במייסדים.

חברי הארגון שומרים על א־פוליטיות ופתוחים לפגישות עם מנהיגים מישראל במסגרות שונות, כמו למשל שופט עליון מישראל, שירצה לשופטים אמריקאים. אחד היעדים העיקריים בפעילות הליגה הינה החדרת מערכת שעורים בנושא ישראל למערכת החינוך האמריקאית. כאשר הוברר, כי לליגה למען הערבים פעילות חזקה באוניברסיטאות, הוחלט לרכז את המאמצים והמשאבים המוגבלים, לחדירה לבתי־הספר התיכוניים דווקא. בתחילה נחתם הסכם עם עיריית ניו יורק וב־1977 יצאה קבוצה ראשונה של תלמידי תיכון מניו־יורק לישראל. הוקפד שיצאו בני נוער משכבות שונות בעלי תכונות מנהיגות. בעיתונים הניו־יורקיים התפרסמו שערים ובהם תמונות ילדים שחורים רוכבים על טרקטורים בקיבוץ.

הפרסום הרב יזם פנייה לממשל האמריקאי. ארגון המייצג 36 ערים הגדולות ביותר בארה"ב ביקש להצטרף לפרוייקט. נחתמו הסכמים גם עם משרד החינוך הישראלי והמועצה לחילופי נוער. התכנית הישראלית־אמריקאית הפכה מודל בארה"ב ובעקבותיה הוחל בתכניות חילופי נוער, צעירים ועיתונאים עם מדינות רבות אחרות, בין היתר עם בריה"מ.

באחרונה נחתם הסכם בין עיריית ניו יורק למשרד החינוך והתרבות על עזרה הדדית בפיתוח תכניות לימודים על הארץ אליה אמורים בני הנוער לנסוע.

אנשי הליגה מרכזים באחרונה מאמצים לעבור גם עם מסגרות על־תיכוניות. נערכים סמינרים אקדמאיים למנהיגים צעירים ולקבוצות אתניות. בשנתיים האחרונות נערכו חילופי עיתונאים צעירים בין ישראל לאמריקה. פורום חדש שנוסף באחרונה מיועד לנשים שפיתחו קריירה עצמאית. לקראת שנת ה־15 לייסוד הליגה לידידות ישראל־אמריקה מקווה אילנה ארטמן לפתוח שלוחות במדינות רבות ככל האפשר בארה"ב ולרתום כמה שיותר צעירים למען העניין הישראלי. ■

„מֵטַמוֹרְפוֹז"

יופי. שפה בינלאומית. כולן מבינות „לדבר" בה, לא כולן מכירות את כל ה„מילים"... ב„מולה־סנטר" חושפים טפחיים מסודותיה המרתקים: מאפרי צמרת, מעצבי שיער, אנשי אופנה, קוסמטיקאים, דיאטקנים, סקסולוגים. מיטב המומחים מדריכים בקורס מיוחד ויחיד במינו בישראל.

סודות היופי הנשי...

מטמורפוז. קורס נפוץ ומצליח בצרפת ובאירופה כולה. בארץ חיכו לו נשים רבות תקופה ממושכת.

נכון – את נאה, נחמדה, מקובלת. „בסדר גמור" – כך מגדירות אותך השכנות, הקרובות, החברות לעבודה. אפילו בעלך מסכים... הכל „בסדר גמור", אבל לעזאזל... היית יכולה להיות הרבה יותר מכך!

היית יכולה להיות יפה אמיתית – מושכת, מטופחת, אלגנטית – אילו רק ידעת את כל אותם סודות קטנים ונעלמים: איך מדגישים את העיניים? איך מסדרים את השיער כך שיטשטש את הפנים הארוכות ויבליט את עצמות הלחיים? מה לאכול, מה לא לאכול ומתי... כיצד להתלבש כדי להבליט את ה„טעון הבלטה" ולהסתיר את ה... לא חשוב...

חיה פוקס: „שינוי מדהים!"

חיה פוקס, בת 30, הגיעה ל„מטמורפוז" ב„מולה־סנטר" כדי לשנות תדמית.

„מי שנראה טוב, מרגיש טוב", היא טוענת. „מראה חיצוני טוב מעניק בטחון עצמי, כוח פנימי והרגשה טובה".

הרגשתה של חיה לאחר הקורס השתפרה פלאים...

„פושרת" או „זוהרת"...

קורס ה„מטמורפוז" ב„מולה־סנטר" הוא שכפול מדויק של ה„מטמורפוז" הצרפתי. הנשים האירופאיות מודעות לאפשרויות הבלתי מוגבלות שמעניק העולם המודרני לשיפור הצורה והחיצוניות: יפה אמיתית יכולה להראות 'פושרת', בחורה פשוטה יכולה להפוך את עצמה לזוהרת. הכל תלוי בהתאמה – איפור, לבוש, צבעים, תסרוקת... מי שלומדת את כל אותם „סודות קטנים" זוכה למראה נשי, מעודן, מרשים.

ה„מטמורפוז" מכה גלים: כל אחת ואחת יכולה לחזק את הצדדים החיוביים ולטשטש, או אפילו להעלים כליל!!, את השליליים. צריך רק לדעת כיצד, צריך ללמוד איך לעשות זאת...

מה תלמדי ב„מטמורפוז"?

שישה מפגשי בוקר או ערב בהדרכת מיטב המומחים המקצועיים:

- איפור: התאמה לפי מבנה פנים, איפור יום וערב, ייעוץ אישי מקצועי.
- עיצוב־שיער: התאמת תסרוקת אישית, טיפול ושמירה על בריאות השיער.
- תורת הצבע: התאמת צבעי בגדים, אבזרים ותכשיטים לגוון העור, השיער והעיניים.
- אופנה: מגמות בארץ ובעולם, אילתור ומשחק עם הבגד, התאמת לבוש לפי נתוני גוף.
- קוסמטיקה: סודות הטיפול בעור, שמירה על עור חלק.
- התעמלות פנים (חידוש!): תרגילי פנים לשמירה על עור מתוח ובריא.
- תזונה וסקסולוגיה: מהו משקל נכון וכיצד שומרים עליו, הקשר בין תזונה וסקסולוגיה.

מולה סנטר

דיזנגוף 224
תל־אביב
03־231013
03־238463

ויגו VIGO

הפינה הירושלמית לאופנת נשים

בשבועות הספורים שנותרו עד לסגירת החנות מתקיימת

מכירת חיסול המלאי במחירי מציאה!

בהזדמנות זו נפרד מידידינו הרבים, קהל לקוחותינו, הספקים וכמובן צוות החנות, ונודה להם על שיתוף הפעולה שתרם רבות לרמת השירות הגבוהה בחנותנו.

שלכם,

פולי וולף אהרון גולדשטיין ג'נט גולדשטיין

רח' בן־יהודה 23 ירושלים טלפון 232491

לאיני

פאזל התנ"ך פוזל לחו"ל

סיפורי התנ"ך לילדים – יש לנו; סיפורי התורה בתמונות – גם כן יש לנו. אז מה חסר? – פאזל התנ"ך. הרעיון התבשל במוחה של **איילה פלדמן**, העומדת מאחורי „ידע־כף", חברה לייצור משחקים בתחום הלימודי. צעירה נאה, בוגרת מדעי החינוך, לומדת תואר שני בהיסטוריה. מורה לשעבר, שעסקה גם בעזרה לילדים עם קשיי למידה וכתבה שיטות־הוראה באמצעות משחק לתלמידים עובדים־לומדים. איילה נטשה את ההוראה לטובת העסקים, לקחה כשותף איש־הפקה ותיק, והחליטה להתחיל במה שאין עדיין בשוק – פאזלים של סיפורי התנ"ך, „אטרקטיבי גם ליצוא לחו"ל". לפאזל, העשוי באיכות טובה, מצורף ספרון קטן בחרוזים, המספר את מה שהילד רואה בתמונה – והכל נתון בתוך אריזת־מזוודה המשמשת גם למשחקים וגם לשמירת הפאזלים. בשלב ראשון יצאו ארבעה פאזלים: משה בתיבה, תיבת נח (42 חלקים כ"א) לגילאי 3 – 6; גן עדן, רבקה ואליעזר (72 חלקים כ"א) לגילאי 4 – 8. עתה שוקדים על הכנת פאזלים נוספים בנושא „עמים ותרבויות" וישנן תכניות נוספות שמחשש עינא בישא ותחרות – לא נכתוב עליהן. הרעיונות והכנת החומר הבסיסי הם בידי איילה, שאליה מצטרפים גרפיקאי, מאייר וחורז חרוזים – וכולם ביחד אחראים למוצר המוגמר. תמורת 10 ש"ח ניתן להשיג את הפאזל בחנויות הצעצועים ובקרוב גם ברשתות השיווק הגדולות. ■

בתיה אבישי

מצאו זהב

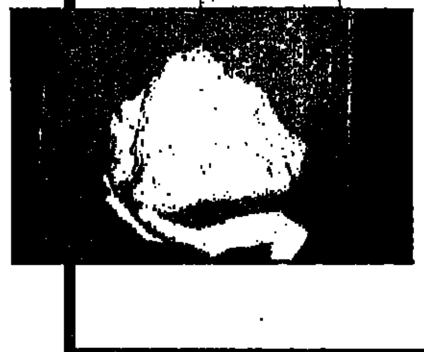

שלושה איכרים סינים במחוז קינגאי, מצאו גוש זהב שמשקלו כ־7700 גרם, בהרי קיליאן שבצפון־מערב סין. השלושה מכרו את הזהב לבנק המקומי, תמורת 280 אלף יואן, שהם 75 אלף דולרים אמריקניים. מי שהתייצב לצילום „המוזהב", הוא עובד „בנק האזרחים של סין", שקנו את הזהב. ■

שמיר חדש

פעם היו משתמשים בצמחי השמיר להכנת מלפפונים חמוצים. בינתיים „גילו" מגדלי הפרחים את פריחתם המקסימה, הדומה לתחרה, וכיום משמש הפרח כפרח־קטיף לייצוא לשווקי אירופה. אפשר היה לראות את השמיר בין מאות אלפי הפרחים אשר הוצגו בימים אלה בעמק־חפר בתערוכת הפרחים „אביב 87". ■

ליה קרן

ברכות לקרוסלה לפתיחת החנות בבת-ים
שדרות רוטשילד 30 בת-ים

לנטליו וסילבי
איחולי הצלחה
מאחלים **דורה מפעלי ריקמה בע"מ**
ייצור ריקמה אפליקציות וסמלים
רח' היצירה 21 ר"ג, טל. 7518414, 7517324

קרוסלה מודה לכל מברכיה
קרוסלה
בגדים שאוהבים ילדים

סריגת חן
שפע ברכות
לפתיחת החנות
עלו והצליחו
מאחלים
סריגי חן
טל. 9221472

אופנת מיי ליין
יצרני אופנת עילית לילדים
מברכת את **קרוסלה**
לרגל הפתיחה
רח' עצמון 13 פינת יעבץ תל־אביב, טל. 650326

לנטליו
ברכות לרגל פתיחת החנות החדשה
המשך עבודה פוריה
SABI

TEEN'S FASHION
אפנת עדכנית לילדים ונוער
איחולים לבביים וברכת הצלחה
מאחלת: „אופנה עשרה"
רח' עשר טחנות 14 אזור התעשיה רמת החייל תל־אביב 69719, טל. 497713, 03־497805

טכנוספירה
תכנון ועיצוב חנויות
עלו והצליחו!
מאחל **אהרון וצוות העובדים**
בן יהודה 126 ת"א, טל. 229690

לקרוסלה
ברכות לפתיחת
החנות החדשה
מתמי בליך
שובב בגדי ילדים בע"מ
שובב בע"מ אבן גבירול 163 ת"א טל. 457080

ברכות חמות לפתיחה
מאחלים
tefron שיקה
איכות שמרגישים
רח' כנרת 15 בני ברק, טל. 708160/8/9

פולליה
מאחל לכם ברכות לבביות
ואיחולי הצלחה
מאחלים **פולליה**
יונה הנביא 28 תל־אביב 658688

לרגל הפתיחה
עלו והצליחו
KK בית אופנה לילדים
אדר טריק
רח' יצחק אלחנן 18 ת"א, טל. 650606

אורטל פרסומים

עסקים בשרון

כרטיס טיסה ל-PARIS

מוגש ע"י גרין קארד
בחסות גל־בו־קוגי
פרטים נוספים בבתי העסק המתפרסמים במדור זה.

אסטרא צילום
הרצליה, הנוריה, טל. 053־74865
מבחר מצלמות מהטובות בעולם
ב־3 תשלומים שווים

תכשיטי ברודנר
תכשיטי זהב ושעונים.
תכשיטים משובצים ביהלומים.
החנות הותיקה בענף התכשיטים.
הדר"מ – רוטשילד 30, טל. 063־26116

מזון הטבע
מוצרי מזון טבעי ואורגני
בית העסק המובחר לשנת 1987
צמחי מרפא מיוחדים
ויטמינים טבעיים
הדרכה ויעוץ בצמחונות וטבעונות
ספרות עשירה
מוצרי קוסמטיקה טבעיים
רח' שמואל הנציב 13,
טל. 053־34377

סגנון יד שניה

בוטיק אישה
קולקצית אביב 87'
מרהיבה ובכל המידות
של מיטב יצרני האופנה
עד 3 תשלומים חדשיים
(על קניה מעל 300 ש"ח)
ניתן להשיג בחנויות המובחרות
שמואל הנציב 10 נתניה טל. 053־44161
סריגי אושר – קו חדש בסריגה

המבחר הגדול ביותר של סדרות בתשלומים נוחים
* אנצ' רפואית למשפחה (10)
* אנצ' להתנהגות האדם (12)
* אנצ' העברית (1 + 17)
* אנצ' אביב לצעירים (10)
* חדוות הדעת (14)
* מדריך ישראל (7 + 11)
* אנצ' גוף האדם (10)
* לימוד אנגלית B.B.C (4 + 16)
מבצעים מיוחדים לועדי עובדים

חומרי ניקוי ותמרוקים
מבחר עשיר, קניה באשראי, מבצעים.
שרות הובלה לבית הלקוח
שער הגיא 10 (פסג') נתניה – טל. 39797

האמבט נתניה בע"מ
שמואל הנציב 9 ו־28
טל. 33566, 053־31651
המרכז לציוד סניטרי

שיווק מזון בע"מ שטרן שלמה
בסקוויטים וממתקים בסיטונות
קניות מרוכזות – לימי הולדת
נתניה – שמואל הנציב 18, טל. 053־43692

באופנת שיר
קונים תיקים ומשלמים ב־5.5.87

מסעדת שביל הזהב

* מיטב התבשילים הצרפתים והרוסים
* אפשרות לארועים וארוחות עסקים
* ליווי תזמורת וזמרים ברוב ימות השבוע
ככר העצמאות 7
נתניה, טל. 053־28145

היית טבע
על כל קניה מעל 40 ש"ח
טל. 053־31473

כל בו קונזמה
קניה מעל 100 ש"ח: אשראי ל־30 יום.
קניה מעל 200 ש"ח: אשראי ל־60 יום.
מבחר תחפושות לפורים של שושי זהר
ויצמן 14 נתניה, טל. 053־35242

מרכז הטבע
מבחר מוצרי טבע, תכשיטים ומוצרים מגנטים אחרים לכאבים.
הרצל 12 נתניה, טל. 053־27785
(מאחורי פרחי שרון)

גרפיט
שמואל הנציב 13 נתניה
טל. 053–38703
* מכשירי כתיבה ומתנות
* צרכי אמנות וציור במחירים סבירים

בית טבע

תדלוק
חדרה מזרח
בע"מ

ספורט שלומוביץ
* נעלי גלי * נייק * אדידס * פומה * ריבוק
בגדי ונעלי בלט * ציוד דייג
רח' שער העמק 4 נתניה, טל. 053־22436

מכשירי כתיבה, ציוד לגרפיקה.
צילום מסמכים במחירי תחרות
הראוה 6 נתניה, טל. 052־24595

תיכון חדש נתניה
הרצל 18, נתניה, טל. 063־617176
כל המקצועות למועד קיץ תשמ"ז
פתיחת קורס הנהלת חשבונות – 23.3.87

מרכז הנייר נתניה
משרד: שד' בנימין 12,
טל: 053־27163
החנויות: שד' בנימין 14
מחסן מרכזי לשיווק בסיטונאות בלבד
(מ־7.00 עד 13.00) טל. 053־39961
מוצרי נייר, כלים חד פעמיים,
מכשירי כתיבה
פרפומריה וחומרי נקיון
רח' גבע 20 – חניה בשפע!

הכל בו הגדול בארץ למוצרי תינוקות וילדים.
צעצועים
מיטות תינוק, שידות, עגלות.
מחלקה מיוחדת לתיקוני עגלות.

חשמל – מ. זיידמן בע"מ
מבצע הנורות לקראת החגים
מחיר מיוחד לווטי חשמל
שמואל הנציב 13 – נתניה
טל. 053־35301

מועדון צרכנים לקוראי מעריב, יצחק שדה 34, ת"א, טל. 337129/5

צילום: שמואל רחמני

ערב הצדעה ל„מעריב"

קל יותר לכתוב על מי שלא היה בשבוע שעבר במלון „דן" בתל־אביב, בערב לציון ההתחדשות הצורנית של „מעריב" ולרגל כניסת העתון לשנתו ה־40. קשה פי כמה לנקוב בשמותיהם של אלה מבין כ־1000 המוזמנים, שמא נקפח או נשכח מישהי/ו. נשיא המדינה, שרים, ח"כים, מנהלי חברות גדולות ובנקים, פרסומאים ועמיתים בענף העתונות, נהנו מאווירה חגיגית וממזנון שופע. האיש אשר על הארגן הנעים לנוכחים, ופנטומימאים בשחור־לבן מנסים ללחוש „מעריב עכשיו", שתי המלים שילוו את העתון בעידן החדש. בין חטיף לסלט, תה/קפה/עוגה, נוצל המפגש לשיחות בענייני דיומא. הנושאים המדוברים ביותר: הקמת ועדת הבירור לחקירת פרשת ג'ונתן פולארד, ועלייתה של קבוצת מכבי ת"א, כדורסל, לגמר הגביע האירופי. ■

2

1

4

3

6

5

8

7

1 *שמעון פרס*

2 *אורי אבנרי, אמנון זכרוני.*

3 *אהוד אולמרט, משה ארנס.*

4 *יצחק רבין.*

5 *ישראל קיסר.*

6 *משה שחל, שלמה להט.*

7 *אילי ורוחי נורליצקי.*

8 *ד"ר יהושע רוטנשטרייך. צבי צור, הנשיא חיים הרצוג.*

גבר מאותו כוכב

מילכה למדן

גבר משעשע

זה לא מתוכנן. באמת לא. רק צירוף מקרים חסר כל כוונה מראש גורם לכך, שגם השבוע מופיעה במדור זה ציטטה שכתב אורח „חבר מאותו כוכב". הפעם לא מתוך ספר שכבר יצא לאור כמו במקרה של דפנה בשבוע שעבר, אלא מתוך ספר שעתיד להתפרסם בקרוב.

אורח התכנית שלנו הערב, אלכס, מהנדס־מחשבים גרוש בן 31, היה בטיול ממושך בתאילנד ומתוך תיעוד חוויותיו הנה, למשל, אחד הקטעים:

„תאילנדי שלא אומר לא".

אתה עומד בצומת ומחפש את דרכך. לידך תאילנדי חייכן. אתה שואל אותו: היכן רחוב ראמה החמישי והוא מהנהן בראשו בחיוך חביב ואומר: „כן". „האם אתה מבין אנגלית?" – אתה שואל אותו וחוזר מתרחב והוא עונה: „כן". „האם רחוב ראמה החמישי הוא בכיוון הזה?" – אתה שואל ומצביע ימינה. „כן, כן". – הוא עונה ופניו קורנות מאושר על העזרה שהעניק לך. אתה כבר מישים פניך ימינה כאשר שד קטן במוחך לוחש לך משהו. אתה חוזר אל התאילנדי החביב שלך ומוודא ושואל פעם נוספת:

„האם רחוב ראמה החמישי הוא בכיוון הזה?" – והפעם אתה מצביע שמאלה. „כן כן" – התאילנדי כמעט מאושר כשהוא יכול לחזור ולאמר את „הכן" ואתה נשאר תקוע בצומת. שונא בכל לבך את אדיבות המזרח ומחייך בהברה כסוית תודה לתאילנדי טוב הלב.

הכתיבה אצל אלכס אינה רק תחביב. על־אף שעבודתו העיקרית קשורה בתיכנות מערכות תקשורת, ולבד מהיותה מקור פרנסה היא אף מעניינת ומושכת אותו, הוא מייחד זמן לא מבוטל גם לעוד עיסוק מלהיב ומהנה – כתיבה סאטירית. לשם כך הוא לא צריך להתאמץ במיוחד. כל דיאלוג שבו הוא נוטל חלק הופך באופן אוטומאטי לקטע בידור – בשיחה עם אלכס יש לפעמים רושם שהוא פשוט „מתוכנת" להתייחס בהומור לכל נושא. לשם דוגמא – הנה האופן שבו שלף

אלכס. הרפתקאות בתאילנד.

אלכס תשובה לשאלה „מה לדעתך אומרים אנשים המכירים אותך". התשובה: „משעשע, חביב, נודניק, חוזר על עצמו, קשקשן, שנון, מוכשר, בסוף־יבין־שטעה, רגיש, מבין, פנאטי, שוביניסטי, מתוק..." הרשימה עוד ארוכה.

טוב, במקרה הזה אין טעם לכתוב יותר. אלכס באמת אינו זקוק לפרשנויות. אם הוא מגרה את סקרנותכן, קוראות „סגנון", אתן מוזמנות להתקשר אליו לאולפן „חבר מאותו כוכב" הערב, אחרי חדשות השעה 22.00 ברשת א' של קול־ישראל (טל.03-210111) ולהתרשם בעצמכן, באופן אישי משנינותו, מקוריותו ורגישותו (כן, בהחלט רגישותו) של אלכס. ■

צער גידול

עדנה כצנלסון
פסיכולוגית חינוכית קלינית

לנצח את הפיפי

רק מי שנאלץ להחליף כל בוקר פיז'מות, סדינים, ושמיכות ספוגי פיפי, יודע עד כמה קשה הנטל של ילדים מרטיבים. מה שהיה מובן מאליו בגיל שנה שנתיים, הופך קשה בגיל שלוש־ארבע, מכעיס כשהילד בן חמש או שש, וכמעט בלתי אפשרי אצל ילדים גדולים יותר.

על קהל המרטיבים בהתמדה, נמנים יותר בנים מאשר בנות (כנראה עקב הבשלה פיזיולוגית מאוחרת יותר אצלם); הרטבה היא נחלתם של הישנים "שנת דב" יותר מאשר של ילדים ששנתם קלה.

בכל מקרה שילד מעל לגיל ארבע ממשיך להרטיב בלי הפסקה, כדאי לשלול קיומו של גורם אורגני – אורולוגי או נירולוגי. חשוב לשדר לילד באופן חד־משמעי, שמצפים ממנו שיפסיק להרטיב. אם ממשיכים לחתל ילד גדול יותר, או אם מביעים ספק לגבי יכולתו להצליח, או מתנחמים בסיפורים „שער התחתונה זה יעבור", – סיכוי קטן שהמבצע יצליח. יש מקרים שילדים מפסיקים להרטיב, כאשר נקבע תור לבדיקות אצל אורולוג או לטפול פסיכולוגי – עוד בטרם החל הטפול חש הילד את רצינות כוונות ההורים, שאינם מקבלים יותר תופעה זו – ומפסיק אותה בלי עזרה מבחוץ.

אי אפשר לקוות, שילד יוותר על הנוחות וההנאה שבהרטבה, אם אין לו מוטיבציה ל„התייבש". רק אם ההרטבה מפריעה לו וגורמת לו אי־נוחות – (בפני עצמו, בפני אחרים) – הוא יעשה מאמץ לשלוט על שרירי הסוגר ולהתאפק.

אפשר גם להציב בפני הילד מטרות ביניים בדרך אל „ההתייבשות", כמו אם יצליח להתעורר בלילה ולרדת לשרותים – גם אם כבר התחיל לעשות פיפי – ויסיים בבית־השימוש – גם זה הישג. אפילו אם יקום בלילה לאחר שהרטיב ויחליף לעצמו פיג'מה ומצעים – התנהגות זו מהווה ציון דרך חשוב. מי שמצליח להתעורר בלילה, יצליח בהמשך גם לקום יבש.

בכל מקרה יש להבהיר לילד, שלקום יבש הוא הישג שלו, ולא טובה שהוא עושה למען ההורים. אם ידמה שזהו חסר להורים, ירטיב מחדש כל אימת שירצה להרגיז אותם או להענישם. חשוב להגדיר את עצם ההצלחה לקום יבש כפרס שהילד נותן לעצמו, בעצם תחושת הסיפוק והשליטה.

אין צורך להטיל על הילד „משמעת־מים" לפני השינה. מי שאינו שותה אינו מרטיב, לא כי הצליח לשלוט על השלפוחית, אלא כיוון שהיא ריקה. ילד שינסו להגביל אותו בשתיה בשעות הערב, ינסה להערים על הוריו ויהיה עסוק ללא הרף בתחושת צמא וקפוח. מטרתנו ללמד את הילד לשלוט בשלפוחית ולא לא־להרטיב כי השלפוחית ריקה.

כדי להעביר את האחריות לילד, מומלץ לסכם אתו שהוא יחליף בעצמו פיג'מה, יזרוק את הסדין הרטוב לארגז הכביסה – לא כעונש על שהרטיב, אלא כחלק מתהליך שבו נוטל הילד אחריות על התנהגותו. ילד בגיל בית־הספר יוכל לנהל גם „דף בלש", שבו תרשם טבלת מעקב ובה יסמן מתי קם יבש, כדי להיות מודע למה שקורה אתו כדי להקל על הפיקוח העצמי.

במשך היום אפשר „לאמן" את הילד בתרגילי שליטה בשלפוחית: לבקש שינסה לשתות הרבה ולהתאפק זמן מה, כשהוא חש מלאות בשלפוחית, כדי „להכיר" תחושת שליטה והתאפקות, אותה יעביר גם ללילה. אפשר במקביל לנסות לשלוט במתן השתן על־ידי עצירת זרם השתן באמצע מהלך הטלת השתן, לספור עד עשר – ולהמשיך. תרגולת זו מטרתה לחזק את שרירי השלפוחית, לעזור לילד לפתח שליטה ולהגדיל את מודעותו לתהליך.

הטחת עלבונות בילד, כעס, הטלת ספק ברצונו לחצליח והפיכת הנושא ל„עילה למלחמה", אינם תורמים להצלחה. לא כל מי שלא מצליח אינו משתדל. האימון צריך להעשות באוירה תומכת ומקבלת. חשוב לעודד את הילד להתעקש ולא לוותר. גם הצלחה חלקית היא ציון־דרך בדרך אל ההישג המלא. וההורים ישדרו לילד שהם מאמינים בכוחו „לנצח את הפיפי". ■

רות קרייצר רביב
דיאטנית קלינית

דיאטה

„רזה לתמיד" – האמנם?

מ שקל-יתר טומן בחובו בעיות רפואיות רבות, בעיקר אצל אלה שעברו ב-20% את משקל הגוף הרצוי. אנשים שמנים חשופים למספר סכנות: הם לו־קים ביתר־מתח: הם סובלים מסוכרת־מבוגרים, עד פי שלושה יותר מאשר אנשים לא שמנים; רמת הכולוסט־רול והשומנים בדמם גבוהה עד פי שניים מאשר אצל רזים; הם חשופים יותר למחלות לב; הם צפויים לפגי־עות במיפרקים גדולים, כגון הירכיים. נשים נוטות לצי־בור שומן בירכיים ואילו גברים – באיזור הבטן. שומן זה אצל גברים מהווה גורם סיכום למחלות.

עצם הירידה במשקל, אצל שני המינים, מקטינה באופן ניכר סכנת חשיפה למחלות שהזכרנו. טבעי לכן, שאנשים מחפשים בקדחתנות פתרונות למשקל־היתר, ובמקרים לא מעטים נוקטים את השיטות הלא נכונות והמזיקות.

נגד המדע

על רקע זה ראוי להתייחס לספר שוכה לתפוצה רבה בארה"ב ולאחרונה הופיע גם בישראל, בשם „רזה לת־מיד" (באנגלית: Fit for life) ואשר נכתב בידי הא־רווי ומרילין דיאמונד. הספר מציג שיטת הרזייה „מה־פכנית" והצלחתו נובעת, לא מעט, הודות ל„גימיקים" מסחריים שבו. למשל, מתן שמות משונים ואקזוטיים לתפריטים בלתי־אפשריים, שבהם מופיעים מזונות שאינם קיים, והרורשים זמן רב להכנה. סלט אנרגיה, לחם תירס ודבש אינם אלא מזונות מעולם הדמיון. המחברים מציעים תחליף למלח, שאינו אלא מלחים, הכלול גם בדיאטת האורז המפורסמת והמסוכנת. מלחיים מכיל ריכוז גבוה מדי של נתרן ואינו שונה מן המלח השולחני הרגיל.

הספר תוקף, בצורה תמוהה, את הרפואה הקונבציו־נאלית ומתייחס אל הקוראים כאל חסרי כל הבנה. הספר גם מצהיר שאסור!) להשאיר את הבריאות בידי המדע. לשם הוכחה, מביאה המחברת בספר וידוי נרגש כיצד סבלה מחולשה, מחוסר אנרגיה, מהשמנה, משינ־ויים קיצוניים במצב הרוח וכיצד הבריאה מכל אלה ואף ירדה במשקל הודות לתורה החדשה שהיא מבשרת לאי־נושות.

הדיאטה המוצעת בספר מתבססת על שלושה עקרו־נות:

• צריכה גבוהה של מזונות העשירים במים, בפירות ובירקות.

• שילוב נכון, לטענת המחברים, של אבות המזון (מה מותר לאכול עם מה ומתי; האיסור לערבב חלבונים ופחמימות ועוד).

• חלוקת מזונות שונים לשעות היום השונות (מותר לאכול פירות בבוקר, ירקות ופחמימות בצהריים, ירי־קות וחלבונים בערב). הספר קובע שבחלוקה כזו ניתן לאכול ללא הגבלה. אולם, מאחר שקלוריה נשארת קלוריה, בכל עת ובכל מזון, הרי שהרשאה לאכול ללא הגבלה כמוה כהזמנה להעלאה במשקל.

הגיון מוזר

כן קובע הספר חוקים מסובכים בדבר הפרשי הזמן שבין ארוחה לארוחה, ואף קובע, ללא כל ביסוס, של־גוף יש זמני עיכול, ספיגה, הטמעה וניקוי. הוא מתעלם מכך שכל מזון נעכל ובכל שעה משעת היום הוא עובר תהליכים אלה ברגע שבא לפינו. „הקצאת זמנים" אלה אינה עומדת בשום מבחן מדעי.

המחקרים מתעלמים מכך, שרוב המזונות החלבוניים שאנו אוכלים (בשר, חלב ומוצריהם) מכילים גם שומ־נים ופחמימות ולהיפך: כמה מהמזונות הפחמימיים מכילים גם חלבונים.

קטניות רבות, שמוגדרות בספר כמזונות פחמימ־יים, מכילות גם חלבון רב. כך שההפרדה המוחלטת שבספר בין אבזימי פחמימות וחלבונים פשוט בלתי אפשרית. יש הגיון מוזר מאחורי החוק הכלתי מובן שבספר, כי הגוף אינו יכול לעכל בו־זמנית שני מזונות מרוכזים, כי אז שניהם מרקיבים או תוססים, דבר היוצר רעלים והתוצאה היא עודף שומן. מי מסוגל לקבל קבי־עה בלתי מדעית זו?

הקביעה של המחברים, שכל המזונות שהגוף זקוק להם נמצאים בפירות ובירקות אינם אלא עיוות וזו בלתי נכונה. הקביעה שעגבניות מבושלות הופכות את מערכות הגוף לחומציות, מדהימה בחוסר הגיונה.

קביעה אחרת, שעיכול המזון צורך יותר אנרגיה מא־שר פעילות גופנית נמרצת כהליכה, ריצה או שחייה, מעידה על בורות מוחלטת. למעשה, אין כל השוואה בין האנרגיה הרבה הדרושה לפעילות הגופנית לעומת האנרגיה המועטה שצורך העיכול.

אפשר לומר, ללא צל של היסוס, שהדיאטה המוצעת בספר היא מסוכנת. שהרי אם הסידן והחומצה הפולית מוגדרים ע"י המחברים כחיוניים לגוף, האם הם מצויים בפירות וירקות? בוודאי שלא.

לא מומלץ

ההוראה לאכול פירות וירקות טריים בלבד מתחי־לת מהעובדה שגם ירקות קפואים אינם מאבדים מער־כם התזונתי. ואם יודעים לבשלם נכון, אין הירקות והפירות המבושלים מאבדים את הויטמינים שבהם.

בדיאטה המוצעת חסרים חלבון, סידן ומספר ויטמי־נים מקבוצת B. כתוצאה מתכולת הסיבים הגבוהה בדיאטה זו, תתכן גם בריחת מינרלים חשובים מן הגוף. עם זאת, אם יקפיד האדם ש־70% ממזונו היומי יבוא מירקות ומפירות הוא אכן ירד במשקל. הירקות מכי־לים סיבים רבים הגורמים לשבוע וערכם הקלורי נמוך.

אני ממליצה, כדרך כלל, על דיאטה עשירה במזו־נות מורכבות. אם נוסיף לדיאטה זו שבספר – ורקים מלאים כחיטה מלאה, אורז מלא וחלב דל־שומן, האיזון התזונתי שבה ישתפר. עם כל הביקורת, יש לציין לטו־בה מתכונים רבים ומעניינים הכלולים בספר והמבוס־סים על פירות וירקות. רבים ממתכונים אלה הם פרי דמיון וטעימים, אלא שהם דורשים זמן רב להכנתם.

לסיכום יאמר, שהספר מכיל קביעות רבות לא מד־ייקות, לא מדעיות ואף מסוכנות. התיאוריה מבוססת על אמונות מופרכות. לכן, אם כי הדיאטה המוצעת אינה מסוכנת, היא מציעה תזונה לא בריאה, לא נכונה ולכן איננה מומלצת. ■

דרך יפה לסילוק נגעי עור

• סילוק נגעי עור לצמיתות ע"י שיטת פרופ' מרדי (סולקודרם). השיטה מצטיינת בפשטותה!
• ללא הרדמה ללא כאבים.
• תוצאות קוסמטיות יפות.

לפני טיפול

חודש אחרי טיפול

• ניתן להיפטר באמצעותה משומות (נקודות חן), כתמי שמש, כתמי גיל ונגעי עור אחרים.
• הטיפול מתבצע בפיקוחו ובהשגחתו של **רופא עור מומחה** ומתבצע ע"י **רחל שועלי וריבה שטריפלר** – אחות מוסמכת, שרכשו את הידע והמיומנות תוך כדי עבודתן עם פרופ' מרדי.
• כמו כן עבדו רחל וריבה, החל משנת 1980 בבתי החולים בכל רחבי הארץ בטיפול בנגעי עור אלה ע"י שיטה זו והדריכו עשרות רופאי עור בארץ, כיצד להשתמש בשיטה.
• בדיקת תרופא נעשית **ללא תשלום** במידה ונגעי־העור אינם מתאימים לטיפול זה.

מכון ריקי – רעננה, 24088, 052-449867
מרכז שרותי בריאות – פ"ת, 03-9228570
מכון "עור בריא" – רחובות, 08-452214
מכון אלי 7 ת"א, 03-249415
דליה חן – ירושלים, 02-533033

עליזה עולש

יופי

עיניים אדומות

ש: אני עובדת ליד מחשב ומאמצת את עיני. ברצוני לצאת ולבלות, בערב, עיני נפוחות ואדומות. כיצד להפטר ממראה עיניים זה?

ת: אנו משתמשים בעינינו כל היום, הן מתעייפות מהאור החזק, מהרוח, מקריאה, מעבודה ומהחיים עצמם. דרך אחת להביא להרפיית המתח בעיניים היא להניח את בסיס כף היד על עיניים עצומות וללחוץ בעדינות אך בתקיפות. החושך המוחלט על העיניים מרגיע מאוד. דרך אחרת היא לכופף את כף היד ולכסות בה את העיניים, פקחי אותן לתוך העלטה למשך דקה. הרפי, וחזרי על התרגיל מספר פעמים.

שיטה עתיקת־יומין אך יעילה להרפית המתח בעיני־ים היא ללחוץ מתחת לגבות על גשר האף בעזרת האגודל, ללחוץ בחוזקה, אפילו אם כואב. זהו מקום של מצבור רציני של לחץ, והלחיצה עוזרת להשתחרר ממ־נו.

על מנת להשיב לעין את הברק – הניחי על עינייך שקיק לח ופושר של תה, ושכבי לנוח כ־10 דקות. תכשיר טבעי נוסף המשיב צלילות לעיניים הוא המלפ־פון. הניחי על עינייך למשך כמה דקות, פרוסות דקות של מלפפון במקום רטיות. אבל הרטיות הטובות יותר לעיניים נפוחות הן פרוסות דקות של תפוח אדמה. תפוח אדמה הוא חומר הסופג לחות – והוא משאיר את העין רעננה וצלולה – יש לפרוס במכשיר קילוף את תפוח האדמה לפרוסות דקיקות כנייר – ואחרי כל זה תצאי לבלות ולהנות.

ש: אני מעוניינת לעשות ניתוח להקטנת החזה, מאחר שהדבר מפריע לי אפתטית. האם מדובר בניתוח פלסטי? למי עלי לפנות, ומה הפרוצ־דורה?

ת: כן, מדובר בניתוח פלסטי. הייתי ממליצה בפניך לשכנע את רופא המשפחה שלך בקופת־חולים, ולהס־ביר לו, עד כמה החזה הגדול מפריע לך מבחינה פי־סית. כמו כן, נסי לשכנע את רופא המשפחה, שהצד האסתטי גורם לך להיות מדוכאה ומתרחקת מחברה. אם הוא ישתכנע, יתן לך הרופא הפנייה למנתח פלס־טי, ואז יתכן שתוכלי לחסוך מעצמך ממון רב. בנוסף לכך, עשי מחקר שוק והתחילי להתעניין במנתחים הפ־לסטיים המצויים בשוק. בכל בית־חולים גדול יש מחל־קה פלסטית, ומנהלי המחלקה מבצעים ניתוחים פלס־טיים גם באופן פרטי.

ש: בעבר הייתי שמנה וסבלתי בקיץ משפשוף בחלק הפנימי של ירכי. שפשוף זה הפך לכתם ארום־חום, בעין דלקת. כיום אני רזה ובעיה זו חלפה אך הכתמים שנוצרו לא ניתנים להסרה ע"י הבהרה. הדבר מונע ממני הנאה פשוטה של הליכה לים. ניסי־תי להסירם בעזרת משחה בשם מטמורפוזה אך לשווא.

ת: אני מבינה ללבך, כי מה יכול להיות יותר כיף מאשר אשה שמנה שרזתה ונראית טוב בבגד־ים. ראי־שית, כדאי לך לפנות לקוסמטיקאית מנוסה, ולהוועץ בה. יתכן שבעזרת קילופי עור (פילינג) שונים המצויים במכוני יופי, אפשר יהיה להבהיר את האיזור המוכתם. יתכן שתקבלי מהקוסמטיקאית תכשיר הבהרה שאכן פועל. במידה שלא תעזרי ע"י קוסמטיקאית – תוכלי לפנות למנתח פלסטי שיבצע קילוף עור עמוק, כימי או מכני, באיזור הנגוע. עשי את הפעולות הללו בעונת החורף. אני בטוחה שבדרך זו תוכלי להיפטר מהכתמים המפריעים לך, ולהופיע בקיץ בבגד־ים בכל הדרך.

כמה פעמים אמרת לעצמך: פיספסתי גבר רציני, רק בגלל שלא ידעתי איך לכוונו אלי
אם היית נעזרת בשיטת ה־B.M.S. זה היה נגמר אחרת! אל תרשי לחיים לחלוף על פניך!!!

קחי לך רגע של אמת:
אם קרה ושאלת את עצמך את אחת השאלות הבאות:
★ מדוע אינני מצליחה ליצור קשר קבוע עם גבר...
★ אני מוכנה להתפשר ולרקום מערכת יחסים עם גבר שלא עונה בדיוק על מערכת ציפיותי – וגם גבר זה מתחמק...
★ אני עולה על כל חברותי מבחינה אינטלקטואלית, רגשית, וגם מבחינה הופעה אישית – ובכל זאת, הן מצאו בני זוג ואני נשארתי לבד עם הקירות...
★ כבר ניסיתי את כל ה„תרגילים" למשוך תשומת לבו של גבר – וללא הצלחה.
ואם כבר היה לך רגע של אמת, אז מפגשי היכרויות למיניהם כבר היו לך לזרא. שידוכין הביאו אותך להפסיק להאמין בקיומו של קשר טבעי פשוט ומידי, מה שמכונה „קשר מתלקח". חברותיך האמיתיות והמדומות משרכות לך כל מיני ברנשים נכי רוח ומוכרות לך עצות של סבתא. בקיצור, הבדידות גוברת בכל שחולפות השנים.
אם מצאת את עצמך מתחבטת בבעיות אלו, או ששאלת את עצמך שאלות אלה – את, גבירתי, במילכוד אישי והתנהגותי.

לנו יש פתרון
שיטת ה־B.M.S. לנשים היא דרך התנהגותית (ביהיויריסטית) קלה, טבעית ונעימה, שתקנה לך את ההדרכה וההכוונה:
כיצד לחזק את ההיבטים האטרקטיביים שבאישיותך, דרכים לבניית קשר בין אישי באופן הדרגתי ושיטתי, שיטה המתבססת על מדעי ההתנהגות.
שיטת ה־B.M.S. תצביע על טעויות רבות, שגורות ושגורות פחות שגרמו לך מחסומים, תיקולים וניתוקים: טעויות שגרמו לך נזקים רבים, והעיקר, תראה לך איך נמנעים מהן. בקיצור, שיטת ה־B.M.S. היא מפתח ליצירת קשר בין אישי זורם, מהנה, מספק ועוד. "עיקר" חשוב אחר – השיטה תדריך אותך איך לפתח קשר יציב וקבוע. השיטה תקנה לך בטחון עצמי רב, המתבסס על הבנה וידע.

נוצר בך זיק של עניין? את רוצה לדעת פרטים נוספים? בבקשה:
שיטת ה־B.M.S. פותחה בעשר השנים האחרונות בארה"ב ובישראל, והיא מתבססת על תחקירים בדרכי התנהגות שנערכו בארה"ב, באירופה ובישראל. שלבים רבים בעבודת התחקיר ופיתוח השיטה לוו בעצותיהם וחוות דעתם של פסיכולוגים ומומחים ידועים למדעי ההתנהגות. השיטה נוסתה בהצלחה רבה בארה"ב ובישראל. בישראל, נוסתה השיטה על מדגם של נשים בגילים וברמות השכלה שונות, והתגובות בכל מקרה היו נלהבות.

את שואלת מה הלאה, מה עליך לעשות
הואיל ומספר העותקים שבידינו מוגבל (ואת מבינה מעצמך שהצלחת השיטה כרוכה באי הצפת השוק), מהרי ושלחי את הטופס הרצ"ב.
בעלת כרטיס אשראי ויזה/ישראכרט/דיינרס. מסרי הזמנתך בטלפון 6־5־4־3־332202 – 03.
אפשר לשלם במזומן בבנק הדואר, חשבון סיליקון 2־81291־4

לכבוד ביוכריזמה (ישראל) בע"מ מחזיקי הזכויות הבלעדיים של שיטת ה־B.M.S.
ת.ד. 21383 ת"א.
כן, אני מעוניינת להרחיב את מעגל היכרותי עם גברים. אני מעוניינת בהצלחה בממדים שעוד לא היו לי בתחום הזה.
מצורף סך –.36 ש"ח בהמחאה מס. .... בנק ....
שלחו לי את „הדרך הקלה להרחבת מעגל היכרותי עם גברים באמצעות שיטת ה־B.M.S."
שם .... כתובת .... חתימה ....
אנו נפעל בשיטת „כל הקודם זוכה". החומר ישלח אליך תוך 30 יום מתאריך התשלום.

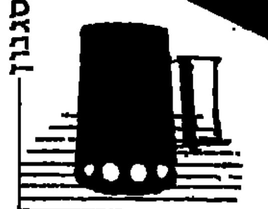

פַּמְוֹן
מדליק הפחמים המהפכני
■ מוכן לשימוש תוך 8 דקות.
■ הדלקה בעזרת 2 דפי עיתון בלבד.
■ אי־תלות בזיקוקים מסוכנים.
להשיג בכל רשתות שיווק הגדולות בארץ
טל: 04-721286
סגנון

מועדון מטיילי מעריב

בואו עם **עודד קוטלר** בחופשת הפסח ל:
חגיגה של תיאטרון בלונדון
פרטים: „מועדון מטיילי מעריב", קרליבך 2 ת"א 03-439207

שחמט

שאול הון

תחרות בבאר־שבע

ביום רביעי הבא תתחיל בבאר התחרות הבינלאומית המסורתית. ישתתפו 12, ביניהם: רבי האמנים קורצ'נוי, ספילמן, פאראגו וגורביץ. אמנים בינלאומיים: ארנסון ואיסלנר), רוד (אנגליה).

מישראל ישתתפו בירנבוים, אלון גרינפלד, שוידלר ורכליס. התחרות תהיה בדירוג 11 ויידרשו 7 מ־11 נקודות כדי להשיג דרגת רב אמן. פרס ראשון 3000 $.

★ רייקיאוויק: נייג'ל שורט, צעיר רבי־האמנים בעולם, נחל נצחון מזהיר בתחרות הבינלאומית החזקה שנערכה כאן. הוא צבר 8 מ־11 נקודות והקדים שורה ארוכה ונכבדה של רבי אמנים מנוסים, ביניהם טל, טימן, פורטיש, ליובוביץ', קורצ'נוי, פולוגייבסקי ואגדסטיין. נצחונו העניק לו פרס ראשון בסך 10,000 $. כל נצחון העניק למתחרים פרס כספי נפרד. כוונת המארגנים היתה בכך למנוע ריבוי תוצאות תיקו (כפי שאירע ברג'יו אמיליה). הנה דוגמה לסגנונו, המצטיין גם בכושר תחבולני וגם בכושר טקטי. המשחק נערך במפגש אנגליה־ארה"ב באולימפיארת דובאי.

שורט — קאבאלק

1. ה4 ז6, 2. ד4 ר"ז7, 3. פ"ג3 ד6, 4. ר"ה3 פ"ו6, 5. מה"ד2 פ"ג6, 6. ו3 א6, 7. 0־0־0 ה6, 8. ו4 (פותח בהתקפה בלי שהיות) ב5, 9. ח4 (מונע מהשחור 0־0 ומכביר על התפתחותו) ח5, 10. ז:ח פ:ח5, 11. פז"ה2 ר"ד7, 12. ר"ח3 ב4, 13. פ"ב1 א5, 14. ר"ז5 מה"ג8, 15. ג4 מה"א6, 16. מה"ד3 א4, 17. פ"ד2 פ"א5, 18. מ"ב1 ג6 (מחפש סיכוי להתקפה ע"י ד5), 19. ר"ז4 פ"ו6? (מוטב ד5), 20. ה5 פ:ר (פותח השורה ו' להתקפת לבן), 21. ה:פ ר5 (ו:ה5 פותח ללבן גם את השורה ר' להתקפה), 22. מה"ז3! (מקריב רגלי באגף המלכה כדי לתקוף באגף המלך) פ:ג4, 23. פ:פ מה:פ, 24. צ"ג1 מה"א6, 25. ח5 צ"ו8, 26. פ"ו4 ג5 (מחזיר רגלי כדי להחליף צריחים ולרופף מעט את לחץ הלבן, אך ההכרעה תבוא באגף המלך), 27. צ:ג5 צ"ג8, 28. צ:צ+ ר:צ, 29. ח6 ר"ח8, 30. צ"ג1 ר"ד7, 31. פ"ד3 (הלחץ עובר לאגף המלכה, לאחר ששחור משותק באגף המלך) ב3, 32. פ"ג5! (עדיף על 32. א3, כי אז ר"ב5 עם ר"ג4) ב:א2+, 33. מ:א2 מה"א7, 34. ר"ו6! (חוזר לאגף המלך, לאחר ששחור משותק באגף המלכה. מאיים 35. ר:ר צ:ר, 36. מה"ו6 צ"ח7, 37. מה"ז7) ז5 (שחור בכפאי ואין לו מסעים), 35. ר:ר צ:ר, 36. מה"ו6 צ"ח7, 37. מה:ז5 (זוכה מיד מה"ז7!, אולם שורט ראה סיום יפה) מ"ז8, 38. פ:ה6! שחור נכנע, על ר:פ בא 39. מה"ד8X, ואילו על ו:פ בא 39. צ"ו1+ עם מה"ו8+.

★ גביע המדינה: בחצי הגמר גברה באר שבע על „פלדקליין" 0:5, ביכורי העתים גברה על אס"א ת"א 2:3. המנצחות ייפגשו בגמר.

★ בריסל: ב־9.4 תתחיל כאן תחרות גדולה (12 איש) ולראשונה יופיעו יחד קספרוב, קרפוב וקורצ'נוי. רבי אמנים נוספים: היבנר, לרסן, שורט, ליובוביץ', טימן, ון־דר־ויל וטורה.

★ שפיים: חיים דרור, ארנון פז ועידו אורן ניצחו באליפות ההתיישבות העובדת, שנערכה כאן. לכל אחד 5.5 מ־7. איכות הנצחונות זיכתה בתואר את חיים דרור. באליפות הבזק ניצח שלום נוי, שצבר 7 מ־9.

★ לינארס: לאחר המשחק החמישי הוביל קרפוב 2:3 נגד סוקולוב. ★ שיא באוויר: בטיסה מבלגרד לדובאי (4 שעות) קבע העתונאי היוגוסלבי דימיטרי ביאליצה שיא הדש באוויר. היא ערך משחק סימולטני נגד 33 איש: ניצח 29, הפסיד 1, תיקו 3. שיאו הקודם היה נגד 25 איש, בטיסה מלוס אנג'לס לניו־יורק ב־1985. ■

בולים

אליעזר בן

100 שנה להולדת יצחק טבנקין

יצחק טבנקין, מראשי אחדות עבודה וממקימי מפלגת העבודה, נולד ב־1887 בעיר בוברויסק שברוסיה הלבנה, נפטר ביולי 1971 ונטמן בעין חרוד. עתה מנפיקה הקרן הקיימת בול לזכרו.

הבול (לא עריך) מציג את דיוקנו, עם תנועת־היד המפורסמת שלו וסיסמתו „האמונה בעצמנו היא היסוד לפעולתנו".

כן הונפק בול בערך של שקל אחד לציון מלאות 60 שנה לייסוד תנועת המורים למען הק.ק.ל.

עוד מתכננת הק.ק.ל. להנפיק השנה את הבולים הבאים:

- בול „זכור" ליום השואה והגבורה (אפריל 87').
- סדרת בולים לציון 20 שנה לאיחוד ירושלים (מאי 87').
- סדרת בולים לציון ספרי הכבוד של הק.ק.ל. (ספטמבר 87').
- בולי תעודת בר־מצווה ותעודת ספר הזהב.

או"מ: מחסה למחוסרי בית

במרץ יונפקו באו"מ 6 בולים המוקדשים לנושא: „מחסה למחוסרי בית" במסגרת הכרזה על שנה בינלאומית בנושא זה. מדובר בעיקר על אוכלוסיה גדולה באפריקה ובאסיה שנשארה ללא קורת גג. הבולים מציגים שלושה שלבים של תכנית הבניה:

התכנית הראשונה – הנחת היסודות לבניה, שבוצעה בשנים 1983־1986; בשנת 1987 יתכננו המדינות את מי לאכלס בדיור, בצריפים ואוהלים (ומנייס, וכו'). השלב השלישי של התוכנית, המתוכנן לשנים 1988־2000, מדבר על ביצוע והשלמת התוכניות.

ערך הבולים – 50 ו־90 רפן (שוויץ), 22 ו־44 סנט (ארה"ב), 4 ו־9.50 שילינג (אוסטריה).

בולים מתוכננים בתורכיה

תורכיה תנפיק השנה כ־30 בולים וכמה צמדי זכרון. הנושאים העיקריים שיופיעו על הבולים הם: הקונגרס הבינלאומי ה־15 לכימותרפיה (בהשתתפות נציגים מישראל) שייערך ביולי, המלחמה נגד הטירור בתורכיה, ארכיטקטורה מודרנית, נשיאי תורכיה, ציורים, גידולים רפואיים וכו'.

מארק שאגאל על בולים

במלאות 100 שנה להולדתו של האמן היהודי הדגול מארק שאגאל, הנפיקו שתי מושבות בריטיות לשעבר באזור הים קאריבי, גרנדה וגרנדה־גרנדינס, סידרת בולים וצמדי־זכרון המוקדשים ליצירותיו של שאגאל. רובם של הציורים שנבחרו לבולים הם בעלי רקע יהודי־תנ"כי. בין הציורים – „החוזרים מבית הכנסת", „שיר השירים", „משה ולוחות הברית", „ויטבסק" (עיר הולדתו של שאגאל ברוסיה), „בריאת האדם", „יעקב נלחם עם המלאך" וכו'. עד כה הונפקו בולי שאגאל בישראל, צרפת והאומות המאוחדות. ■

ברידג'

אדריאן שוורץ

חלוקה נדירה

המשחק שלהלן, שאפשר היה לראותו בתחרות שבועית בתל־אביב, נתן לשחקנים אחרים הזדמנות להוכיח את יכולתם תוך ניצול חלוקת קלפים נדירה.

צפון
♠J9876
♥K4
♦AK3
♣AJ10

מערב
♠A2
♥J92
♦542
♣98765

מזרח
♠KQ10543
♥AQ653
♦96
♣—

דרום
♠—
♥1087
♦QJ1087
♣KQ432

כולם פגיעים, מחלק צפון.

דרום	מערב	צפון	מזרח
—	—	1 ללא שליט	2 קלאב
2 ספייד	דאבל	2 ללא שליט	פאס
3 דיאמונד	פאס	3 ללא שליט	פאס
4 קלאב	פאס	5 דיאמונד	דאבל
פאס	פאס	פאס	

ההכרזה אינה מסובכת כפי שהיא נראית ממבט ראשון: ה־2 קלאב של מזרח מראה צבעים בכירים ואילו ה־2 ספייד של דרום הוא Cue Bid המראה יד חזקה יחסית אם כי גם חסר בספייד. הדאבל של מערב מזמין יציאה בצבע, לאחר מכן ההכרזה טבעית. הדאבל הסופי מזמין יציאה בלתי טבעית וכוונתו לקלאב.

ואמנם, מערב יצא בקלאב ומזרח טרף וחזר בספייד. עתה טרף הכרוז ושיחק את המלכה דיאמונד. אחריה באו שני קלאבים גבוהים מהדומם. מזרח השליך עליהם הארט וספייד. הכרוז טרף ספייד נוסף והמשיך במלך ובמלכה קלאב, שעליהם השליך מהדומם הארטים. עכשיו טרף הארט בדומם וספייד בידו, חזר וטרף הארט בדומם וספייד בידו בעודו משתמש בשליטים הגבוהים. מערב לקח רק את ההארט האחרון וההחוזה בוצע.

לא נראה שיש בכלל אפשרות להכשיל את החוזה גם אם מערב יצא בצבע אחר, אם עולה ביד הכרוז לגלות את החלוקה הבלתי מוצלחת של הקלפים. ■

ירושלים של סגנון
מוגש ע"י "גרין קארד"
פרטים נוספים ותקנון הלוקת הפרסים ניתן להשיג במשרדי החברה ובעסקים המופיעים במדור זה
מתנה על כל קניה:
• כרטיס קולנוע – על קניה מעל 50 ש"ח
• עט – על קניה מעל 100 ש"ח
• ארוחה – על קניה מעל 200 ש"ח
• מזוודה כיס – על קניה מעל 500 ש"ח
• תלושי קניה ע"ס 20 ש"ח של "טוטיזאקי" – על קניה מעל 1000 ש"ח
• מצלמה – על קניה מעל 2000 ש"ח
ל־ בהגרלה חודשית

ש. גולדשמיד
כל־בו לבית ולגן
רח' פייר קניג 37 טל' 710606
במחירים הנמוכים ביותר בירושלים

מצא לילדך שעשועים בחנויות
הצעצוע
סודרי ודבי בע"מ
רח' יד־חרוצים 16 תלפיות טל' 715050
רח' דוגאס 6 (ליד ככר ציון) טל' 232876

מוצרי חשמל וריהוט
במבצע
כל מוצרי החשמל מבית תדיראן
מרכז כלל
בחזית יפו 97 טל. 242535

ירושלים העתיקה
קפה־באר
ארוחות בסגנון צרפתי־איטלקי
(אפשרות לארועים משפחתיים)
פתוח מ־11.00 עד אחר חצות
טל. 02-240975

אורי קפיר
* תקליטים * קסטות *
קומפקט דיסק * כלי נגינה *
תוים * אורגנים
ירושלים, בן־יהודה 2, טל. 02-226081

מבחר גדול של בדים
טל. 02-20002

מסעדת תאג'
מאכלים מזרחיים ובשרים על האש.
ארוחות עסקיות במחירים מפתיעים!
פתוח: א'־ה': 11.30 — 24.00
פתוח גם במוצ"ש
כשר
טל. 02-241616

לבעלי חנויות תצוגת תחפושות ואביזרי פורים
מחירים בתנאים נוחים.
רשת חנויות בירושלים:
טל. 723868 – 662368
1. קולומביה 6, קרית־מנחם
2. ארמון הנציב, מרכז מסחרי

עוף כפרי
כשר בהשגחת הרבנות
מבחר רב של בשרים ודגים על האש
עוף כפרי מטוגן * מרקים ותבשילים
מבחר רב־גווני של סלטים * קינוח
מרכז תיירות
חנות 6 (אחרונה) אילת
טל. 059-71312

ביח"ר ליאו שטופר
LEO STOPPER
לבגדי גברים
מעילי גשם וחורף
חליפות ארוכות וקצרות
ז'קטים ומכנסים
מכירה בסיטונות
ליחידים ולפי מידה,
אין חשש לשעטנז.
החבצלת 9 ירושלים,
טל. 02-222858

בש מאיר בע"מ
צבעים רשתות פחים
כלי עבודה צרכי חשמל
העבי 10, יפו 94 ירושלים
טל. 383135

אישונית
בניסיון שלנו אי־אפשר להתחרות
עדשות מגע

בסימן שאלה?
שיווק צעצועים בסיטונות וליחידים
המביא מודעה זו יקבל 10% הנחה
בן יהודה 27, טל. 222704

בוטיק לב המדרחוב
מבחר דגמים יחודיים
זהבה רוגלית
בן יהודה 19, קומה א', ירושלים.
טל. 02-241349
הכניסה מרח' ההסתדרות
ע"י מוניות ישראל.

בורדה
מבחר גדול של בדים אופנתיים
ביאור עצמי
שירות מיוחד
גזירת הבד לפי גזרת בורדה
מוכנה חינם
רח' יוסף ריבלין 4, קומה ב' טל. 226567

חיפה והצפון

אופטיקה יפה
בדיקות ראיה ממוחשבות
שד' השופטים (משה גושן) 9 ק. מוצקין.
טל. 718922, 733351
יום ג' סגור ראנוף.

רמי לוי "שווק השקמה"
שווק מוצרי מזון וחמרי ניקוי
השקמה 5, מחנה יהודה ירושלים, טל. 232041
חורש רמות בנה ביתך, החורש 90, טל. 861932

יחזקאל שיר
מבצע
מיטב מוצרי חשמל ביתיים

מסעדת מטר
מאכלים מזרחיים ואירופאים
רח' יונה 5 חיפה
04-668150

חנות חדשה בצ'ק פוסט של רשת ספיד
רשת ספיד בהנהלת אחים דהאן
ספידישוק
פרי וירק מן החקלאי אל הצרכן
מכבדים כרטיסי אשראי – ויזה
אני תמיד קונה בספיד
ספידישוק: צ'ק פוסט, פינת כביש יגור, אחורי הבנק הבינלאומי
ק. מוצקין – רח' קדיש לוז 3, טל. 732153
רח' אוסישקין 5, טל. 713172

מועדון יצרני הרהיטים

מבצע לחג הפסח!

קנה בחנויות המפעל המומלצות במדור זה וזכה במקום

במצלמה חינם!

*מעל קניה של 1000 ש"ח ועד גמר המלאי

מס' 1 בכורסאות טלויזיה בארץ

המפעל: רח' הסדנא 21 חולון-טל. 03-803701

אולם תצוגה: נחלת בנימין 132, טל. 827230

[illegible]

זיו ZIV

רח' בן יהודה 114 תל אביב

רח' סוקולוב 89 רמת השרון

בן טל - אוירה אחרת

בסגנון כפרי - מודרני

אולמות תצוגה ומכירה:

רחובות: הרצל 187 (מול המשטרה) טל. 08-451294

ראשל"צ: החגנה36 (ליד גלי) טל. 9614424

פתוח בשבת מ-10.00 עד 22.00

פ"ת: אינטריין, בית פריזמה, ק. אריה, טל. 03-9233404

חיפה: עדי אורנים, שד' ההסתדרות 71, מפרץ חיפה טל. 04-725162

נתניה: דיור אינטריוס,, א. תעשיה חדש, טל. 053-37428

ב"ש: רהיטי סטייל, פסג' רסקו, טל: 057-77849

אשקלון: רהיטי האחים עטיה, רח' דוד רמז 1228/ל, טל. 051-25884

ירושלים: לובי, א. תעשיה תלפיות, טל. 02-712940

...פשוט רביד!

מחלקה מיוחדת לחידוש ריפוד

מפעל ותצוגה: רח' התחיה 14 - יפו טל. 810823, 824615

מועדון צרכנים לקוראי מעריב . יצחק שדה 34, ת"א, טל. 337129/5

קלאס הבית

תכנון ועיצוב פנים

תצוגה מרהיבה בחנות המפעל

פתוח במוצ"ש

האורגים 5, א. התעשיה חולון

טל. 5564955, 5564960

ב- זוית הרהיטים

רח' אפעל, ק. אריה, פ"ת (צומת גהה), טל. 9230138, 03-9220288

סניף חיפה: צומת הצ'ק פוסט, שד' ההסתדרות 1 חיפה, טל. 04-642584

סניף ב"ש: רח' הרצל 58, באר שבע, טל. ...788

הגר

ריהוט עם נשמה

בת הגר בעמ. 1984

חנות המפעל: פתח תקוה המפלסים 10, קרית אריה.

ALFA SALOTTI

ישירות מהיבואן

מציגה מערכות ישיבה יוקרתיות בריפוד בד ועור פאר היצירה האיטלקית.

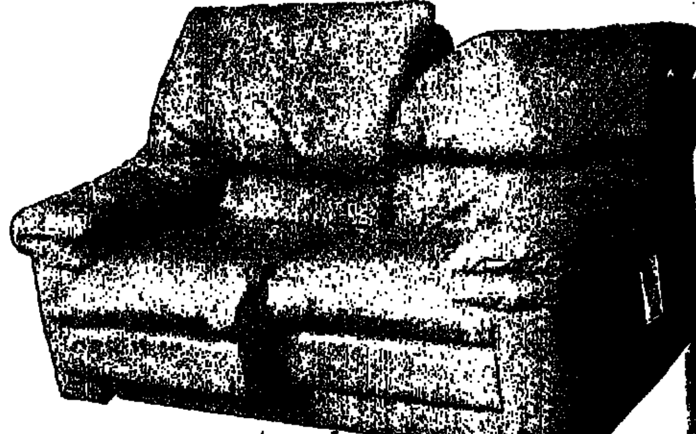

הרצליה: רהיטי שרון, רח' משכית 3, טל. 052-550592

חיפה: "און ליין", רח' בן יוסף שלמה 7, צומת הצ'ק פוסט,

מבצע הכרות: החל מ- 390... ש"ח

מושלם.

הבית שלך עם הרהיטים שלנו

רהיטי טומי את הרשקוביץ

מפעל וחנות מפעל: רח' בר כוכבא 8, ב"ב, טל. 780756

חנות נוספת בבניין אילון, ר"ג טל. 785907

מרפדית עצמון

שם דבר בעיצוב סלונים

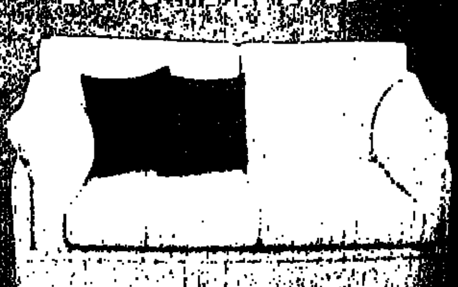

תצוגה: הרצל 57, ת"א, טל. 03-823816

מפעל: בנבנישתי 5, ת"א

קלינקלין

רחוב התחיה 14, יפו טל. 812690